

Наукові праці ректорів,
їх роль у розбудові
Львівської ветеринарної академії
та розвитку ветеринарної медицини
(1881–1939 рр.)

Біобібліографічний покажчик

Львів – 2023

Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С. З. Гжицького
Бібліотека

**Наукові праці ректорів, їх роль у розбудові
Львівської ветеринарної академії та розвитку
ветеринарної медицини
(1881–1939 рр.)**

Біобібліографічний покажчик

Львів
Галицька Видавнича Спілка
2023

Lwowski Narodowy Uniwersytet Medycyny Weterynaryjnej
i Biotechnologii imienia S. Z. Gżyckiego
Biblioteka

**Prace naukowe rektorów, ich rola w rozwoju
Akademii Weterynaryjnej oraz medycyny
weterynaryjnej we Lwowie
(1881–1939)**

Indeks biobibliograficzny

Lwów – 2023

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine
and Biotechnologies
Library

**Scientific works of rectors, their role in the
development of Lviv Veterinary Academy and
Development of Veterinary Medicine
(1881–1939)**

Biobibliographic index

Lviv – 2023

УДК 016:619(092)

Н 340

Укладачі:

Л. Луцик, Л. Ступак

Редактор: М. Тимочко

Наукові праці ректорів, їх роль в розбудові Львівської ветеринарної академії та розвитку ветеринарної медицини (1881–1939 рр.) : біобібліогр. покажч. / [уклад.: Л. Луцик, Л. Ступак ; ред. М. Тимочко. – Вид. допов. і доопрац.] ; Біблі-отека Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. – Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2023 – 193 с. : портр. – Режим доступу до електронної версії документа: <http://books.lvet.edu.ua> (Інституційний репозитарій <http://194.44.193.54:8080/xmlui/>) – Дата перегляду: 25 жовтня 2023 р.

ISBN 978-617-8092-57-3

Біобібліографічний покажчик наукових праць видатних вчених – ректорів Львівської ветеринарної академії, котрі посідають особливе місце в історії створення і розбудови академії та розвитку ветеринарної медицини до 1939 року. Покажчик репрезентує основні біографічні дані, наукові праці, реферати, доповіді на наукових конференціях, а також літературу про вчених, електронні ресурси довідкових джерел, доступ до повнотекстових документів, які відображають життєвий і творчий шлях учених. Видання присвячене 140-річчю заснування Львівської ветеринарної школи.

Для науковців, викладачів, студентів, лікарів ветеринарної медицини та всіх, хто цікавиться історією розвитку ветеринарної медицини, науки та освіти в Україні.

УДК 016:619(092)

ISBN 978-617-8092-57-3

Adnotacja

Biobibliograficzny indeks prac naukowych wybitnych naukowców - rektorów Lwowskiej Akademii Weterynaryjnej, którzy zajmują szczególne miejsce w historii powstania i rozwoju akademii oraz rozwoju weterynarii do 1939 roku. Indeks przedstawia podstawowe dane biograficzne, prace naukowe, abstrakty, doniesienia na konferencjach naukowych, a także literaturę o naukowcach, elektroniczne zasoby źródeł referencyjnych, dostęp do pełnotekstowych dokumentów odzwierciedlających drogę życiową i twórczą naukowców. Publikacja poświęcona 140-leciu Lwowskiej Szkoły Weterynaryjnej.

Dla naukowców, nauczycieli, studentów, lekarzy weterynarii i wszystkich, którzy interesują się historią rozwoju weterynarii, nauki i edukacji na Ukrainie.

Annotation

Bio-bibliographic index of research publications of outstanding scientists – rectors of Lviv Veterinary Academy, who occupy a special place in the history of the establishment and development of the academy, as well as the development of veterinary medicine in Lviv until 1939. The index represents basic biographical data, titles of articles, abstracts, reports at scientific conferences, as well as literature about scientists, electronic resources of reference sources, access to full-text documents that reflect the life and academic careers (CV) of scientists. The publication is dedicated to the 140th anniversary of the Lviv Veterinary School.

This Index can be of interest for scientists, tutors, students, doctors of veterinary medicine and everyone who is interested in the history of the development of veterinary medicine, science and education in Ukraine.

На обкладинці використана світлина з музею Львівського національного університету
ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького

ЗМІСТ

1. Передмова.....	9
2. Професор Пйотр Зайфман (Prof. Piotr Seifman).....	14
3. Професор Юзеф Шпільман (Prof. Józef Szpilman).....	27
4. Професор Станіслав Круліковський (Prof. Stanisław Królikowski).....	42
5. Професор Мечислав Грабовський (Prof. Mieczysław Grabowski).....	60
6. Професор Станіслав Фібіх (Prof. Stanisław Fibich).....	67
7. Професор Володимир Кульчицький (Prof. Włodzimierz Kulczycki).....	78
8. Професор Казімеж Панек (Prof. Kazimierz Panek).....	91
9. Професор Зигмунт Марковський (Prof. Zygmunt Markowski).....	101
10. Професор Станіслав Немчицький (Prof. Stanisław Niemczycki).....	114
11. Професор Вацлав Морачевський (Prof. Wacław Moraczewski).....	123
12. Професор Броніслав Яновський (Prof. Bronisław Janowski).....	146
13. Професор Єжи Александрович (Prof. Jerzy Aleksandrowicz).....	168
14. Професор Казімеж Щудловський (Prof. Kazimierz Szczudłowski).....	178

ПЕРЕДМОВА

Історія створення і діяльність Львівського університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького тісно пов'язана з іменами видатних професорів, котрі працювали в галузі ветеринарної медицини, розвивали ветеринарну науку і освіту. Особливе місце в розбудові і функціонуванні університету належить директорам Львівської ветеринарної школи, а пізніше – ректорам Львівської ветеринарної академії. Ці видатні постаті були справжніми вченими-гуманістами, для яких символом інтелектуального і духовного життя була наука.

Керівникам академії був притаманний дух відданості обраній справі, науково-педагогічній діяльності, лікуванню тварин, профілактичним заходам і просвітницькій роботі. Ректори були засновниками і редакторами фахових наукових періодичних видань, брали участь у численних конференціях, з'їздах, форумах, виставках, що принесло Академії міжнародне визнання. Завдяки ректорам-вченим Львівська академія ветеринарної медицини за своїми науковими досягненнями була на рівні провідних закладів вищої ветеринарної освіти Європи.

У роки війн та економічної нестабільності було збережено унікальні колекції, бібліотеку і майно Академії. Заслуга в цьому насамперед належить ректорам, які виконували попри все свій обов'язок і протягом усієї історії Львівської академії ветеринарної медицини самовіддано працювали на ниві науки і освіти. Наслідком їхньої праці стала докорінна зміна епідеміологічної ситуації у регіоні, суттєво зменшилися втрати тварин від інфекційних хвороб, зросло їх поголів'я. Пропозиції львівських професорів щодо удосконалення ветеринарних студій обумовили докорінне реформування всієї системи ветеринарної освіти в Австро-Угорської імперії, у складі якої до 1918 року перебувала Галичина.

Розвиток Львівської ветеринарної академії охоплює кілька історичних періодів. У цьому біобібліографічному покажчику ми охоплюємо австрійський (від 1881 року до 01.11.1918 року) і польський (від жовтня 1919 року до жовтня 1939 року) періоди. Мета укладачів цього видання – максимально повно донести науковий доробок вчених до викладачів, студентів, фахівців ветеринарної медицини та віддати належну шану пам'яті ректорам, які в різні роки очолювали Академію. Завдяки їхнім науковим працям, публікаціям у часописах, доповідям на наукових конференціях – маємо великий скарб, у якому простежується не лише історичний шлях європейської ветеринарної медицини, але й історія становлення, розвитку науки та освіти в стінах Львівської ветеринарної академії. Література, представлена в покажчику, як і багато інших цінних видань, котрі нині знаходяться в бібліотеці, були подаровані ректорами Академії.

Це видання складається з коротких біографічних відомостей про вчених Львівської ветеринарної академії, оскільки їхні більш розлогі біографічні дані можна знайти у численних джерелах, списку наукових праць, переліку використаних джерел літератури, іменного покажчика. В розділ «Наукові праці» не включені рецензії і анотації через їх значну кількість. В електронному варіанті покажчика (Режим доступу: <http://books.lvet.edu.ua>) на відсутні в бібліотеці наукові праці після назви вказано джерело або електронна адреса доступу до повнотекстового документа.

Літературу, не переглянуту *de visu*, відзначено астериском (зірочкою), а джерела пошуку виділені курсивом. Документи у цьому виданні, окрім іменного покажчика, розташовані у хронологічному порядку, в межах років – алфавітному. Іменний покажчик складено в алфавітному порядку з зазначенням відповідної сторінки, астериском вказані прізвища і сторінки, використані у списку літератури. Транслітерація однакових слів в окремих літературних джерелах може відрізнятися, що пов'язано з мовними особливостями в різних історичних періодах. Опис здійснено згідно з оригіналом.

Попри максимально можливе опрацювання джерел інфомції, частину наукових праць вчених французькою, німецькою, англійською мовами не вдалося віднайти. Відтак укладачі будуть вдячні за доповнення цього видання.

Укладачі

PRZEDMOWA

Historia powstania i działalności Lwowskiego Uniwersytetu Medycyny Weterynaryjnej i Biotechnologii im. S. Z. Gzyckiego jest ściśle związana z nazwiskami wybitnych profesorów, którzy pracowali w dziedzinie weterynarii i rozwijali naukę i edukację weterynaryjną. Szczególne miejsce w rozwoju i funkcjonowaniu uczelni zajmują dyrektorzy Lwowskiej Szkoły Weterynaryjnej, a później rektorzy Lwowskiej Akademii Weterynaryjnej. Te wybitne postacie byli prawdziwymi naukowcami humanistycznymi, dla których nauka była symbolem życia intelektualnego i duchowego.

Liderzy akademii mieli ducha poświęcenia się wybranej pracy, działalności naukowej i pedagogicznej, leczeniu zwierząt, profilaktyce i pracy wychowawczej. Rektorzy byli założycielami i redaktorami specjalistycznych periodyków naukowych, uczestniczyli w licznych konferencjach, kongresach, forach, wystawach, które przyniosły Akademii międzynarodowe uznanie. Dzięki rektorom-naukowcy Lwowska Akademia Medycyny Weterynaryjnej znalazła się pod względem dorobku naukowego na poziomie czołowych uczelni weterynaryjnych w Europie.

W latach wojen i niestabilności gospodarczej zachowały się unikatowe zbiory, biblioteka i mienie Akademii. Zasługa w tym przede wszystkim należy do rektorów, którzy mimo wszystko wykonywali swoje obowiązki i przez całą historię Lwowskiej Akademii Medycyny Weterynaryjnej bezinteresownie pracowali w dziedzinie nauki i oświaty. Efektem ich pracy była zasadnicza zmiana sytuacji epidemiologicznej w regionie, znacznie zmniejszyły się straty zwierząt z powodu chorób zakaźnych, a ich inwentarz zwiększył się. Propozycje profesorów lwowskich dotyczące doskonalenia studiów weterynaryjnych doprowadziły do radykalnej reformy całego systemu szkolnictwa weterynaryjnego w Cesarstwie Austro-Węgierskim, do którego do 1918 roku należała Galicja.

Rozwój Lwowskiej Akademii Weterynaryjnej obejmuje kilka okresów historycznych. W tym indeksie biobibliograficznym obejmujemy okresy austriacki (od 1881 do 1 listopada 1918) i polski (od października 1919 do października 1939). Celem autorów tej publikacji jest jak najpełniejsze przekazanie dorobku naukowego naukowców nauczycielom, studentom i specjalistom weterynarii oraz oddanie należnego szacunku pamięci rektorów, którzy kierowali Akademią w różnych latach. Dzięki ich pracom naukowym, publikacjom w czasopiśmie, raportom na konferencjach naukowych mamy wielki skarb, który śledzi nie tylko historyczną drogę europejskiej weterynarii, ale także historię powstawania, rozwoju nauki i edukacji w murach Lwowskiej Akademii Weterynaryjnej. Literatura prezentowana w indeksie, a także wiele innych cennych publikacji znajdujących się obecnie w bibliotece, przekazali rektorzy Akademii.

Wydanie to zawiera krótkie informacje biograficzne o naukowcach Lwowskiej Akademii Weterynaryjnej, których obszerniejsze dane biograficzne można znaleźć w licznych źródłach, wykazie prac naukowych, wykazie wykorzystanych źródeł literaturowych oraz wykazie nazwisk. Recenzje i adnotacje nie są umieszczane w dziale „Prace naukowe” ze względu na ich znaczną liczbę. W wersji elektronicznej indeksu (Tryb dostępu: <http://books.lvet.edu.ua>) po nazwie prac naukowych, które nie są w bibliotece.

Literatura nierecenzowana de visu jest oznaczona gwiazdką (gwiazdką), a źródła wyszukiwania wyróżnione są kursywą. Dokumenty w tej edycji, poza indeksem nazwisk, ułożone są w porządku chronologicznym, w latach – alfabetycznie. Indeks nazwisk jest tworzony w porządku alfabetycznym ze wskazaniem odpowiedniej strony, nazwiska i strony użyte w bibliografii są oznaczone gwiazdką. Transliteracja tych samych słów w poszczególnych źródłach literackich może się różnić, co wynika z cech językowych w różnych okresach historycznych. Opis wykonany zgodnie z oryginałem.

Mimo maksymalnego możliwego przetwarzania źródeł informacji nie udało się znaleźć części prac naukowych naukowców w językach francuskim, niemieckim i angielskim. Dlatego kompilatorzy będą wdzięczni za uzupełnienia tej publikacji.

Kompilatorzy

PREFACE

The history of the creation and activities of Lviv University of Veterinary Medicine and Biotechnology named after S. Z. Gzytskyi is intimately connected with the names of outstanding academic staff – its professors on the first hand – who worked in the field of veterinary medicine and developed veterinary science and education. A special place in the development and maintenance of the university belongs to the directors of the Lviv Veterinary School, and later – to rectors of Lviv Veterinary Academy. These outstanding personalities were true humanists, for whom science was a symbol of intellectual and spiritual life.

The leaders of the Academy had a spirit of full dedication to their chosen specialty, research and didactic activities; the treatment of animals and preventive measures with regard to their diseases. Rectors were founders and editors of specialized scientific periodicals, participated in numerous conferences, congresses, meetings and exhibitions, which brought the Academy international recognition. Due to the scientific achievements of its rectors, Lviv Academy of Veterinary Medicine achieved a level equal to that of leading European institutions of higher veterinary education.

During the years of World Wars I and II, and economic instability that followed, the unique collections, library and property of the Academy were preserved. This is a credit to its rectors, who despite surrounding disaster performed their duty and throughout the history of Lviv Academy of Veterinary Medicine selflessly worked in the field of science and education. The result of their work was a fundamental change in the epidemiological situation in the region, decreasing the losses of animals from infectious diseases, and increasing their livestock. The proposals of Lviv professors regarding the improvement of veterinary education led to fundamental reformation of the entire system of veterinary education in the Austro-Hungarian Empire, which included Galicia until 1918.

The development of Lviv Veterinary Academy covers several historical periods. In this bio-bibliographic index are covered Austrian (from 1881 to November 1, 1918) and Polish (from October 1919 to October 1939) periods. The goal of this publication is to convey the scientific achievements of the most outstanding scientists – former rectors – to the modern academic staff and students of our University, as well as to veterinary doctors as full as possible, and to pay respect to the memory of rectors who headed the Academy in different years. Due to their publications in journals and reports at scientific conferences, we have a great treasure, which traces not only the historical route of European veterinary medicine, but also the history of the formation and development of science and education within the walls of Lviv Veterinary Academy. The literature presented in this index, as well as many other valuable publications that are currently available in the library, were donated by the rectors of the Academy.

This edition consists of brief biographical information about rectors of Lviv Veterinary Academy, since their wider biographical data can be found in numerous sources, supplemented by a lists of their scientific publications, lists of used literature sources, and a personal names index. Reviews and annotations are not included in the “Scientific publications” sections due to their considerable number. In the electronic version of the Index (Access mode: <http://books.lvet.edu.ua>), the source or e-mail address of access to the full-text document is indicated after the titles of scientific publications that are not available in the library.

Literature not reviewed de visu is marked with an asterisk, and the sources of the search are highlighted in italics. Documents in this edition, except for the personal names index, are arranged in chronological, within years – in alphabetical orders. The personal name index is compiled in alphabetical order with an indication of the corresponding page, surnames and pages used in the bibliography are indicated with asterisks. The transliteration of the same words in individual literary sources may differ due to linguistic specificities in different historical periods. The description is made according to the original.

Despite the maximum possible processing of the available informational sources, we did not succeed in finding certain scientific papers of personalities under investigation published in French, German, and English languages. Therefore, the compilers will be grateful for additions to this Index.

Compilers

Професор Пйотр Стефан Зайфман
(Prof. Piotr Stefan Seifman)
03.1823 Варшава - 23.01.1903 Краків

Основні дати життя та діяльності

1848 – закінчив Варшавську ветеринарну школу, отримав ступінь помічника ветеринарного лікаря.

1852 – отримав диплом ветеринарного лікаря.

1853 – отримав ступінь магістра ветеринарії.

1858–1859 – наукова подорож по Західній Європі.

1859–1873 – викладач Варшавської ветеринарної школи.

1860 – заступник директора Варшавської ветеринарної школи.

1862 – викладач Варшавської медико-хірургічної академії.

1862 – виконувач обов'язків директора Варшавської ветеринарної школи.

1865–1873 – директор Варшавської ветеринарної школи.

1869 – закінчив медичний факультет Варшавського університету і отримав диплом доктора медицини.

1874–1879 – професор, директор новоствореного Казанського ветеринарного інституту.

1881–1894 – перший директор Львівської ветеринарної школи, професор медико-хірургічної клініки.

1894–1898 – викладач ветеринарії Краківського Ягеллонського університету.

Помер **23 січня 1903** р. в Кракові на 80-му році життя.

Доктор медицини Пйотр Зайфман – перший директор Львівської ветеринарної школи. На посаді працював 13 років. Зробив значний внесок в розбудову школи. Під його керівництвом свого часу працювали відомі вчені-професори: Генрик Кадий, Ян Прус, Юзеф Шпільман, Володимир Кульчицький та інші. П. Зайфман – учений європейського рівня. Його наукові праці присвячені, головним чином, діагностиці, лікуванню та профілактиці інфекційних хвороб у тварин, зокрема, чуми, віспи, сказу, трихінельозу, ящура, сапу,

сибірки, сифілісу, туберкульозу. Автор підручника з ветеринарної епізоотології. Один із засновників Галицького ветеринарного товариства. Брав участь у численних з'їздах та конгресах. Був почесним членом багатьох ветеринарних інститутів Європи. Нагороджений орденами Святої Анни II ступеня і Святого Станіслава II ступеня. У 1894 р. з пошаною і цісарською подякою вийшов на пенсію. Того ж року переїхав до Кракова, де викладав ветеринарію на аграрному факультеті Ягеллонського університету. Помер в Кракові 23 січня 1903 року на 80-му році життя.

Наукові праці:

1. Мошоночная грыжа (*hernia scrotalis*) у жеребца, излеченная кастраціею / Проф. Зейфман // Архивъ ветеринарныхъ наукъ. – Санкт-Петербургъ : Типографія В. В. Нусвальта, 1871. – Годъ 1-й, кн. 3 (декабрь), отдѣл 3. – С. 175–183.
2. Инструменты для кастраціи коровъ и способъ производства этой операціи / Петр Зейфман // Архивъ ветеринарныхъ наукъ. – Санкт-Петербургъ : Типографія Якова Трея, 1872. – Годъ 2-й, кн. 1, отдѣл 3. – С. 39–45.
3. Наставления о мерахъ против чумы рогатого скота / Петр Зейфман. – Варшава, 1872.*
4. Приложение Зейфмана к протоколу 4 заседания научной медицинской секции. Об инкубационномъ периоде бешенства (*O wylęganiu wścieklizny*) / Петр Зейфман. – Казань, 1873.*
5. Обь открытіи Казанскаго ветеринарнаго института / Составлено Директоромъ института П. Зейфманомъ. – Казань : Лито- и типографія К. А. Тилли, на Грузинской улицѣ, въ собственномъ домѣ, 1874. – 14 с.
6. Трихины и трихинная болѣзнь (*Trichinae et trichinosis*) / П. Зейфман. – Санкт-Петербургъ : Типографія Якова Трея, 1877. – 72 с. : рис.
7. Краткій отчетъ о состояніи Казанскаго ветеринарнаго института за четырехгодичный періодъ его существованія, со времени открытія въ 1874 году / П. Зейфман // Архивъ ветеринарныхъ наукъ. – 1878. – Годъ 8-й, кн. 3 (декабрь). – С. 25–29.
8. Торжественный актъ Казанскаго ветеринарнаго института 30 августа 1878 года [Краткій обзоръ учебно-ветеринарныхъ заведеній въ Россіи : рѣчь, произнесенная на торжественномъ собраніи Казанскаго ветеринарнаго института 30 августа 1878 года. Директоромъ и ординарнымъ профессоромъ Пт. Зейфманомъ] / Пт. Зейфман. – Казань : Въ университетской типографіи, 1878. – 47 с.
9. О способахъ применения закона об убиеніи зачумленного и подозреваемого в зачумленіи скота / Петр Зейфман // Отчет

Казанскаго экономического общества. – Казань. – 1880. – С. 17–75.*

10. О влияніи жемчужной болѣзни рогатого скота на развитие и распространение туберкулоза у человека / Петр Зейфманъ // Архивъ ветеринарныхъ наукъ. – 1888. – Т. 2, кн. 3. – С. 429.*
11. O ospie owczej / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk S. Orgelbranda. – 1855. – 70 s.
12. Wiadomość o szkole weterynaryi w Charkowie / Piotr Seifman // Przegląd Rolniczy, Przemysłowy i Handlowy (Warszawa). – 1856. – N 27. – S. 3–5.*
13. Niektóre sposoby leczenia chorób zwierząt, przez lud błędnie używane / Piotr Seifman // Tygodnik Rolniczo-Przemysłowy (Kraków). – 1857. – Rok 4. – N. 32. – S. 249–250 ; N 33. – S. 257–260.
14. Nosaczna psia, jej zaraźliwość / Piotr Seifman // Tygodnik Lekarski. – 1857. – N 24. – S. 185–186.
15. O wadliwych własnościach mleka krowiego i sposobach usunięcia takowych / Piotr Seifman // Przegląd Rolniczy, Przemysłowy i Handlowy (Warszawa). – 1857. – N 32.*
16. Opisanie i leczenie zasadnicze chorób, w których lud do kuracyi błędnych zwykł się uciekać / Piotr Seifman // Tygodnik Rolniczo-Przemysłowy (Kraków). – 1857–1859.*
17. Przewodnik dla kupujących konie czyli zbiór zasad do ocenienia zalet, wad, oraz wieku konia z cech jego zewnętrznych, dla uniknienia strat i zawodów z nadużyć nierzetelnych handlarzy pochodzących / Piotr Seifman. – Warszawa : Nakładem Aleksandra Nowoleckiego. – 1858. – 137 s.
18. Anatomia patologiczna księgosuszu / P. Seifman // Tygodnik Lekarski. – 1859. – T. 13. – S. 101.*
19. Nowe doświadczenie, udowadniające, że płyn pęcherzyków gruzy gorączkowej konia, zwany ekwiną (equina), podobnie jak krowianka (vaccina) zdolny jest zrządzić ospę u krowy i człowieka / Piotr Seifman // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – Warszawa. – 1860. – T. 44. – S. 266–271.
Odbitka.

20. O własnościach grudy gorączkowej konia / Piotr Seifman
// Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1860.*
21. Sprawozdanie z podróży naukowo-weterynaryjnej w roku 1858 i 1859 odbytej przez Piotra Seifmana z upoważnienia Komissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych wydane / Piotr Seifman. – Warszawa. – 1860. – 102 s.
22. Kastracya krów przez pochwę maciczną jako operacya odpowiadająca celom: opasu i mlekodajności / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk K. Kowalewskiego. – 1861. – 27 s. : rys.
23. Kilka słów o ciałkach laskowatych we krwi zwierząt dotkniętych chorobami wąglikowemi (karbunkułowemi) / Piotr Seifman // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1861. – T. 45, posz. 2. – S. 67–71.*
Доступно:
<http://dlibra.wum.edu.pl/dlibra/publication?id=400&tab=3>
24. O wążgrach u świń i o wpływie ich na ludzkie zdrowie / P. Seifmann // Przyjaciół zdrowia. – 1861. – N 3.*
25. Uwagi nad sposobami wychowywania i żywienia młodego bydła w celu wykształcania w niem zdolności do udoju, pracy lub wypasu / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk Jozefa Ungra. – 1861. – 47 s.
26. Wiadomość o wypadkach udzielania się księgosuszu / P. Seifman. – Warszawa, 1861. – 40 s.*
27. O mocy zaraźliwości chorób wąglikowych / P. Seifman // Tygodnik Lekarski. – 1862. – T. 7. – S. 187.*
28. Weckherlin A. Hodowla zwierząt domowych gospodarskich Augusta v. Weckherlin'a : w 2 częściach / Weckherlin, August ; Tłumaczenie z 3-go niemieckiego wyd. Haller Cezary, **Seifman Piotr Stefan**. – Warszawa, 1862. – Cz. 1 : Zasady ogólne. – S. 205.*
29. Jeszcze słów kilka o środkach ochronnych przeciw wścieklicznie / P. Seifman // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1863. – T. 50. – S. 65–70. – (Ser. 4, t. 4).*
30. Kilka słów z powodu artykułu p. Vernois o środkach zaradczych przeciw wścieklicznie / Piotr Seifman // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1863. – T. 49. – S. 190–194. – (Ser. 4, t. 3).*

31. Weckherlin A. Hodowla zwierząt domowych gospodarskich Augusta v. Weckherlin'a : w 2 częściach / Weckherlin, August ; tłumaczenie z 3-go niemieckiego wyd. Haller Cezary, **Seifman Piotr Stefan**. – Warszawa, 1863. – Cz. 2 : Chów bydła rogatego. – S. 450.*
32. Wiadomość o wypadkach udzielania się księgosuszu owcom w roku 1863, w Królestwie Polskiem, z przytoczeniem podobnych spostrzeżeń w innych krajach / Piotr Seifman. – Warszawa, 1863. – 40 s. : 1 tab.
33. Wścieklizna: rozprawy nad nią / P. Seifmann // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1863. – T. 50. – S. 475.*
34. Kilka uwag w kwestyi co do możności udzielania się księgosuszu owcom; z powodu artykułu p. Lewandowskiego / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk Gazety Warszawskiej. – 1864. – 16 s.
Odbitka z „Korrespondenta Rolnicz. Handl. i Przemysł”.
35. Nowe spostrzeżenia stwierdzające możność udzielania się księgosuszu owcom / Piotr Seifman // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1864. – T. 51. – S. 358–362. – (Ser. 4, t. 5).
36. O włośniku (trichina) i włośnicy (trichiniasis) / P. Seifmann // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1864. – T. 52. – S. 219–251. – (Ser. 4, t. 6).*
37. Włośnik i włośnica (Trichina et trichiniasis) ze zwróceniem szczególnej uwagi na środki zaradcze przeciw téj chorobie u ludzi / Piotr Seifman. – Warszawa, 1865. – 40 s. : 6 rys.
38. Le Brun. Ustawa dla Szkoły Weterynarzy w Warszawie / Le Brun, Wisłocki, **Seifman** // Gazeta Rządowa Królestwa Polskiego (Warszawa). – [1866]. – N 31 i następne.*
39. Nowotwory sieci u kotki / P. Seifmann // Prot. pos. P.T.L.W. – 1866. – T. 55. – S. 429.*
40. Sprawozdanie z kongresu międzynarodowego weterynarzy, odbytego w Wiedniu w miesiącu sierpniu 1865 roku; złożone Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk Gazety Warszawskiej. – 1866. – S. 37.*
41. Wiadomość statystyczno-historyczna o Szkole Weterynaryi w

- Warszawie po koniec roku szkolnego 1865/6 / Piotr Seifman. – Warszawa, 1866. – 15 s.
42. O wściekłości u psów (rabies canina) : lekcya / Piotr Seifman. – Warszawa, 1867. – 18 s.
Odbitka z „Gazety Lekarskiej”. 1867. N 38. S. 41–42.
43. Kilka słów o przyczynach choroby trychinowej u trzody chlewnej / P. Seifman // *Gazeta Lekarska.* – 1867. – S. 697. – (Serya II).*
44. Plik aktów w rękopisie dotyczących wad ewikcyjnych zwierząt / Piotr Seifman // *Archiwum Akt Dawnych w Warszawie. Akta Rady Lekarskiej.* – [1867?].*
45. Sprawozdanie z wystawy bydła na wyspie Billancourt, urządzonej łącznie z Powszechną wystawą Paryżkiej 1867 r. i z Kongresu międzynarodowego weterynarzy, odbytego w Zurichu w miesiącu wrześniu 1867 r. / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk Gazety Warszawskiej. – 1867. – 24 s.
46. Trafny sposób urządzania przeglądu mikroskopowego mięsa dla zapobieżenia chorobie trychinowej / Piotr Seifman // *Klinika.* – 1867. – T. 2. – S. 163.*
47. Wiadomości statystyczno-historyczne o szkole weterynaryi w Warszawie / P. Seifman // *Wykaz Szkoły Głównej.* – 1867. – N 6. – S. 1–17.*
48. O chorobie stadnej (syfilitycznej) u koni rozplodowych / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk Jana Jaworskiego. – 1868. – 12 s.
49. Przegląd sprawozdania z prac Komisji Ustanowionej w celu zbadania chorób wąglikowych na nadbrzeżu rzeki Szeksny / Piotr Seifman. – Warszawa. – 1868. – 7 s.
Odbitka z „Gazety Lekarskiej”. 1868. T. 4. N 17, 19.
50. Żoły podejrżane, nosacizna i tylczak : lekcya / Piotr Seifman. – Warszawa. – 1868. – 18 s.
Odbitka z „Gazety Lekarskiej”. 1868. N 41, 42, 44, 47, 48.
51. Instrukcja dla weterynarnego lekarza miasta. Przejrzana przez Radę lekarską i przyjęta na posiedzeniu ogólnem Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia publicznego / Piotr Seifman. – Warszawa. – [1869]. – 19 s. : 6 rys.*

52. Zaraza pyskowa i racicowa u zwierząt domowych / Piotr Seifman. – Warszawa. – 1869. – 14 s.
Odbitka z “Gazety Lekarskiej”. 1869. T. 3. N 10–12.
53. Nosacizna u człowieka / P. Seifmann // Prot. pos. P.T.L.W. – 1870. – T. 64. – S. 10.*
54. Narzędzia do kastracyi krów (ovariotomia) przez cięcie w ścianie pochwy i sposób wykonywania tej operacyi / Piotr Seifman // *Gazeta Lekarska*. – 1872. [N 34 ?].*
55. Weterynarya / Prof. Seifman, mag. : Koziorowski, Żórawski // *Przegląd Postępów Nauki Lekarskiej za rok 1870*. – Warszawa : W Drukarni Gazety Lekarskiej. – 1872. – S. 613–651.
Odbitka (64 s.).
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/683054/edition/645466/content>
56. Aklimatyzacya zwierząt / Piotr Seifman // *Encyklopedia Rolnicza*. – Warszawa, 1873. – T. 1. – S. 12–15.
57. Bezplodność u zwierząt (Sterilitas – anaphrodisia, impotentia) / Piotr Seifman // *Encyklopedia Rolnicza*. – Warszawa. – T. 1. – 1873. – S. 116–124. : 8 rys.
58. Doświadczenia, które mogłyby doprowadzić do oznaczenia czasu wnিকnienia jadu wścieklizny do zarażonego nim organizmu / P. Seifman // *Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego*. – 1873. – T. 69. – S. 417–420.
59. Wykład o chorobach pomorkowych (epizootiologia) : w 2 częściach / Piotr Seifman. – Warszawa. – 1874. – Część I : O chorobach zaraźliwych domowych. – 265 s.*
60. Notice biographique sur le professeur Ravitsch / Piotr Seifman // *Archiw. Vétérin. d’Alfort (Paris)*. – 1876.*
61. Die thierärztlichen Lehranstalten Russlands. Festrede, gehalten den 11. September 1878 / P. Seifman, C. Holzmann. – Kasan, 1878. – 11 s.
Abdruck aus der: „Oesterreichische Monatsschrift für Tierheilkunde“. Wien. 1878.
62. Quelques mots sur l’inoculation préservative du typhus conta-

gieux de bêtes á cornes / Piotr Seifman // Recueil de Médecine vétérinaire. – [1881?].*

63. Wykład o chorobach pomorkowych (epizootologia) : w 2 czę-ściach / Piotr Seifman. – Warszawa. – 1881. – Część II : O chorobach pasożytnych i o chorobach stadnych niezaraźliwych zwierząt domowych. – 257 s. : 4 tabl., 95 rys.
64. Opisanie (porównawcze) różnicy między zapaleniem śledziony, zarazą płucową, zaraźliwą biegunką i pomorem na bydło tabelarycznie ułożone / Piotr Seifman. – 1881.*
65. Ochronienie trzody chlewnej od zakażenia się włośniami, oraz wągrami, z dołączeniem tablicy rycin / Piotr Seifman. – Lwów. – 1882. – 12 s. : tabl.
Odbitka z „Rolnika”. 1882. T. 30. N 10. S. 126–129.
66. Wzmocnienie dźwięków telefonowych za pomocą słuchawki dwususznej (stetoskopu binotycznego) / Piotr Seifman // Kosmos. – 1883. – Rok 8. – S. 10–12.
67. Ein Beitrag zur Lösung der Incubationsfrage der Wuthkrankheit / Piotr Seifman // Österreichische Wochenschrift für Tierheilkunde und Revue für Tierheilkunde und Tierzucht. – 1883. – Bd. 8. – S. 129, 145.*
68. Przyczynek do wyjaśnienia kwestyi wylęgania się wścieklizny / Seifman // Medycyna. – 1884. – T. 12, N 15. – S. 257–262.
69. August Zündel : nekrologia / Dr. Seifman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 3. – S. 46–47.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
70. Dzieje założenia we Lwowie Szkoły Weterynaryi / Piotr Seifman. – Lwów, 1886. – 11 s.
Odbitka „Przegląd Weterynarski”. 1886. N 5. S. 102–105 ; N 6. S. 122–125 ; N 7. S. 149–151.
71. Streszczenie wiadomości o wynikach szczepienia zarazku wścieklizny, otrzymanych przez Pasteura / P. Seifman // Kosmos. – 1886. – Rok. 11. – S. 92–103.

72. Zdanie sprawy o Szkole weterynaryi we Lwowie za pięcioletni okres jej istnienia, od roku szkolnego 1881/2 do 1885/6 włącznie z podaniem wiadomości dotyczących rokowań o założeniu tego zakładu / Piotr Seifman. – Lwów : Drukarnia Ludowa. – 1886. – 67 s. : tabl.
73. Trudności napotymane w rozpoznawaniu nosaczyny u koni / P. Seifman // Przegląd Weterynarski. – 1887. – N 8. – S. 157–162 ; N 9. – S. 187–192 ; N 10. – S. 213–217.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
74. Kilka uwag w kwestyi zaraźliwości wścieklizny / P. Seifmann // Przegląd Lekarski – 1888. – Rok 27, N 3. – S. 39–40.
75. W kwestyi ochronnego szczepienia gruźlicy / Piotr Seifman // Medycyna. – 1888. – T. 16, N 40. – S. 677–680.
76. Wpływ perlicy u bydła rogatego na powstawanie i rozszerzanie się gruźlicy u ludzi, z wnioskami policyjno-sanitarnymi / P. Seifman // Wiadomości Lekarskie. – 1888. – N 1. – S. 1–13 ; N 2. – S. 40–50 ; N 3. – S. 73–82 ; N 4. – S. 109–118.
77. O poczwarkach, właściwiej liszkach (larvae) owadów dwuskrzydlnych, pasożytujących w ustroju zwierzęcym / Pieter Seifman // Medycyna. – 1890. – T. 18. – S. 358–359.*
78. Perlica (gruźlica) bydła rogatego i trzody chlewnej / P. Seifman, A. Littich, J. Kubicki, A. Walentowicz. – Lwów : Nakładem „Wiadomości Lekarskich”, 1890. – 4 s.
Odbitka
79. Zaraza pyska i racic (Aphthae epizooticae – Febris aphthosa contagiosa) / P. Seifman // Przegląd Weterynarski. – 1890. – N 3. – S. 55–62 ; N 4. – S. 79–87.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
80. Choroby pasorzytnicze a w szczególności choroby zakaźne zwierząt domowych / Piotr Seifman. – Warszawa : Druk K. Kowalewskiego. – 1891. – 179 s. : rys.

81. Choroby wewnętrzne zwierząt domowych. Choroby pasorzytnicze / Piotr Seifman // Encyklopedia Rolnicza. – Warszawa. – 1891. – T. 2. – S. 177–355.
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289216/edition/276136/content>
82. Kilka słów z powodu doświadczeń Mag. wet. Gutmanna nad działaniem antituberkuliny Kocha na ustrój bydła dotkniętego gruźlicą (perlicą) / P. Seifman // Przegląd Weterynarski. – 1891. – N 3. – S. 51–55.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
83. Prawidła (regulamin) dla c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie. Folio, str. 138, nl. k. 3. Rp. w kancelaryi szkolnej (statut tymczasowy), który obowiązuje i obecnie jeszcze / Piotr Seifman. – (Statut ten pomieszczony w dziełku patrz Nr. 1293). – [1886?].*
84. Reglement für die kk. Thierärzneyschule in Lemberg Rkp. folio, str. 194 (Jest to egzemplarz niemiecki, tymczasowego regulaminu, znajdujący się w kancelaryi szkoły. Drukowanym on nie był) / Piotr Seifman. – [1886?].*
85. Wpływ perlicy bydła rogatego na wywiązanie się gruźlicy u ludzi ze wskazaniem środków policyjno-sanitarnych (Rzecz wniesiona na VI Zjeździe lek. i przyr. w Krakowie dnia 16 lipca 1891) / Piotr Seifman // Przegląd Weterynarski. – 1891. – N 9. – S. 201–207.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
86. Zaraza pyska i racic u bydła rogatego, trzody chlewnej i innych zwierząt domowych (Aphthae epizooticae, Febris aphthosa contagiosa) / Piotr Seifman // Encyklopedia Rolnicza. – Warszawa, 1891. – T. 1. – S. 235–240.
87. Pasorzyty zwierzęce chorobotwórcze wspólne ustrojowi zwierząt i ludzi. Manuskrypt dzieła przygotowanego do druku w r. 1894 / Piotr Seifman.*

Література:

1. Вчені університету (1784–2014) : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 65–66.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 69–70.
3. Jastrzębski J. Piotr Seifman (1823–1903) // *Medycyna Weterynaryjna*. – 1983. – Rok 39, N 10. – S. 635–637.
4. Królikowski S. Bibliografia Poska weterynaryi i hodowli zwierząt / Stanisław Królikowski. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu weterynarskiego”, 1891. – S. 114–115, 163–164.
5. Kadyi H. Rozwój i działalność c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie od jej założenia w r. 1881 aż do końca roku szkolnego 1893/4 / H. Kadyi. – Lwów : Nakładem c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie. – 1895. – S. 11, 36–43.
6. Perenc A. Historia leczenia zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 243–245, 270–272.
7. Przegląd Weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. XLVIII.
8. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 61–62.
9. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // *Medycyna Weterynaryjna*. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).

Професор ЮзефБальтазар Шпільман
(Prof. Józef Baltazar Szpilman)
1.08.1855 Ланьцут – 11.11.1920 Львів

Основні дати життя та діяльності

1879 – закінчив медичний факультет Краківського Ягеллонського університету, отримав диплом доктора медицини.

1881–1883 – навчався у Віденському військовому ветеринарному інституті, отримав диплом лікаря-ветеринара.

1883 – стажування в лабораторіях і клініках Будапешта, Берліна, Праги, Галле, Лейпцига, Дрездена та Женеви.

1884 – доцент кафедри фізіології, фармакології та токсикології Львівської ветеринарної школи.

1885 – стажування в Берліні у лабораторії Роберта Коха.

1885–1895 – викладач фізіології, фармакології з токсикологією, патології і спеціальної терапії, за сумісництвом – керівник клініки внутрішніх хвороб Львівської ветеринарної школи.

1886–1898 – головний редактор часопису «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynarski»).

1889–1907 – викладач курсу соматології та гігієни у Львівському університеті.

1890–1896 – викладач курсу загальної гігієни у Львівській школі акушерок.

1892–1898 – викладач курсу гігієни у Львівській учительській семінарії.

1894–1897 – директор Львівської ветеринарної школи.

1897 – викладач курсу інфекційних хвороб та бактеріології у Львівській ветеринарній школі.

1898–1918 – викладач ветеринарної медицини з акцентом на зоонози на медичному факультеті Львівського університету.

1900–1904 – засновник і редактор часопису «Птахівник» («Hodowcę Drobiu»).

1902–1905 – співзасновник та головний редактор журналу «Гігієнічний огляд» («Przegląd Higieniczny»).

1902–1909 – призначений ректором Львівської ветеринарної академії.

1909–1911 – перший ректор, обраний вченою радою Львівської ветеринарної академії.

1910 – удостоєний почесного звання *doctor honoris causa* цієї ж Академії.

1910–1920 – керівник клініки внутрішніх хвороб та викладач курсу інфекційних хвороб з бактеріологією Львівської ветеринарної академії.

Помер **11 листопада 1920** р. у Львові, похований на Личаківському цвинтарі.

Юзеф Шпільман – засновник львівської наукової школи ветеринарної бактеріології. За дев'ять років керівництва Львівською ветеринарною школою, а опісля Львівською ветеринарною академією, зробив вагомий внесок у її розбудову: одним із перших виступив за реформування ветеринарної освіти в Австро-Угорській імперії, долучився до перейменування ветеринарної школи в академію, відкрив кафедри рибництва, гігієни молока.

Автор наукових праць з фізіології, фармакології, гігієни, мікробіології, ветеринарної епідеміології, які публікувалися в Австро-Угорщині, Німеччині, Франції і Росії. В різні роки викладав фізіологію, фармакологію з токсикологією, мікробіологію, патологію, спеціальну терапію, читав лекції з судово-ветеринарної експертизи, гігієни і соматології, ветеринарної поліції. Крім наукових досліджень і викладів у Академії, провадив приватні курси для ветеринарних лікарів – як цивільних, так і військових. За значний внесок у розвиток ветеринарної науки і освіти 1910 року отримав почесне звання *Ductor Honoris Causa* Львівської ветеринарної академії.

Професор Шпільман був організатором і учасником численних конгресів і з'їздів, виставок. У 1888 році отримав срібну медаль на виставці у Львові з нагоди V з'їзду польських лікарів і природодослідників. У 1894 році на крайовій виставці експонати професора отримали високу оцінку.

Був членом Галицького ветеринарного товариства від часу його заснування, а у 1888 році – його головою, членом низки інших наукових товариств. Від 1893 року був радником магістрату Львова: зробив значний внесок у покращення гігієнічних умов у місті та поліпшення здоров'я його жителів.

Наукові праці:

1. Ueber das Verhalten der Milzbrandbacillen in Gasen / J. Szpilman // Zeitschrift für Physiologische Chemie. – 1880. – Bd. 4. – S. 350–370.
Odbitka.
Доступно: <https://vlp.mpiwg-berlin.mpg.de/library/data/lit16381>
2. Atropin und glatte Muskelfaser / J. Szpilman, B. Luchsinger // Archiv für die gesammte Physiologie des Menschen und der Thiere. – 1881. – Bd. 26. – S. 459–463.
3. O sposobach dzielenia się prątek „Bacillus anthracis” : streszczenie odczytu mianego na III Zjeździe lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie / J. Szpilman // Dziennik III Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich. – 1881. – N 6. – S. 70.
4. Spostrzeżenia dotyczące działania atropiny / J. Szpilman ; z pracowni fizyologicznej Szkoły Weterynaryjnej w Bernie szwajcarskiem. – Warszawa : Druk K. Kowalewskiego. – 1881. – 8 s.
Odbitka z „Gazety Lekarskiej”.
5. Zur Beziehung von Leitungs- und Erregungsvermögen der Nervenfasern / J. Szpilman, B. Luchsinger ; Physiol. Laboratorium der Thierarzneischule zu Bern // Archiv für die gesammte Physiologie des Menschen und der Thiere (Bonn). – 1881. – Bd. 24. – S. 347–357.
6. Storch C. Besuch des kaiserlichen Gesundheitsamtes in Berlin / C. Storch, **J. Szpilman** // Oesterreichische Vierteljahresschrift für wissenschaftliche Veterinärkunde (Wien). – 1883. – Bd. 60. – S. 79–95.*
Доступно: https://books.google.com.ua/books?id=AvtXAAAA-YAAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_summary_r&cad=0#v=onepage&q=nbsp%3B60&f=false
7. Teichmann L. Kitt als Injektionsmasse und die Methoden der Gefäßinjection mit demselben / L. Teichmann ; Mit Bewilligung des Autors aus dem Polnischen übersetzt und veröffentlicht von Dr **J. Szpilman** // Oesterreichischen Vierteljahresschrift für wissenschaftliche Veterinärkunde (Wien). – 1883. – Bd. 59, N 2. – S. 157–191.*

Доступно: https://books.google.com.ua/books?id=AvtXAAAAY-AAJ&printsec=frontcover&dq=editions:g7oZs-Po-APoC&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwjmyJS6v_sAhUMmYsK-HZfkCrYQ6AEwBHoECAAQAg#v=onepage&q&f=false

8. Bericht über eine in den Ferien 1883 unternommene Reise nach Babolna, Kladrub, Dresden und Berlin / J. Szpilman // Oesterreichische Vierteljahresschrift für wissenschaftliche Veterinärkunde (Wien). – 1884. – Bd. 61. – N 1. – S. 99–139.
9. Dyskusya nad sposobem szczepienia ochronnego wścieklizny według Pasteura i referat o reformie szkół weterynaryjnych w Austrii w odbitce sprawozdania z I. Zjazdu austr. weterynarzy w Wiedniu w r. 1886. Bericht über den am 4, 5. und 6. October 1886 in Wien abgehaltenen I. / J. Szpilman. – Wien : Nakł. Tow. Wet. w Austrii, 1886.*
10. Étude expérimentale sur l'incubation de la rage / J. Szpilman. – Paris. – 1886. – 17 s.
Extrait des „Archiv slaves de Biologie”. Du 15 septembre 1886.
11. Józef Pótkoziec : nekrologija / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 5. – S. 110–111.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
12. Lanolinum / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 10. – S. 214–215.
Доступно: *Ibidem.*
13. O metodach badania bakteryologicznego / J. Szpilman ; Sekc. lwowsk. Tow. ek. Galic. // Przegląd Lekarski. – 1886. – T. 25, N 12. – S. 178.*
14. O wylęganiu się wścieklizny. Studium doświadczalne / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 3. – S. 33–38 ; N 4. – S. 65–69 ; N 5. – S. 93–97 ; N 6. – S. 113–119.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
15. Pierwszy Zjazd austriackich lekarzy weterynaryjnych we Wiedniu / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 11. –

S. 236–239.

Доступно: Ibidem.

16. Zakaźne zapalenie wymion u krów / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 1. – S. 9–10.

Доступно: Ibidem.

17. Zastosowanie ezeryny w kolce u koni / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 12. – S. 245–249.

18. Gruźlica prosówkowa u królików zaszczipionych perlicą / J. Szpilman // Przegląd Lekarski. – 1887. – Rok. 26, N 4. – S. 66.*

19. Pogląd na obecny stan nauki o szczepieniu ochronnem chorób zakaźnych ludzkich i zwierzęcych / J. Szpilman // Ruch (Lwów). – 1887. – T. 1, N 3–4. – [Artykuł niedokończony].*

20. Przemówienie w kwestyi szczepienia ochronnego przeciw wąglikowi / J. Szpilman // Vi. Internationaler Congress für Hygiene und Demographie zu Wien 1887. Arbeiten der Hygienischen Sectionen. – Wien, 1887. – Tom uzupełniający. – S. 147.*

21. Przemówienie o szczepieniu ochronnem wścieklizny według metody Pasteura / J. Szpilman // Vi. Internationaler Congress für Hygiene und Demographie zu Wien 1887. Arbeiten der Hygienischen Sectionen. – Wien, 1887. – Tom uzupełniający. – S. 193.*

22. Przemówienie w sprawie szczepienia ochronnego przeciw zgorzeli trzszczęcej / J. Szpilman // Vi. Internationaler Congress für Hygiene und Demographie zu Wien 1887. Arbeiten der Hygienischen Sectionen. – Wien, 1887. – Tom uzupełniający. – S. 153.*

23. Zaraza drobiu zwana cholera kur / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1887. – N 3. – S. 45–48 ; N 4. – S. 74–77.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

24. Sprawozdanie z VI międzynarodowego kongresu higienicznego i demograficznego we Wiedniu / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1888. – N 2. – S. 39–41 ; N 3. – S. 66–68 ; N 5. – S. 124–125 ; N 12. – S. 299–304.

Доступно: Ibidem.

25. Sprawozdanie z trzeciego Walnego zgromadzenia galic. Towarzy

- stwa weterynarskiego odbytego we Lwowie dnia 26 lutego 1888 / J. Szpilman, H. Kadyi ; Sprawy galicyjskiego Towarzystwa weterynarskiego // Przegląd Weterynarski. – 1888. – N 4. – S. 100–105.
Доступно: Ibidem.
26. Wady mleka / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – **1888.** – N 3. – S. 58–63 ; N 4. – S. 77–83 ; N 11. – S. 257–260 ; N 12. – S. 281–291 ; **1889.** – N 12. – S. 281–299.
Доступно: Ibidem.
27. Międzynarodowy kongres rolniczo-leśny we Wiedniu [2–6-go września 1890]. Sprawozdanie z sekcji weterynaryjnej / J. Szpilman. – Lwów : Nakładem Redakcji „Przeglądu Weterynarskiego”, 1890. – 8 s.
Одбитка з „Прзгладу Ветерынарскага”. 1890. N 11. S. 251–256.
Доступно: Ibidem.
28. Sprawozdanie z V. Międzynarodowego kongresu weterynaryjnego w Paryżu / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1890. – N 2. – S. 34–39 ; N 4. – S. 87–93 ; N 5. – S. 103–107 ; N 6. – S. 127–130.
Доступно: Ibidem.
29. Hygiena przystępnie wyłożona / J. Szpilman. – 2. Wyd. uzupeł. i znacznie rozszerzone „Hygieny popularnej” Mieczysława Baranowskiego. – Lwów : Nakładem Księgarni Pawła Starzyka. – 1891. – 320 s.
30. Pasteur i Koch : dwa odczyty wygłoszone w sali ratuszowej w d. 27 lutego i 2 marca 1891 roku na zaproszenie lwowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego / Józef Szpilman // Kosmos. – 1891. – Rok. 16. – S. 89–131.*
Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/27459/edition/24535/content>
31. Smutna karta z dziejów weterynaryj w Austrii. Uwagi o potrzebie reformy studyów weterynaryjnych i reorganizacji służby weterynaryjnej w armii, osnute na tle rezolucji Rady Państwa z dnia 16 lipca 1891 / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1892. – N 2. – S. 38–42 ; N 3. – S. 67–71 ; N 4. – S. 81–89 ; N 6. – S. 145–152.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

32. Szeleznica (wąglik alpejski) w Galicyi / Józef Szpilman. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1892. – 15 s. *Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1892. N 10. S. 245–249 ; N 12. S. 274–278, 306–309.*
Доступно: Ibidem.
33. Ueber die Nothwendigkeit der Reform der thierärztlichen Studien, sowie der Reorganisation des Militär-Veterinärwesens in Österreich : [referent na drugim zjeździe weterynarzy austriackich w Wiedniu w r. 1892] / Josef Szpilman. – Wien : Verlag des Vereines der Thierärzte, 1892. – 28 s.
34. Ueber das Vorkommen von Rauschbrand in Galizien mit Berücksichtigung der Morpho- und Biologie des Rauschbrandbacillus / Josef Szpilman. – Wien, 1893. – 10 s.
Separatabdruck aus der “Thierärztlichen Centralblatt”. 1893. N 1. S. 1–6 ; N 2. S. 13–16 ; N 3. S. 32–34.
35. Instrukcyja dla komisji jurorów sekcji III powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w roku 1894 / Josef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 7. – S. 231–233.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
36. Instrukcyja dla sędziów sekcji III powszechnej wystawy krajowej we Lwowie w roku 1894 / Josef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 7. – S. 223–224.
Доступно: Ibidem.
37. Nowa metoda fotografowania hodowli bakteryj w zwykłych i własnego pomysłu próbkach / Józef Szpilman. – Lwów, 1894. – 9 s. *Odbitka.*
38. Objaśnienie szematu dla ocenienia bydła / Josef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 7. – S. 233–234.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
39. Objaśnienie szematu dla ocenienia nierogacizny / Josef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 7. – S. 225–226.
Доступно: Ibidem.

40. Objaśnienie szematu dla ocenienia owiec / Josef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 7. – S. 227–228.
Доступно: Ibidem.
41. Pierwsza pomoc przy ostrych otruciach : tablica zawierająca odtrutki wskazane przed przybyciem lekarza wraz z pouczeniem o ratowaniu ludzi otrutych / J. Szpilman. – Lwów : Własnym nakładem, 1894. – 1 tabl.
42. Szósty międzynarodowy kongres weterynaryjny w Bernie / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1895. – N 12. – S. 377–396.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
43. Petycja do Wysokiego Sejmu w sprawie utworzenia posad weterynarzy okręgowych : referat w myśl uchwały Rady Oddziału lwowskiego c. k. gal. Tow. gospodarskiego / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1896. – N 4. – S. 105–108.
Доступно: Ibidem.
44. Próby ze znaczeniem zwierząt w celach weterynaryjno-policyjnych i hodowlanych / Józef Szpilman. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1896. – 16 s : rys.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1896. N 9. S. 257–270.
Доступно: Ibidem.
45. Versuche über die Kennzeichnung der Haustiere in veterinärpolizeilicher und viehzüchterischer Beziehung / Josef Szpilman. – Wien : Verlag von Wilhelm Braumüller, 1896. – 20 s.
Separatdruck aus der „Oesterreichischen Zeitschrift für wissenschaftliche Veterinärkunde“. 1896. Bd. 7. S. 217–236.
46. Prof. Dr Andrzej Walentowicz : nekrolog / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1897. – N 12. – S. 353–355.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
47. Reforma studyów weterynaryjnych w Austrii / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1897. – N 5. – S. 129–131.
Доступно: Ibidem.

48. Przypadek wady serca u psa / J. Szpilman // Przegląd Lekarski. – 1899. – N 24. – S. 332.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/267024/edition/254962/content>
49. Bericht über die Thätigkeit der Station für diagnostische Lyssa-Impfungen an der k. k. Thierärztlichen Hochschule in Lemberg in den Jahren 1897 bis 1899 / Josef Szpilman. – Wien : Verlag von Moritz Peries, 1900. – 29 s.
Separatdruck aus der „Oesterreichischen Monatsschrift für Thierheikunde“. 1900. Bd. 24, N 1. S. 1–8 ; N 2. S. 49–69.
50. Choroby drobiu / J. Szpilman // Hodowca Drobiu. – **1900.** – N 1. – S. 4–5 ; N 2. – S. 15–16 ; N 3. – S. 22–23 ; N 4. – S. 31–33 ; N 5. – S. 42–43 ; N 6. – S. 51–52 ; N 9. – S. 73–74 ; N 10. – S. 83–85 ; N 12. – S. 100 ; **1901.** – N 1. – S. 3–4 ; N 2. – S. 10–11 ; N 3. – S. 19–20 ; N 4. – S. 28–29 ; N 5. – S. 35–36 ; N 6. – S. 46–47..
Доступно:
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201900.N%201-12%20MFN%202223.pdf>
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201901%20MFN%202223.pdf>
51. Kongres przeciw gruźliczy w Londynie / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1901. – N 10. – S. 347–353.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
52. Badanie pożywek zapomocą surowic / J. Szpilman // Przegląd Hygieniczny. – 1902. – Rok 1, N 6. – S. 103–104.
Доступно:
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Przegl%4%85d%20Hygieniczny%201902%20MFN%209162.pdf>
53. Polska kura czubata / J. Szpilman // Hodowca Drobiu. – 1902. – N 8. – S. 62–63.
Доступно:
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201902%20MFN%202223.pdf>

54. Rząd austriacki wobec gruźlicy / J. Szpilman // Przegląd Hygieniczny. – 1902. – Rok 1, N 8. – S. 121–128.
Доступно:
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Przegl%c4%85d%20Hygieniczny%201902%20MFN%209162.pdf>
55. Uwagi o ekonomicznem znaczeniu higieny kraju naszego / J. Szpilman // Przegląd Hygieniczny. – 1902. – Rok 1, N 1. – S. 4–7.
Доступно: Ibidem.
56. W sprawie lekarzy szkolnych / J. Szpilman // Przegląd Hygieniczny. – 1902. – Rok 1, N 7. – S. 105–107.
Доступно: Ibidem.
57. W sprawie podniesienia hodowli drobiu : Okólnik c. k. Ministerstwa Rolnictwa z dnia 26. marca 1902. 1.8.183 do wszystkich rządów krajowych / J. Szpilman // Hodowca Drobiu. – 1902. – N 10. – S. 77–79.
Доступно:
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201902%20MFN%202223.pdf>
58. Dr. Behringa jenneryzacja jako środek zwalczania gruźlicy bydła / Józef Szpilman // Przegląd Hygieniczny. – 1903. – Rok 2, N 1. – S. 9–13 ; N 2. – S. 23–24.*
Доступно: <http://194.44.193.54/files/OldBooks/Przegl%c4%85d%20Hygieniczny%201903%20MFN%209162.pdf>
59. Bekämpfung und Tilgung der Wutkrankheit / Josef Szpilman ; VIII Internationaler Tierärztlicher Kongress in Budapest 1905. Sektion 1 : Veterinär-Sanitäts-Polizei. – Budapest : Patria, 1905. – 23 s. – [друковано мовами: німецька, угорська, французька, англійська].
60. O zwalczaniu i tępieniu wścieklizny / J. Szpilman ; VIII Międzynarodowy Kongres weterynaryjny w Peszcie 1905. Sekcja policyjno-weterynaryjna // Przegląd Weterynarski. – 1905. – N 7. – S. 265–269 ; N 8. – S. 313–318 ; N 10. – S. 361–366.*
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content>
61. Program chowu drobiu w Galicyi : referat, przyjęty na posiedze-

niu Sekcji chowu drobiu c. k. galic. Towarzystwa gosp. we Lwowie dnia 14. Września 1905 r. / J. Szpilman // Hodowca Drobiu. – 1906. – N 1. – S. 2–3 ; N 2. – S. 13–15.

Доступно:

<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201906%20MFN%202223.pdf>

62. II Kongres międzynarodowy higieny mieszkań od 4–12 września 1906 r. w Genewie : sprawozdanie szczegółowe / J. Szpilman // Przegląd Hygieniczny. – 1907. – Rok 6, N 3. – S. 60–65 ; 1908. – Rok 7, N 5–12. – S. 119, 148, 165, 200, 230, 259, 294.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/839008/edition/808146/content?>

63. O naglącej potrzebie utworzenia przy Akademii weterynaryi we Lwowie instytutu bakteryologiczno-hygienicznego / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1907. – N 8/9. – S. 265–268.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

64. O potrzebie utworzenia przy Akademiach weterynaryjnych zakładów do badania chorób zakaźnych zwierzęcych ze względów naukowych / J. Szpilman // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 253.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289019/edition/275811/content>

65. Przemówienie na X Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie 22–25 lipca 1907 / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1907. – N 8/9. – S. 289–291.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

66. Przemówienie na XXV-letni Jubileusz Akademii Weterynaryi we Lwowie / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1907. – N 8/9. – S. 276–281.

Доступно: Ibidem.

67. Spis przedmiotów wystawionych w oddziale weterynaryjnym Wy-

stawy przyrodniczo-lekarskiej i higienicznej w r. 1907 we Lwowie. Klinika wewnętrzna / Józef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1907. – N 8/9. – S. 299–301.

Доступно: Ibidem.

68. Die infektiöse Lungenentzündung des Pferdes. Beitrag zur Behandlung und Vorbeugung / Josef Szpilman ; Neunter Internationaler Tierärztlicher Kongress im Haag, September 1909. – Haag, 1909. – 11 s.
69. Stacya rybacka biologiczno-doświadczalna we Lwowie / J. Szpilman // Okólnik Rybacki. – 1909. – N 105. – S. 149–154.
- Доступно:*
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/268535/edition/232521/content>
70. Zakaźne zapalenie płuc u koni (zaraza piersiowa) / Józef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1911. – N 1. – S. 3–7 ; N 2. – S. 49–55.
- Доступно:*
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
71. Moczówka krwawa (Haemoglobinuria enzootica – Pyroplasma), opinia co do czasu powstania choroby / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1912. – N 9/10. – S. 369–373.
- Доступно: Ibidem.*
72. Ś. p. Prof. Dr Henryk Kadyi / Józef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1912. – N 12. – S. 457–464.
73. Wąglik u krowy padłej w ciągu 24 godzin po kupnie / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1912. – N 5. – S. 188–195.
- Доступно: Ibidem.*
74. Desynfekcja przy wągliku: doświadczenia z chemicznymi odkaźnikami / J. Szpilman. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1913. – 20 s.
75. Gruźlica / J. Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1913. – N 5. – S. 133.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

76. Selbstheilung des Milzbrandes bei Kaninchen / Josef Szpilman. – Wien, 1913. – 8 s.
Sonderabdruck aus der Zeitschrift „Tierärztliches Zentralblatt“.
1913. N 30.
77. Ueber Desinfektion beim Milzbrand. Mit Einleitung über den gegenwärtigen Stand der Lehre von der chemischen Desinfektion. Experimentelle Untersuchungen mit chemischen Desinfektionsmitteln / Josef Szpilman. – Wien : Genossenschafts Buchdruckerei, 1916. – 42 s.
Separatabdruck aus der „Österreichischen Wochenschrift für Tierheilkunde und Revue für Tierheilkunde und Tierzucht“. 1916.
78. Über Milzbrand Beiträge zur Pathogenese und Bekämpfung / Jozef Szpilman ; Zehnter internationaler tierärztlicher Kongress in London, 3–8 August 1914. – Wien, 1916. – 28 s.
Sonderabdruck aus der Zeitschrift „Tierärztliches Zentralblatt“.
1914. Bd. 1–3.
79. Księgosusz w Bułgarii w r. 1914 / Józef Szpilman // Przegląd Weterynarski. – 1920. – N 2/3. – S. 37–44 ; N 4/6. – S. 125–139.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 256–258.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 93–94.
3. Падура М. Ф. Перший ректор Академії // Сучасні проблеми біології, ветеринарної медицини, зооінженерії та технологій продуктів тваринництва : зб. ст. Міжнародної наук.-практ. конф. (9–11 жовтня 1997 р.) ; ред. Р. Й. Кравців. – Львів, 1997. – С. 27–29.
4. Шегедин, М. Львівський медичний колегіум : альбом / М. Шегедин, О. Рузанов. – Львів, 1994. – С. 49.

5. Gamota A. Działalność profesora Józefa Szpilmana pierwszego Rektora Akademii Weterynaryjnej we Lwowie / A. Gamota, Z. Wróblewski // Збірник праць Міжнародної українсько-польської конференції „Історія розвитку ветеринарної науки і освіти у Львові” (1784–1914) 19–20 вересня 2012 р. ; Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького – Львів, 2012. – С. 43–49.
6. Kadyi H. Rozwój i działalność c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie od jej założenia w r. 1881 aż do końca roku szkolnego 1893/4 / H. Kadyi. – Lwów : Nakładem c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie. – 1895. – S. 49–54.
7. Królikowski S. Bibliografia Poska weterynaryi i hodowli zwierząt / Stanisław Królikowski. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1891. – S. 131–133.
8. Legeżyński St. Prof. Dr Józef Szpilman (redaktor 1886–1898) // Przegląd Weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936. – S. 73–75, LIII–LIV.
9. Perenc A. Historia leczenia zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 278.
10. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 66–67.
11. Sroka T. Szpilman Józef Baltazar. Polski Słownik Biograficzny. – Warszawa ; Kraków, 2012-2013. – T. XLVIII.
12. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // Medycyna Weterynaryjna. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).

**Професор Станіслав Круліковський
(Prof. Stanislaw Poraj Królikowski)
6.05.1853 Варшава – 9.03.1924 Львів**

Основні дати життя та діяльності

1871–1875 – навчання у Варшавській ветеринарній школі, по закінченні якої отримав диплом з відзнакою ветеринарного лікаря.

1876–1878 – спеціалізація в Петербурзькій медико-хірургічній академії, по закінченні якої отримав звання магістра ветеринарії.

1879 – керівник кафедри фізіології у Харківському ветеринарному інституті.

1879 – викладач у Варшавській ветеринарній школі.

1882–1883 – закордонне відрядження з метою ознайомлення з організацією ветеринарної освіти.

1884–1924 – керівник, **1889** – надзвичайний професор, **1993** – звичайний професор кафедри хірургії Львівської ветеринарної академії.

1886–1890, 1892–1894 – секретар Галицького ветеринарного товариства.

1889–1924 – куратор бібліотеки Львівської ветеринарної академії.

1899–1910 – головний редактор часопису «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynarski»).

1902–1920 – за сумісництвом викладач ветеринарії та анатомії тварин у Рільничій школі в Дублянах, а також у Львівській політехніці (1919-1920).

1903–1906 ; 1909–1911 ; 1913–1915 ; 1921–1923 – проректор Львівської ветеринарної академії.

1911–1913 – ректор Львівської ветеринарної академії.

Помер **9 березня 1924 р.** у Львові, похований на Личаківському цвинтарі.

Професор Круліковський належав до піонерів ветеринарної науки і освіти, був винахідником нових інструментів для потреб ветеринарії. Автор численних праць у різних ділянках ветеринарної медицини: хірургії, фізіології, патологічної анатомії, паразитології,

гігієни, історії ветеринарії. Був почесним членом Малопольського і Всепольського ветеринарних товариств, товариства «Братня поміч», багаторічним головним редактором часопису «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynarski»).

Станіслав Круліковський зробив найвагоміший внесок у розбудову бібліотеки Академії, опікувався нею до самої смерті, заповів свою особисту книгозбірню, що налічувала 1024 примірники книг. Професора любили і поважали студенти за його опіку і допомогу. У 1928 році на його честь у читальній залі бібліотеки Академії була встановлена подячна мармурова таблиця.

Наукові праці:

1. Къ вопросу объ измѣненіяхъ кожи и подкожной клѣтчатки, вызываемыхъ желѣзницей (*Demodex folliculorum canis*) у собакъ въ клиническомъ и анатомо-патологическомъ отношеніяхъ : дис. = O pasożycie mieszków włosowycb (*Demodex folliculorum canis*) : Rozprawa napisana po rosyjsku dla uzyskania stopnia magistra nauk weterynaryjnych / Станислав Круликовскій // Архивъ ветеринарныхъ наукъ. – Санкт-Петербург : Типографія Якова Трѣя, 1878. – Годъ 8-й, кн. 1, отдѣлъ 3. – С. 135–150 ; кн. 2, отдѣлъ 3. – С. 151–190. – [Дисертація написана російською мовою для отримання ступеня магістра ветеринарних наук].
2. Wybijanie bydła podczas zarazy księgosuszowej / Stanisław K. // *Gazeta Świąteczna*. – 1881. – N 5. – S. 3 ; N 6. – S. 3–4.*
Доступно: <https://crispa.uw.edu.pl/object/files/265927/display/Default>
3. Wycieczka w mury Szkoły Weterynarji / Stanisław Królikowski // *Tygodnik Rolniczy*. – 1881. – N 15.*
4. Sposób ochrony zwierząt od zarazy / Stanisław Królikowski – [1881].*
5. Oznaczenie lat u koni według rejestru zębowego / Stanisław Królikowski // *Gazeta Rolnicza*. – 1882. – N 10–13 ; tabl.*
6. Przepisy dotyczące korzystania z rozplodników stada Janowskiego / Stanisław Królikowski // *Tygodnik Rolniczy*. – 1882. – N 10–11.*
7. Skóra i jѣj czyste utrzymanie / S. K. // *Gazeta Świąteczna*. – 1882. – N 63. – S. 3 ; N 64. – S. 2–3.*
Доступно: <https://crispa.uw.edu.pl/object/files/265873/display/Default>
8. Z dziedziny zoohygieny gospodarskiej / S. Królikowski // *Gazeta Rolnicza*. – 1882. – N 10. – S. 110–111 ; N 11. – S. 124 ; N 12. – S. 135–136 ; N 13. – S. 147–148 ; N 14. – S. 160.*
Доступно: https://polona.pl/search/?query=Gazeta_Rolnicza_1882&filters=public:1

9. Co to są żaby czyli żółwie u krów? / S. Królikowski // Kurjer Rolniczy. – 1883. – N 16. – S. 125–126.
Доступно: <https://polona.pl/item-view/e12d996f-8128-4ea9-a2f9-6c18e4b03ff5?page=4>
10. Hygiena Skóry (Z dziedziny zoohygieny) / S. Królikowski // Gazeta Rolnicza. – 1883. – N 1. – S. 4 ; N 2. – S. 16 ; N 3. – S. 27–18.*
Доступно: <https://polona.pl/item-view/5d390f24-8ba1-4dad-af6c-a4ac8069eb2d?page=3>
<https://polona.pl/item-view/71725fb6-68d7-455c-a61c-b943e5b8da3d?page=7>
<https://polona.pl/item-view/3af496dc-5eec-44d8-806c-3cc3ef5afa5d?page=2>
11. Karbunkuł / S. Królikowski // Kurjer Rolniczy (dodatek do „Gazety Rolniczej”). – 1883. – N 46. – S. 365–367 ; N 47. – S. 373–375 ; N 49. – S. 387–388 ; N 50. – S. 395–398 ; N 51. – S. 403–405.
Доступно: <https://polona.pl/preview/31a4fbd4-1c3f-4afc-90d7-006d9d575796>
12. Księgosusz i jego ograniczenie / S. Królikowski // Gazeta Rolnicza. – 1883. – N 26. – S. 304–305 ; N 27. – S. 314–315 ; N 28. – S. 326–327.*
Доступно: <https://polona.pl/item-view/0001198d-d364-4813-8ddc-297e75d451c7?page=3>
<https://polona2.pl/item/gazeta-rolnicza-r-23-6-lipca-1883-nr-27,MjM5NjQwNTM/1/#info:metadata>
<https://polona2.pl/item/gazeta-rolnicza-r-23-13-lipca-1883-nr-28,MjM5NjQwNTU/2/#info:metadata>
13. Kucie koni na gorąco / S. Królikowski // Opiekun Zwierząt. – 1883. – N 14. – S. 108–109.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/801500/edition/770986/content>
14. Nosacizna i tylczak w stosunku do przepisów policyjnoweterynaryjnych / S. Królikowski // Opiekun Zwierząt. – 1883. – N 24/25. – S. 191–194 ; N 27. – S. 211–213.*

Доступно:

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/801510/edition/77099/6/content>

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/801512/edition/77099/8/content>

15. O użycia na pokarm mięsa z chorych zwierząt / S. Królikowski // Kurjer Rolniczy. – 1883. – N 27–29.*
Доступно: <https://polona.pl/press/19f27c7e-2751-450f-99ce-6c455ac60923>
16. Stanowienie klaczy z ręki / Stanisław Królikowski // Kurjer Rolniczy. – 1883. – N 22–23.*
Доступно: *Ibidem.*
17. Przyczyny poronień u zwierząt domowych / S. Królikowski // Kurjer Rolniczy. – 1883. – N 14. – S. 107–110 ; N 15. – S. 114–115.*
Доступно: <https://polona.pl/item-view/c5c16728-b770-43c6-b194-d55a3d2837d2?page=5>
<https://polona.pl/item-view/358c2358-b7c7-4d5c-91c9-ac9a11209f7f?page=2>
18. Zatrzymanie łożyska / S. Królikowski // Kurjer Rolniczy. – 1883. – N 19–21.*
Доступно: <https://polona.pl/press/19f27c7e-2751-450f-99ce-6c455ac60923>
19. Choroby karbunkułowe i ich szczepienie u zwierząt / S. Królikowski // Gazeta Rolnicza. – 1884. – N 14. – S. 169–170 ; N 15. – S. 182–183 ; N 16. – S. 195–196.*
Доступно: <https://polona.pl/item-view/55b0c0c1-b91b-4147-89d2-9e19339bff43?page=2>
<https://polona.pl/item-view/0cb2e73f-9425-4894-8da3-6b7f12c73868?page=1>
<https://polona.pl/item-view/f56ded6e-447e-43bd-92cb-eaf4579c2143?page=4>
20. Przewężenie mechaniczne języka u kota / St. Królikowski // Przegląd Weterynaryj. – 1886. – N 6. – S. 119–120. – (Z kliniki chirurgicznej c. k. Szkoły weterynaryi we Lwowie).

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5110/edition/4917/content>

21. Rany i ich leczenie / Stanisław Królikowski // Kurjer Rolniczy. – 1886. – N 14–20.*
Доступно: <https://polona.pl/press/19f27c7e-2751-450f-99ce-6c455ac60923>
22. Wynisowanie urazowe kiszki stolcowej u konia / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 3. – S. 44–46. – (Z kliniki chirurgicznej c. k. Szkoły weterynaryi we Lwowie).
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
23. Zaparcie stolca u psa 27 dni trwające / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1886. – N 12. – S. 252–253. – (Spostrzeżenie kazuistyczne. Z lazaretu psów c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie).
Доступно: Ibidem.
24. Odezwa do Szanownych Kolegów weterynarzy i p. t. hodowców zwierząt domowych w sprawie ustalenia wyrazownictwa weterynaryjnego i hodowlanego : list otwarty / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1887. – N 3. – S. 62–63.
Доступно: Ibidem.
25. Przyczynek do leczenia ran pod wilgotnym strupem krwi / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1887. – N 4. – S. 80–83.
Доступно: Ibidem.
26. Przyczynek do operacji wyłuszczenia raka narządów płciowych u psów / St. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1888. – N 6. – S. 135–140.
Доступно: Ibidem.
27. Wrzód rogowki wywołany przez obce ciało / St. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1888. – N 5. – S. 123–124.
Доступно: Ibidem.

28. Bandaż haftkowy / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1889. – N 5. – S. 105–111 : rys.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
29. Kilka słów o polskich zakładach naukowych weterynaryjnych w pierwszej połowie bieżącego stulecia : odczyt wygłoszony na Walnem Zgromadzeniu gal. Towarzystwa weterynarskiego w dniu 24 lutego 1889 r. we Lwowie / Stanisław Królikowski. – Lwów : Druk. Ludowa, 1889. – 32 s.
30. Rozbiór kzytyczny dziełka Karola Hostońskiego p. t. Pies, jego choroby i leczenie tychże z szczególniejszém uwzględnieniem wścieklizny / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1889. – N 3. – S. 58–64.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
31. Anatomja zwierząt ssących domowych / S. Królikowski // Encyklopedia Rolnicza. – Warszawa, 1890. – T. 1. – S. 128–191 : rys.
32. Chirurgia weterynaryjna / Stanisław Królikowski // Encyklopedia Rolnicza. – Warszawa, 1890. – T. 1. – S. 762–867 : 66 rys.
33. Przyrząd nowego systemu do znieczulania zwierząt za pomocą wpylania chloroformu do tchawicy / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1890. – N 12. – S. 267–273.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
34. Bibliografia Poska weterynaryi i hodowli zwierząt / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1891. – 167 s.
35. Gumki w zastosowaniu do bandażów / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski . – 1891. – N 3. – S. 67.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
36. Przyczynek do narośli kostnych na kończynach koni / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1891. – N 4. – S. 89–93.
Доступно: Ibidem.

37. Hygiena weterynaryjna / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1897. – 282 s.*
38. Kleszcze nowego systemu do zaciskania leszczotek podczas kastracyi / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1892. – N 1. – S. 1–3.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
39. Odezwa w sprawie zniesienia kursów popularnych weterynaryi, wystosowana do komitetu c. k. gal. Towarzystwa gosp. we Lwowie / S. Królikowski, H. Kadyi // Przegląd Weterynarski. – 1892. – N 4. – S.101–104.
Доступно: Ibidem.
40. W sprawie środków zapobiegawczych przeciw wścieklicznie : odczyt wygłoszony na VI Zjeździe przyrodników i lekarzy w Krakowie / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1892. – N 2. – S. 25–31 ; N 3. – S. 57–62 ; N 5. – S. 117–124.
Доступно: Ibidem.
41. W sprawie statystyki i środków zapobiegawczych przy wścieklicznie : odczyt wygłoszony na VI Zjeździe przyrodników i lekarzy w Krakowie / Stanisław Królikowski. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1892. – 19 s.
42. Obecny stan wiedzy naszej o tuberkulinie jako środka rozpoznaw-czym dla gruźlicy bydła rogatego / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1893. – N 5. – S. 121–128 ; N 6. – S. 156–162.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
43. Gruźlica u papugi / St. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1896. – N 3. – S. 68–69.
Доступно: Ibidem.
44. Bandagen mit Gummifäden / Stanisław Królikowski // Zeitschrift für Tiermedizin. – 1897.*
45. Hygiena weterynaryjna czyli nauka utrzymania zdrowia zwierząt

- gospodarskich / Stanisław Królikowski. – Lwów : Gubrynowicz i Schmidt, 1897. – 390 s. : 104 rys.
46. Tablica pogładowa do rozpoznawania wieku konia / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1897. – 1 tabl.
47. Tablica pogładowa uzębienia konskiego do rozpoznawania wieku koni / Stanisław Królikowski. – Wyd. 2. – Lwów : Nakładem autora. – 1907. – 1 tabl.*
48. Kluppenzangen neuen System / Stanisław Królikowski // Zeitschrift für Tiermedizin. – 1898.*
49. Słódko o przechowywaniu drenów i innych gumowych przyrządów / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1898. – N 3. – S. 65–69.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
50. Kastracja samców przez zgniecenie sznurka nasiennego / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 12. – S. 328–335.
Доступно: Ibidem.
51. Kwas pikrynowy jako środek przeciw oparzeniu / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 11. – S. 294–295.
Доступно: Ibidem.
52. Leczenie operacyjne podwinięcia powiek u psów / St. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 11. – S. 296.
Доступно: Ibidem.
53. O doszczętej operacji przepuklin u koni / St. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 6. – S. 161–163.
Доступно: Ibidem.
54. VII międzynarodowy kongres weterynaryjny w Baden-Baden / St. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 10. – S. 281–283.
Доступно: Ibidem.
55. Nocard M. O związku istniejącym między gruźlicą ludzką a gruźlicą ptactwa / M. Nocard ; tłumaczenie z francuskiego **S. Króli-**

kowskiego // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 2. – S. 37–40 ;
N 3. – S. 71–74.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#strucure>

56. Über die Erhaltung der Drainröhren und anderer Kautschukpräparate / Prof. Królikowski // Le Progrès vét. – 1899. – N 22.*

57. Akcyjne Towarzystwo ubezpieczeń bydła pod nazwa „Pan” we Lwowie / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1900. – N 3. – S. 91–99.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#strucure>

58. Castration männlicher Thiere durch das Abquetschen des Samenstranges / Stanislaus Królikowski // Oesterreichische Monatschrift für Thierheilkunde (Wien). – 1900. – Bd. 24, N 1. – S. 29–34. – (Mittheilungen aus der Praxis).

59. Einige Worte zur Vertheidigung meiner Castrationsmethode / S. Królikowski // Monatshefte für Praktische Thierheilkunde (Stuttgart). – 1900. – Bd. 11. – S. 469–475.

60. Projekt ustawy o rangach weterynarzy rządowych / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1900. – N 4. – S. 121.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

61. Ś. p. Ludwik Timoftiewicz / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1900. – N 12. – S. 361–364.

Доступно: Ibidem.

62. Wystawa przyrodniczo-lekarska imienia „Almae matris Jagellonicae” / S. K. // Przegląd Weterynarski. – 1900. – N 8/9. – S. 281–282.

Доступно: Ibidem.

63. Chore zwierzę a człowiek / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1901. – 24 s.

64. Nowa rzeźnia we Lwowie i jej przyszły Dyrektor / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1901. – N 3. – S. 97–102.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
65. Koch R. Walka z gruźlicą w świetle doświadczeń zdobytych w walce z innymi chorobami zakaźnymi : odczyt / Robert Koch ; tłumaczył z francus. **S. Królikowski** // Przegląd Weterynarski. – 1901. – N 11. – S. 361–367.
Доступно: Ibidem.
66. Ze starych pieleszy (1866–1901) / S. K. // Przegląd Weterynarski. – 1901. – N 8/9. – S. 257–260.
Доступно: Ibidem.
67. Długotrwały krwotok z nosa u konia / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 1. – S. 15.
Доступно: Ibidem.
68. Opaska utrwalająca ze szkła wodnego i siatki drucianej / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 10. – S. 409–410.
Доступно: Ibidem.
69. Otrucie u świnek morskich liśćmi oleandru / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 1. – S. 14–15.
Доступно: Ibidem.
70. Ś. p. Józef Kubicki / S. K. // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 5. – S. 211–214.
Доступно: Ibidem.
71. Uchylek błony śluzowej jamy ustnej u gąsiora / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 1. – S. 12–14 : rys.
Доступно: Ibidem.
72. Usuwanie zgrubień pokastracyjnych sznurka nasiennego za pomocą zgniatacza / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 10. – S. 410–411.
Доступно: Ibidem.
73. Wyłysienie plackowate czasowe u suczki / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 10. – S. 410.
Доступно: Ibidem.

74. Dr. Mag. Piotr Seifman, były dyrektor Szkół Weterynaryjnych w Warszawie, Kazaniu i Lwowie : wspomnienie pośmiertne / [Stanisław Królikowski] // Przegląd Weterynarski. – 1903. – N 7. – S. 285.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
75. Jak się ustrzec chorób, które mogą się przenosić ze zwierząt na ludzi / Stanisław Królikowski. – Lwów : Nakładem autora, 1903. – 52 s.
76. Czy należy używać wyrazy: „Jaszczur“, „Zaraza syberyjska“, „Dżuma“? / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 11. – S. 468–469.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
77. Dr. Józef Szpilman : wspomnienie jubileuszowe / [Stanisław Królikowski] // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 4. – S. 140–142.
Доступно: Ibidem.
78. Jan Kowalewski, lek. wet. (1879–1904) / S. K. // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 8/9. – S. 320–326.
Доступно: Ibidem.
79. Ś. p. Władysław Turczynowicz-Wyżnikiewicz (1865–1904) / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 5. – S. 187–190.
Доступно: Ibidem.
80. Obustronne rozerwanie mięśni na kończynach tylnych u krowy / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 11. – S. 470–473.
Доступно: Ibidem.
81. Dr. Henryk Mańkowski : wspomnienie pośmiertne / [Stanisław Królikowski] // Przegląd Weterynarski. – 1905. – N 5. – S. 177–180.
Доступно: Ibidem.
82. Przyczynek do wiedzy o przeszczepianiu tkanek zwierzęcych (Zapełnienie braku ciągłości ściany brzusznej u konia płatem

wziętym z innego osobnika) / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1905. – N 1. – S. 1–4 ; N 2. – S. 47–50 ; N 3. – S. 89–92.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

83. Wieczorek ku uroczystości otwarcia nowego roku akademickiego / S. K. // Przegląd Weterynarski. – 1905. – N 1. – S. 37–38.

Доступно: Ibidem.

84. Złamanie kręgosłupa u sarny / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1905. – N 6. – S. 243.

Доступно: Ibidem.

85. Odpowiedź na listy kolegów zakordonowych / [Stanisław Królikowski] // Przegląd Weterynarski. – 1906. – N 11. – S. 423–428.

Доступно: Ibidem.

86. Wystawa targowa bydła rozplodowego i nierogacizny we Lwowie 5–8 maja 1906. Rasa simentalaska / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1906. – N 8/9. – S. 318–324.

Доступно: Ibidem.

87. Ilu nas jest? / S. K. // Przegląd Weterynarski. – 1907. – N 4. – S. 133–135.

Доступно: Ibidem.

88. O potrzebie zmiany ustawy o chorobach zwrotowych pod względem t. zw. ślepoty miesięcznej z powodu upowszechnienia się badania oczu u koni przy pomocy wziernika : odczyt / St. Królikowski // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 251.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289019/edition/275811/content>

89. Program nauk weterynaryjnych dla nieweterynarzy : odczyt / S. Królikowski // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 254–255.*

90. Przyczynki do kazuistyki nadłomań. Nadłomanie lewej kości piszczelowej u konia / S. Królikowski // Przegląd Weterynarski.–

1907. – N 5. – S. 158–162 : rys.

Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

91. Przemówienie na X Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. Sekcja weterynaryjna / S. Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1907. – N 2. – S. 45–46 ; N 8/9. – S. 291–292.
Доступно: *Ibidem.*
92. Spis przedmiotów wystawionych w oddziale weterynaryjnym Wystawy przyrodniczo-lekarskiej i higienicznej w r. 1907 we Lwowie / S. Królikowski. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego” (Dra Feliksa Woynarowskiego), 1907. – 20 s.
93. Otitis externa. Psoroptes communis auricularis canis, cati et cuniculi / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1909. – N 7. – S. 256. – (Spostrzeżenia z praktyki).*
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
94. Prof. Dr Józef Szpilman / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1909. – N 11. – S. 394.
Доступно: *Ibidem.*
95. Przykrętka do zgniatacza sznurka nasiennego / S. Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1910. – N 1. – S. 2.
Доступно: *Ibidem.*
96. Ś. p. Ignacy Gajewski (1848–1910) / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1910. – N 3. – S. 81–83.
Доступно: *Ibidem.*
97. Zagadnienie wiedzy o pierwotniakach : streszczenie / Stanisław Królikowski. – [1910?].*
98. „Nowojodyna” / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1911. – N 6. – S. 232–233.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

99. Zmiany patologiczne przy zapaleniu torebek maziowych / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynarski. – 1913. – N 1, 3, 5, 10.*
100. Słownik anatomiczny zwierząt domowych ssących dla użytku Szkół weterynaryjnych i rolniczych / Stanisław Królikowski. – Praga ; Lwów, 1916/17. – [Nieopublikowanej rękopis].*
101. Katalog opisowy, ilustrowany fotografiami okazów wchodzących w skład muzeum chirurgicznego Akademii Weterynaryjnej we Lwowie / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1919. – [Nieopublikowanej rękopis].*
102. Szczegółowy program weterynaryjnej i mleczarstwa w uczelniach rolniczych różnej kategorii / Stanisław Królikowski, Janusz Królikowski. – Lwów, 1919. – [Nieopublikowanej rękopis].*
103. Hypospadiasis equi / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1920. – [7/12].*
104. Leczenie zwierząt u ludu polskiego w powiatach dawnego zaboru austriackiego, opracował na podstawie danych dostarczonych przez lud / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1920. – [Nieopublikowanej rękopis].*
105. Obojność rzekoma u ogierka (Hermaphroditismus masculinus equi) / St. Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1920. – N 1. – S. 22–23.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>
106. Ś. p. Józef Szpilman / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1920. – N 7–12. – S. 182.*
107. Historia Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie : rękopis / Stanisław Królikowski. – Lwów, 1921. – [монографія на правах рукопису, втрачена у Варшаві під час Другої світової війни].*
108. Historia medycyny weterynaryjnej pod b. zaborem austriackim / Stanisław Królikowski. – [1921?]. – [Nieopublikowanej rękopis].*
109. Program nauk w roku szkolnym 1921/22 i rys historyczny Lwowa

skiej Akademji Weterynarji od chwili jej powstania do doby obecnej (1881–1921) / Stanisław Królikowski – [Lwów, 1921?].*

110. Trwały stek u klaczki / S. Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1921. – N 1/10. – S. 277–279.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

111. Weterynarja / Stanisław Królikowski. – Lwów : Księgarnia wydawnicza H. Altenberg, 1921. – 78 s. ; 17 sm. – (Vademecum polskiego rolnika. T. 11).

112. Ś. p. Prof. Dr. Mieczysław Grabowski (1871–1922) / Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1922. – N 1/12. – S. 1–7.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5436/edition/5215#structure>

113. Materiały do atlasu roztoczy pasorzytujących u zwierząt domowych. Rysunki własnoręczne / Stanisław Królikowski. – [1921–1922 ?]. – [Nieopublikowanej rękopis].*

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-улад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавничка спілка, 2015. – С. 268–270.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 103–105.
3. Рузанов А. М. Розвиток ветеринарної і зоотехнічної науки та освіти на західноукраїнських землях (1773–1991) / А. М. Рузанов. – Львів, [1991]. – С. 17–18, 31. – [машинопис].
4. Wozkowski P. Ś. p. Stanisław Królikowski // Wiadomości Weterynaryjne. – 1924. – N 46. – S. 133–139.
5. Perenc A. Historia leczenia zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 276–278.

6. Kadyi H. Rozwój i działalność c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie od jej założenia w r. 1881 aż do końca roku szkolnego 1893/4 / H. Kadyi. – Lwów : Nakładem c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie, 1895. – S. 54–55.
7. Królikowski S. Bibliografia Polska weterynaryi i hodowli zwierząt / Stanisław Królikowski. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu weterynarskiego”, 1891. – S. 57, 159.
8. Millak K. Królikowski Stanisław (1853–1924) // Polski słownik biograficzny. – 1970. – T. 15. – S. 44–47.
9. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 71–72.
10. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // Medycyna Weterynaryjna. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).
11. Zakrzewski A. Prof. Mag Stanisław Królikowski // Przegląd Weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 (W 50-tą rocznicę założenia). – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. 77–79, XXV–XXVIII.

**Професор Мечисла Грабовський
(Prof. Mieczysław Grabowski)
05.07.1871 Вадовіце – 28.05.1922 Львів**

Основні дати життя та діяльності

1895 – закінчив медичний факультет Краківського Ягеллонського університету, отримавши диплом лікаря.

1896–1897 – студент, за сумісництвом – виконувач обов'язків асистента кафедри патологічної анатомії та експериментальної патології Львівської ветеринарної школи.

1897 – закінчив ветеринарні студії, отримавши диплом ветеринарного лікаря з відзнакою, продовжував працювати асистентом кафедри.

1897–1898 – помічник професора, виконувач обов'язків керівника кафедри патологічної анатомії і експериментальної патології Львівської ветеринарної академії.

1898 – професор надзвичайний цієї ж Академії.

1898–1900 – стажування у провідних ветеринарних клініках Європи.

1900 – член редколегії журналу «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynarski»).

1902 – викладач судової ветеринарії, президент Галицького ветеринарного товариства.

1905–1906 – секретар Львівського гігієнічного товариства.

1906–1922 – професор звичайний, керівник кафедри патологічної анатомії та експериментальної патології Львівської ветеринарної академії.

1906–1909, 1911–1913 – проректор Львівської ветеринарної академії.

1913–1915 – ректор Львівської ветеринарної академії (на другий рік ректорства через воєнні події покинув Львів і жив у Чехії).

1909–1910 – співредактор часопису «Гігієнічний огляд» («Przegląd Hygieniczny»).

28 травня 1922 р. – помер внаслідок загострення хронічної хвороби.

Мечислав Грабовський викладав у Львівській ветеринарній академії патологічну анатомію та експериментальну патологію, а від

1902 – в різні роки – також судову ветеринарію, медичну хімію, бактеріологію, фізіологію та інші предмети. Збагатив патолого-анатомічний музей Академії великою кількістю цінних патолого-анатомічних препаратів.

Був членом редколегії часопису «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynarski»), співредактором журналу «Гігієнічний огляд» («Przegląd Higieniczny»), редактором «Патолого-анатомічного збірника». Автор наукових праць, зокрема, присвячених питанням діагностики сказу, діагностики, профілактики і лікування туберкульозу у тварин, холери у птахів. Був членом багатьох наукових товариств. Мав численні наукові відзнаки.

Наукові праці:

1. Septyczne zapalenie płuc i opłucnej u cieląt / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1896. – N 4. – S. 97–103 ; N 5. – S. 129–134 ; N 7. – S. 203–209 ; N 8. – S. 225–228.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
2. Sprawozdanie z Instytutu Anatomii patologicznej i Patologii ogólnej c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie za rok 1896 / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1897. – N 3. – S. 73–79.
Доступно: Ibidem.
3. Wyprysk ogólny i łojotok u konia (Eczema diffusum. Seborrhoea) / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1897. – N 10. – S. 289–302.
Доступно: Ibidem.
4. Zmiany mikroskopowe w jelitach przy pomorze trzody chlewnej / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1897. – N 1. – S. 1–10 ; N 4. – S. 108–112 ; N 6. – S. 169–176.
Доступно: Ibidem.
5. Sprawozdanie z Instytutu Anatomii patologicznej i Patologii ogólnej c. k. Akademii weter. we Lwowie za rok 1897 / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1898. – N 2. – S. 41–49 ; N 3. – S. 79–84 ; N 4. – S. 111–115.
Доступно: Ibidem.
6. Przypadek przebiccia dwunastnicy i ropnia kałowego u konia / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1898. – N 7. – S. 209–216.
Доступно: Ibidem.
7. Sprawozdanie tymczasowe ze zjazdu weterynarzy galicyjskich, odbytego w dniu 16–17 czerwca 1900 w sprawie gruźlicy bydła / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1900. – N 7. – S. 225–232.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5318/edition/5110/content>
8. O zwalczaniu i zapobieganiu gruźlicy bydła / Mieczysław Gra-

bowski // Przegląd Weterynarski. – 1900. – N 10. – S. 297–307 ;
N 11. – S. 329–334 ; N 12. – S. 365–369.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

9. W sprawie hodowli owiec / M. Grabowski // Gazeta Rolnicza. – 1901. – N 14.*
10. Znowu podarek z Węgler – zaraza pyska i racic zawleczona z Węgler / M. G. // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 10. – S. 439–440.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

11. Rozporządzenie ministeryalne dotyczące domów mieszkalnych dla robotników / Dr. Grabowski // Przegląd Hygieniczny. – 1903. – Rok 2, N 5. – S. 72–73.

Доступно:

<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Przeegl%c4%85d%20Hygieniczny%201903%20MFN%209162.pdf>

12. Cholera drobiu. Przyczyna. Objawy. Zmiany patologiczne. Rozpoznanie. Zapobieganie / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynarski. – 1903. – N 10. – S. 393 ; 1904. – N 2. – S. 50–54 ; N 3. – S. 96–99 ; N 4. – S. 143–145.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

13. Pouczenie o zapobieganiu i zwalczaniu cholery drobiu / Mieczysław Grabowski // Rolnik i Hodowca. – 1904. – N 28. – S. 328–329.
14. Jubileusz 25-lecia istnienia Akademii weterynaryi we Lwowie : [wykład] / M. G. // Dziennik X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – 1907. – N 4. – S. 110.

Доступно:

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289018/edition/275810/content>

15. Pouczenie o leczeniu świerzbu czyli parchów królików / Mieczysław Grabowski. – Lwów, 1907. – 3 s.
Odbitka z „Hodowca Drobiu”.

16. Grabski Wł. W sprawie ubezpieczenia inwentarza żywego od chorób i upadku / Wł. Grabski ; **Koreferent M. Grabowski** // Dziennik X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie 22–25 lipca 1907. XXIV. Sekcja weterynaryjna. – 1907. – N 1. – S. 40.*
17. Gruźlicą zmienione narządy wewnętrzne różnych zwierząt / M. Grabowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1907. – N 8/9. – S. 301–306.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
18. Histologiczne rozpoznawanie wścieklizny : referat / Mieczysław Grabowski // Sprawozdanie z IX-go Międzynarodowego Zjazdu Weterynaryjnego w Hadze we wrześniu 1909 r. – Kraków, 1909.*
19. Rady weterynaryjne : referat na Pierwszy Zjazd Wszechpolski lekarzy weterynaryjnych w Warszawie w grudniu 1920 r. / Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1920. – N 4/6. – S.165–170.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

Література:

1. Вчені університету (1784–2014) : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 144–146.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С.109–110.
3. Рузанов А. М. Розвиток ветеринарної і зоотехнічної науки та освіти на західноукраїнських землях (1773–1991) / А. М. Рузанов. – Львів, [1991]. – С. 19, 31. – [машинопис].
4. Królikowski S. Prof. Dr. Mieczysław Grabowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1922. – N 1/12. – S. 1–7.

5. Kulczycki W. Lwowska Akademia Medycyny Weterynaryjnej w czasie wojen od roku 1914–1920 / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Drukarnia Techniczna, 1932. – 16 s.
6. Perenc A. Historia lecznictwa zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 280.
7. Przegląd Weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. XVIII.
8. Rektor Akademii Weterynaryjnej / Przegląd Weterynaryjny. – 1913. – N 7. – S. 215.
9. Ś. p. Mieczysław Grabowski (z żałobnej karty) // Wiadomości Weterynaryjne. – 1923. – S. 24.
10. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 80–81.

**Професор Станіслав Фібіх (Prof.
Stanisław Fibich)
18.10.1869 Львів – 26.05.1924 Львів**

Основні дати життя та діяльності

1895 – закінчив медичний факультет Краківського Ягеллонського університету, отримавши диплом лікаря.

1903 – закінчив Львівську ветеринарну академію.

1903–1906 – асистент кафедри розведення тварин цієї ж Академії.

1905 – отримав звання доцента, **1906** – надзвичайного професора,

1913 – звичайного професора Львівської ветеринарної академії.

1906–1924 – керівник кафедри розведення тварин.

1915–1917 – ректор Львівської ветеринарної академії.

1917–1919 – проректор цієї ж Академії.

1905–1911 – президент Товариства львівських птахівників.

1906–1913 – редактор журналу «Птахівник» («Hodowca Drobni»).

26 травня 1924 р. – помер у Львові, похований на Личаківському цвинтарі.

Сфера наукових інтересів: питання гігієни, біології та розведення риб і раків, які опрацьовував на біологічній станції рибориства під керівництвом знаного німецького зоолога та іхтіолога професора Бруно Гофера. Під час наукового відрядження (1903 р.), ознайомився з кращими рибними господарствами Німеччини, Голландії і Австрії. Після повернення з відрядження реорганізував і розбудував кафедру розведення свійських тварин, створив лабораторію для дослідження риб і раків, зібрав численні експонати для музею кафедри розведення тварин. Період ректорства Станіслава Фібіха збігся з чи не найтяжчим періодом в житті Академії – періодом Першої світової війни та російської окупації Галичини.

Професор Фібіх – автор численних наукових праць, присвячених головним чином різноманітним аспектам рибориства та птахівництва. В різний час викладав такі дисципліни: розведення свійських тварин та птиці, питання біології, гігієни та хвороб риб і раків, а також ветеринарне акушерство. З його іменем пов'язано впровадження у

навчальний процес Академії такої дисципліни, як рибництво. Станіслав Фібіх був президентом Галицького товариства птахівників, редактором журналу «Птахівник» («Hodowca Drobiu»). Працьовитий, з широким колом наукових зацікавлень, він зробив значний внесок у розбудову ветеринарної медицини, зокрема, у розвиток рибогосподарської освіти у Галичині кінця XIX – початку XX ст.

Наукові праці:

1. Promienica prosówkowa pierwotna mięśni krowy (*Actinomycosis miliaris primaria musculorum bovis*) / Stanisław Fibich [Lwów] : Z Drukarni Ludowej we Lwowie, 1903. – 11 s.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1903. N 2. S. 41–51.
2. Choroby ryb według dzieła prof. Hofera. Część 1 (1, 2) : Choroby zakaźne (infekcyjne) ogólne / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1904. – N 73. – S. 395–400.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263859/edition/232461/content>
3. Spostrzeżenia nad ciepłotą ryb / Stanisław Fibich. – Lwów : Nakładem redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1904. – 32 s.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1904. N 10. S. 388–395 ; N 11. S. 465–468 ; N 12. S. 509–515.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
4. Beobachtungen über die Temperatur bei Fischen / Stanislaus Fibich. – [b. m. : b. w.]. – [1905]. – 25 s.
Sonder-Abdruck aus der „Zeitschrift für Fischerei“. 1905. Bd.12. Heft 1. S. 29–53.
5. Choroby ryb według dzieła prof. Hofera. Część 1 (3–12) / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 75. – S. 80–86.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263863/edition/232463/content>
6. Choroby ryb według dzieła prof. Hofera. Część 1 (13–14) / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 77. – S. 173–180.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
7. Choroby ryb według dzieła prof. Hofera. Część 1 (15–16) / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 79. – S. 265–272.
8. Hodowla lina. Część 1 / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 74. – S. 11–20.
Доступно: Ibidem.

9. Hodowla lina. Część 2 / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 76. – S. 126–140.
Доступно: Ibidem.
10. Niektóre nowsze spostrzeżenia w sprawie karmienia ryb / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 78. – S. 212–217.
Доступно: Ibidem.
11. Ospa rybia (karpia) / Stanisław Fibich // Przegląd Weterynarski. – 1905. – N 8/9. – S. 309–313 ; N 10. – S. 367–368.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
12. Ospa rybia (karpia) / Stanisław Fibich // Rybak. – 1905. – Rok 2, N 8. – S. 187–190 ; N 9. – S. 198–200.
13. Sztuczne rozmnażanie ryb : wykład habilitacyjny w c. k. Akademii weterynarskiej we Lwowie 17 grudnia 1905 r. / Stanisław Fibich. – 1905.*
14. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewirowych. Styczeń i luty / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1905. – N 79. – S. 258–260.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
15. Choroby ryb według dzieła prof. Hofera. Część 2 : Choroby poszczególnych narządów / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 85. – S. 188–191.
Доступно: Ibidem.
16. Choroby ryb według dzieła prof. Hofera. Zmiany skóry spowodowane brakiem tlenu we wodzie. Choroby z zaziębenia / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 86. – S. 219–222.
Доступно: Ibidem.
17. Hodowla lina. Część 3 / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 80. – S. 29–32.
Доступно: Ibidem.
18. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewirowych. Marzec / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 80. – S. 20–26.
Доступно: Ibidem.

19. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewiowych. Kwiecień / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 82. – S. 95–101.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
20. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewiowych. Maj / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 83. – S. 124–130.
Доступно: Ibidem.
21. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewiowych. Czerwiec. Lipiec / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 84. – S. 162–167.
Доступно: Ibidem.
22. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewiowych. Sierpień. Wrzesień / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 85. – S. 178–179.
Доступно: Ibidem.
23. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewiowych. Październik / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 87. – S. 262–264.
Доступно: Ibidem.
24. Wskazówki miesięczne dla gospodarzy stawowych i rewiowych. Listopad i Grudzień / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 88. – S. 280–282.
Доступно: Ibidem.
25. Wystawa targowa bydła rozplodowego i nierogacizny we Lwowie 5–8 maja 1906. Obory bydła nizinnego / Stanisław Fibich // Przegląd Weterynarski. – 1906. – N 10. – S. 372–376 ; N 11. – S. 417–420.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
26. Znaczenie chowu drobiu dla gospodarstwa stawowego / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1906. – N 82. – S. 74–76.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>

27. Choroby ryb. Pasożytnicze choroby skóry / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1907. – N 91. – S. 36–43.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
28. Choroby ryb. Zwierzęce pasorzyty w skórze ryb / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1907. – N 94. – S. 166–184.
Доступно: Ibidem.
29. Najnowsze sposoby oczyszczania wód ściekowych / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1907. – N 92. – S. 80–86 ; N 93. – S. 126–135.
Доступно: Ibidem.
30. Rozróżnianie płci ryb / Prof., Dr. Fibich // Okólnik Rybacki. – 1907. – N 93. – S. 114–115.
Доступно: Ibidem.
31. Rzut oka na choroby ryb / Stanisław Fibich // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 253.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289019/edition/275811/content>
32. Spis przedmiotów wystawionych w oddziale weterynaryjnym Wystawy przyrodniczo-lekarskiej i higienicznej w r. 1907 we Lwowie / S. Fibich // Przegląd Weterynaryjny. – 1907. – N 8/9. – S. 306.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>
33. Choroby ryb. Choroby skrzel / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1908. – N 97. – S. 9–8.
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
34. Choroby ryb. Zanieczyszczenia wód w szczególności / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1908. – N 98. – S. 59–73.
Доступно: Ibidem.
35. Choroby ryb. Pasożytnicze choroby skrzel / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1908. – N 99. – S. 98–104.*

Доступно:

<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
[re](#)

36. Choroby ryb. Choroby przewodu pokarmowego / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1908. – N 102. – S. 274–285.*
Доступно: Ibidem.
37. Znaczenie Planktonu dla rybactwa i sposoby jego ilościowego mierzenia / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1908. – N 99. – S. 108–112 ; N 100. – S. 172–177 ; N 101. – S. 226–231.*
Доступно: Ibidem.
38. Choroby infekcyjne ryb / St. Fibich. – Lwów : Czcionkami Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1909. – 8 s.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1909. N 3–4. S. 85.
39. Choroby ryb. Choroby wątroby, pęcherzyka żółciowego i gruczołu trzustkowego / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1909. – N 104. – S. 62–75.*
Доступно:
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>
40. Choroby ryb. Choroby jamy brzusznej, choroby systemu krwionośnego, choroby śledziony, choroby mięśni, choroby systemu nerwowego / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1909. – N 105. – S. 132–142.*
Доступно: Ibidem.
41. Choroby ryb. Choroby oka / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1909. – N 106. – S. 178–185.*
Доступно: Ibidem.
42. Choroby ryb. Nowotwory (guzy, tumory) / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1909. – N 107. – S. 231–239.
Доступно: Ibidem.
43. Dżuma gacza (Pestis astaci) / Stanisław Fibich // Okólnik Rybacki. – 1909. – N 108. – S. 293–306.*
Доступно: Ibidem.
44. Zagospodarowanie dzikich stawów / Stanisław Fibich. – Kraków : Nakładem Krajowego Towarzystwa Rybackiego, Czcionkami Drukarni „Czasu”, 1910. – 34 s.

Odbitka z „Okólnika Rybackiego”. 1909. N 104. S. 78–84 ; N 105. S. 144–149 ; N 106. S. 187–194 ; N 107. S. 242–249 ; N 108. S. 308–313.

Доступно:

<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/263876#structure>

45. Ogólne wskazówki dotyczące postępowania w razie pojawienia się chorób ryb / Stanisław Fibich // Przegląd Weterynarski. – 1911. – N 9. – S. 350–356.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5380#structure>

46. Hodowla ogólna według wykładów prof. Doktora Stanisława Fibicha. – [Lwów]. – 1912. – 486 s.*

47. Hodowla raków / Stanisław Fibich. – Warszawa : Nakładem Wydziału Rybackiego przy Centr. Tow. roln. w Król. Polskiem, 1912. – 54 s. : rys.

Odbitka z „Okólnika Rybackiego”. 1911/12.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5375/edition/5159/content%20#structure>

48. Ryby jako środek spożywczy i ich oględziny (policyjno-weterynaryjne) / Stanisław Fibich. – Lwów : Nakładem Redakcji „Przeglądu Weterynarskiego”, 1912. – 44 s.

49. Szkoła chowu drobiu w Zielonej koło Rawy Ruskiej / Prof., Dr Fibich // Hodowca Drobiu. – 1912. – N 10. – S. 85–86.

Доступно:

<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201912%20MFN%202223.pdf>

50. Zęby i wiek psów / Stanisław Fibich // Przegląd Weterynarski. – 1912. – N 9/10. – S. 373–376.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5380#structure>

51. Założenie pierwszej szkoły weterynaryi w Lyonie we Francyi (z okazji obchodu 250-letniej rocznicy założenia) / Stanisław Fibich // Przegląd Weterynarski. – 1912. – N 11. – S. 414–416.

Доступно: Ibidem.

52. Chów zwierząt na rasę i chów na użytkowość / Stanisław Fibich // Hodowca Drobiu. – 1913. – N 1. – S. 1–5.
Доступно: <http://194.44.193.54/files/OldBooks/Hodowca%20drobiu%201913%20MFN%202223.pdf>
53. Rasy zwierząt domowych według wykładów Pr. Dr. St. Fibicha / wydal H. Orzeł. – [Lwów] : Nakładem LBPSW, [1913–1917]. – 216 s.
Odbitka z rękopisu.
54. Chów drobiu w Galicyi i ekonomiczne jego znaczenie dla kraju / Stanisław Fibich. – Lwów : Nakładem gal. Towarzystwa chowu drobiu i królików. Z Drukarni i litografii Piller-Neumanna, 1914. – 15 s.
55. Chów drobiu w Galicyi i ekonomiczne jego znaczenie dla kraju / Stanisław Fibich // Rolnik. – 1917. – N 49. – S. 799–800.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888037/edition/853318/content>
56. Schemat oceny wartości użytkowej, rozplodowej i pieniężnej zwierząt domowych / Stanisław Fibich. – Lwów : Nakładem Drukarni Nowoczesnej, 1921. – 8 s.
57. Hodowla raków (La production des écrevisses) / St. Fibich. – Lwów : Z Drukarni i litografji Piller-Neumanna, 1923. – 61 s.
Odbitka z „Rozpraw Biologicznych z Zakresu Medycyny Weterynaryjnej, Rolnictwa i Hodowli”. 1923. T. 1. S. 165–222.

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 322–323.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Ґжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 115–116.
3. Wozzkowski P. Ś. p. Stanisław Fibich // Wiadomości weterynaryjne. – 1924. – N 47. – S. 169–170.

4. Kulczycki W. Lwowska Akademia Medycyny Weterynaryjnej w czasie wojen od roku 1914–1920 / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Drukarnia Techniczna, 1932. – 16 s.
7. Markowski Z. Ś. p. Prof. Dr. Stanisław Fibich // Przegląd weterynaryjny. – 1924. – N 5. – S. 133–137.
5. Perenc A. Historia lecznictwa zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 280–281.
6. Przegląd weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. XI.
8. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 82–83.

**Професор Володимир Кульчицький
(Prof. Włodzimierz Kulczycki)
27.03.1862 Перемишль – 10.05.1936 Львів**

Основні дати життя та діяльності

1881–1882 – навчання у Віденському університеті (відділення природничих наук).

1883–1885 – продовжив навчання у Львівському університеті, за сумісництвом працював асистентом кафедри зоології цього ж університету.

1887 – отримав науковий ступінь доктора філософії за спеціальністю зоологія та хімія.

1888 – з відзнакою закінчив трирічні курси у Львівській ветеринарній школі, отримав диплом ветеринарного лікаря.

1887–1894 – асистент кафедри анатомії свійських тварин Львівської ветеринарної академії.

1897–1898 – доцент, викладач зоології та паразитології у Львівській ветеринарній академії, за сумісництвом – ветеринарний лікар у Львівському трамвайному (кінному) товаристві, оглядач м'яса та худоби на залізничних станціях Львова (**1891–1905**).

1905–1934 – професор надзвичайний (**1905**), професор звичайний (**1906**), керівник кафедри описової і топографічної анатомії, гістології та ембріології, організатор анатомічного музею у Львівській ветеринарній академії.

1907–1908, 1919–1920 – проректор Академії.

1917–1919 – ректор Львівської ветеринарної академії.

1934 – отримав почесне звання *doctor honoris causa* Львівської ветеринарної академії. Того ж року вийшов на пенсію за станом здоров'я.

Помер **10 травня 1936 р.** у Львові. Його прах згідно з заповітом перенесли в українське село Межибрід поблизу Сянока (тепер Підкарпатське воєводство, Польща), де й поховали на українському цвинтарі.

Професор Володимир Кульчицький – доктор філософії, лікар-ветеринар, професор описової анатомії свійських тварин. Автор численних наукових і навчально-методичних праць, серед них – два підручники з зоології та паразитології: «Комахи, що паразитують у людей і тварин» та «Паразитичні і хвороботворні

найпростіші». З його наукової спадщини особливо цінними є праці щодо гомології кінцівок людини і хребетних тварин, вроджених аномалій серцево-судинної системи у тварин, а також дослідження з анатомії птахів.

Окрім наукової і дидактичної діяльності, Володимир Кульчицький був відомим орієнталістом і колекціонером старовинних східних килимів, автором кількох наукових праць і каталогів, присвячених історії східного килимарства. В часі Першої світової війни та окупації Львова російськими військами (1914–1917) він залишався у Львові і забезпечив збереження майна Академії, музейної колекції кафедри анатомії з 900 препаратами, значну частину яких він виготовив власноруч, а також власної колекції творів мистецтва (східних килимів), створенню якої присвятив десятки років життя.

Наукові праці:

1. Zeller o Darwiniźmie / Włodzimierz Kulczycki // Kurjer Lwowski. – 1884. – 10 grudzień.* .*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/158812/edition/150561/content>
2. Afganistan i kraj turkomański / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Czcionkami Drukarni Ludowej. – 1885. – 46 s.
3. Materiały do fauny skorupiaków krajowych (Asellidae) / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1885. – Rok 10. – S. 315–323, 405–408 : 1 tabl.
Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/23781/edition/21022/content>
4. Materiały do monografii skorupiaków liścionogich (*Rodzina Branchipodidae*) / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1885. – Rok 10. – S. 588–599 : 1 tabl.
Доступно: *Ibidem.*
5. Anakonda / Włodzimierz Kulczycki // Ognisko Domowe. – Lwów, 1886. – N 64.*
6. Indianie Wenezueli, Guyany i Brazylii : szkice etnograficzne / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów. – 1886.*
7. Accessorische Sehnen des musc. extensor digitorum communis beim Pferde und die morphologische Bedeutung von derselben / Wladimir Kulczycki // Oesterreichische Zeitschrift für wissenschaftlich Veterinärkunde (Wien). – 1889. – Bd. 3. – S. 151–158 : 1 Tafel.
8. Die Hautarterien des Hundes / Wladimir Kulczycki // Anatomischer Anzeiger (Jena). – 1889. – T. 4, N 9. – S. 276–282.
9. O przypadku niezwykłej tętnicy szczękowej zewnętrznej u konia z uwzględnieniem niektórych innych zwierząt i człowieka : przemówienie / Włodzimierz Kulczycki // Sprawozdania z posiedzeń naukowych Towarzystwa im. Kopernika 10 grudnia 1889 // Kosmos. – 1889. – Rok 14. – S. 375–376.
Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/24990/edition/22100/content>

10. Ściągną dodatkowe mięśnia prostującego palec u konia i ich znaczenie morfologiczne / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1889. – N 7. – S. 169–178 : tabl.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5181/edition/4984/content>
11. Ściągną dodatkowe mięśnia prostującego palec u konia i ich znaczenie morfologiczne / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1889. – Rok 14. – S. 238–248 : tabl.
Доступно:
<https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/24990/edition/22100/content?ref=struct>
12. Tętnice skórne u psa / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1889. – N 5. – S. 118–123.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5179/edition/4982/content>
13. Tętnice skórne u psa / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1889. – Rok. 14. – S. 26–31.
Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/24990/edition/22100/content>
14. Worki powietrzne u ptaków pod względem anatomicznym i fizjologicznym / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1889. – N 6. – S. 141–146 ; N 8. – S. 200–204 ; N 9. – S. 209–217 ; N 10. – S. 238–241.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5179/edition/4982#structure>
15. Worki powietrzne u ptaków pod względem anatomicznym i fizjologicznym / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1889. – Rok 14. – S. 109–134.
Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/24990/edition/22100/content>
16. Abnorme Maschenbildung im Verlaufe der Arteria collateralis ulnaris beim Pferde, durch welche der Nervus ulnaris hindurchgeht / Wladimir Kulczycki // Anatomischer Anzeiger (Jena). – 1890. – Bd. 5, N 23. – S. 679–682.

Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/43322#page/691/mode/1up>

17. Nieprawidłowy przypadek, w którym nerw łokciowy u konia przechodzi przez oczko tętnicze / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1890. – N 11. – S. 235–239.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5199/edition/5001/content>
18. Przypadek niezwyklej gałęzi tętnicy szczękowej zewnętrznej u koni / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1890. – N 2. – S. 39–43 : tabl.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5190/edition/4992/content>
19. Abnormer Zweig der Arteria maxillaris externa beim Pferde / Wladimir Kulczycki // Deutsche Zeitschrift für Tiermedizin und vergleichende Pathologie (Leipzig). – 1891. – Bd. 17. – S. 73–76 : 1 Tafel.
20. Owady pasorzytujące u ludzi i zwierząt domowych : [podręcznik dla studentów szkół akademickich] / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Główny Skład w Księgarni Gubrynowicza i Schmidta. Czcionkami Drukarni Ludowej, 1892. – 155 s. : 96 rys., 6 tabl., 1 tabl. przegl.
21. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za czas od 1 lipca 1891 do 1 stycznia 1892 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1892. – N 11. – S. 269–274 ; N 12. – S. 301–305.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>
22. Ein neuer Fall eines abnormen Zweiges der Art. max. externa beim Pferde / Włodzimierz Kulczycki // Anatomischer Anzeiger (Jena). – 1893. – Bd. 8, N 12/13. – S. 425–426.*
Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/43333#page/439/mode/1up>
23. Powtórny przypadek niezwyklej gałęzi tętnicy i żyły szczękowej zewnętrznej u konia / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd

Weterynarski. – 1893. – N 4. – S. 89–91.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

24. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za rok 1892 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1893. – N 5. – S. 128–133.
Доступно: Ibidem.
25. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za rok 189 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 5. – S. 137–141.
Доступно: Ibidem.
26. Dwa nieprawidłowe przypadki z angiologii i neurologii konia / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1894. – N 3. – S. 65–69 : rys.
Доступно: Ibidem.
27. Mięśnie skórne u psa / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1895. – N 2. – S. 33–44.
Доступно: Ibidem.
28. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za rok 1894 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1896. – N 3. – S. 65–68.
Доступно: Ibidem.
29. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za rok 1895 i 1896 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1897. – N 3. – S. 65–69.
Доступно: Ibidem.
30. Wymocзки (infusoria) żyjące w żołądku przeżuwaczy / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1899. – N 7. – S. 193–197; N 8/9. – S. 218–227. : 15 rys.
Доступно: Ibidem.
31. Wrodzony utwór skórny kształtu kłamry u wołu / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1900 – N 6. – S. 181–184 : rys.
Доступно: Ibidem.
32. Homologia kończyn przednich i tylnych / Włodzimierz Kulczycki

// Przegląd Weterynarski. – 1901. – N 1. – S. 1–9 ; N 2. – S. 33–38 ; N 3. – S. 81–89 ; N 4. – S. 123–129.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

33. Wykaz statystyczny chorób koni tramwajowych we Lwowie za lata 1897, 1898, 1899 i 1900 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1901. – N 10. – S. 324–335.

Доступно: Ibidem

34. Zur Entwicklungsgeschichte des Schultergürtels bei den Vögeln, mit besonderer Berücksichtigung des Schlüsselbeines (Gallus, Columba, Anas) / Włodzimierz Kulczycki // Anatomischer Anzeiger (Jena). – 1901. – Band 19, N 23–24. – S. 577–590.

Abdruck

35. Ein Fall von Ectopia cordis beim Kalbe / Wladimir Kulczycki. – Lemberg : Druck der „Drukarnia Ludowa“, 1902. – 15 s. : Tafel VIII und IX.

36. Kilka notatek z podróży / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1902. – N 3. – S. 91–95 ; N 4. – S. 137–142.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

37. Przypadek „Ectopia cordis” u cielęcia / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Czcionkami Drukarni Ludowej, 1902. – 15 s. : Tabl. VIII–IX.

38. Przyczynki do historii rozwoju zrębu barkowego u ptaków = Contributions à l'étude du développement de la ceinture scapulaire des oiseaux / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1903. – Rok 28. – S. 44–66 : 1 tabl.

Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/31610/edition/28464/content>

39. Wyniki najnowszych badań nad fauną głębinową oceanu atlantyckiego i indyjskiego (Résultats des dernières explorations sur les animaux sous-marins des océans atlantique et indien) / Włodzimierz Kulczycki // Kosmos. – 1903. – Rok 28. – S. 453–468.

Доступно: Ibidem.

40. Pierwotniaki pasorzytne i chorobotwórcze / Włodzimierz Kul-

czycki // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 6. – S. 235–244 ;
N 7. – S. 288–295 ; N 8/9. – S. 327–340 ; N 10. – S. 396–413 ;
N 11. – S. 439–454 ; N 12. – S. 515–531 ; 1905. – N 1. – S. 4–21 ;
N 2. – S. 50–66 ; N 3. – S. 93–104 ; N 4. – S. 133–145 ; N 5. –
S. 187–199 ; N 6. – S. 221–233 ; N 7. – S. 269–280 ; N 8/9. –
S. 319–330 ; N 10. – S. 368–377 ; N 11. – S. 394–402 ; N 12. –
S. 425–430.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

41. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za rok 1901 i 1902 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1904. – N 2. – S. 45–49.
Доступно: Ibidem.
42. Pierwotniaki pasorzytne i chorobotwórcze / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1905. – 213 s. : 148 rys., 2 tabl.
43. Przyczynek do znajomości gruczołów jednokomórkowych u ryb kostnoszkieletowych = Zur Kenntnis der Drüsenzellen in der Epidermis der Knochenfische = Contributions à l'étude des glandes unicellulaires chez les Téléostéens / W. Kulczycki, J. Nusbaum // Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie. Classe des sciences mathématiques et naturelles. – 1905. – N 10. – S. 785–787.
Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/47338#page/64/mode/lup>
44. Nusbaum J. Materialien zur vergleichenden Histologie der Hautdecke der Wirbeltiere / Józef Nusbaum, **Włodzimierz Kulczycki**. – [1906]. – 18 s.
Abdruck aus der: „Anatomischer Anzeiger (Jena)”. 1906. Bd. 28. N 13–14. S. 337–354.
45. Referat w sprawie unormowania opłat za oględziny kolejowe trzody chlewnej / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynarski. – 1906. – N 3. – S. 97–99.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

46. Wykaz statystyczny chorób u koni tramwajowych we Lwowie za rok 1903, 1904 i 1905 / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1906. – N 8/9. – S. 305–310.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>
47. Rozwój obojczyka u kanarka : [wykład] / W. Kulczycki // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 61–62.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289019/edition/275811/content>
48. Spis przedmiotów wystawionych w oddziale weterynaryjnym Wystawy przyrodniczo-lekarskiej i higienicznej w r. 1907 we Lwowie / Wł. Kulczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1907. – N 8/9. – S. 301.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>
49. Zur Entwicklungsgeschichte des Schlüsselbeines und der Halshautmuskulatur bei den Vögeln und im besonderen beim Kanarienvogel / Wladimir Kulczycki // Anatomischer Anzeiger (Jena). – 1908. – Band 32, N 5. – S. 126–129.
Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/43577#page/139/mode/1up>
50. Tierärztliche Hochschule in Lemberg während der zehnmönatlichen russischen Invasion / Włodzimierz Kulczycki // Deutsche Tierärztliche Wochenschrift. – 1915. *
51. Lwowska Akademia Weterynarii w czasie inwazji rosyjskiej / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1919. – N 1. – S. 2.*
52. Ś. p. Prof. Mag. Stanisław Królikowski / W. Kulczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 3/4. – S. 66–75.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>
53. Ectopia cordis u cielęcia (situs extra et pretoracalis) / W. Kulczycki // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

Джерело:

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289216/edition/276136/content>

54. Niezwykła gałąź tętnicy szczękowej zewn. u konia / W. Kulczycki // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

Джерело: Ibidem.

55. Nowa forma wymoczka (diplodinium) żyjącego w żołądkach przeżuwaczy / W. Kulczycki // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

Джерело: Ibidem.

56. Przyczynki do anatomji serca u zwierząt domowych / W. Kulczycki // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

Джерело: Ibidem.

57. Tętnice skórne psa / W. Kulczycki // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

Джерело: Ibidem.

58. Wrodzony utwór skórny w kształcie klamry u wołu / W. Kulczycki // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

Джерело: Ibidem.

59. Lwowska Akademia Medycyny Weterynaryjnej w czasie wojen od roku 1914–1920 / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Drukarnia Techniczna, 1932. – 16 s.

Odbitka z „Przeglądu Weterynaryjnego. 1932. N 4. S. 155–168.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

60. Souvenirs des premières années de la Haute Ecole Vétérinaire à Léopol : [rapport scientifique] / V. Kulczycki. – 1932, le 5 juin.*

61. Wspomnienia z pierwszych lat Lwowskiej Uczelni Weterynaryjnej / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1932. – N 6. – S. 299–307.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5215#structure>

Килимарство (Kobiernictwo)

62. Koberce wschodnie w XVII wieku w Muzeum Stauropigijskim we Lwowie / Włodzimierz Kulczycki. – Kraków : Nakładem Pol. Akademji Umiejętności. Sprawozdania Komisji Historji Sztuki, 1910. – VIII. – Zeszyt III–IV.*
63. Beiträge zur Kenntnis der orientalischen Gebetteteppiche hauptsächlich auf Grund eigener Teppichsammlung / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Księgarnia B. Połoniecki, 1914.*
64. „Wschód w Polsce” : rękopis / Włodzimierz Kulczycki // Pamiętnik XXII wystawy Towarz. Opieki nad Zabytkami Przeszłości. – Warszawa, 1926.*
65. Koberce mahometańskie. Wschód machometański. Katalog wystawy kobierców i innych wyrobów przemysłu artystycznego ze zbiorów lwowskich, urządzonej staraniem Towarz. Przyjaciół Sztuk pięknych i Muzeum Przemysłu artyst / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów, 1928.*
66. Wschód mahometański : rękopis / Włodzimierz Kulczycki // Pamiętnik wystawy kobierców we Lwowie z 1928 r.*
67. Koberce mahometańskie. Studjum na podstawie zbioru autora. Z 60 reprodukcjami / Włodzimierz Kulczycki // Sztuki Piękne. – Kraków ; Warszawa , 1929. – N 3–4.*
68. Odpowiedź zbieracza na „Uwagi orjentalisty” / Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Współczesny (Kraków). – 1934. – N 145 (Maj).*
69. Słowo od zbieracza. Katalog wystawy kobierców mahometańskich, ceramiki azjatyckiej i europejskiej, urządzonej w Muzeum narodowym w Krakowie / Włodzimierz Kulczycki. – Kraków, 1934.*

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 166–168.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 153–156.
3. Рузанов А. М. Розвиток ветеринарної і зоотехнічної науки та освіти на західноукраїнських землях (1773–1991) / А. М. Рузанов. – Львів, [1991]. – С. 19, 31. – [машинопис].
4. Bant A. J. Włodzimierz Kulczycki : wspomnienie pośmiertne // Przegląd Weterynaryjny. – 1936. – N 5. – S. 265–276.
5. Przegląd weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. XXIX–XXX.
6. Kadyi H. Rozwój i działalność c. k. Szkoły Weterynaryi we Lwowie od jej założenia w r. 1881 aż do końca roku szkolnego 1893/4 / Henryk Kadyi. – Lwów. – 1895. – S. 59–60, 70–73.
7. Perenc A. Historia leczenia zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 280.
8. Królikowski S. Bibliografia Poska weterynaryi i hodowli zwierząt / Stanisław Królikowski. – Lwów : Nakładem Redakcyi „Przeglądu Weterynaryjnego”. Czcionkami Drukarni Ludowej, 1891. – S. 60.
9. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 76–77.
10. Ginsberg A. Ś. p. Rektor Prof. Dr. Włodzimierz Kulczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1936. – N 5. – S. 323.
11. Trawiński A. Wkład uczonych polskich do nauki weterynaryjnej // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – N 7. – S. 335–336.

Професор Казімеж Панек
(Prof. Kazimierz Panek)
15.02.1873 Освенцим – 13.11.1935 Бидгощ

Основні дати життя та діяльності

1897 – закінчив медичний факультет Краківського Ягеллонського університету отримавши диплом лікаря. Залишився працювати асистентом кафедри медичної хімії цього ж університету.

1900 – переїздить до Львова.

1903–1906 – навчається у Львівській ветеринарній академії, за сумісництвом – працює асистентом кафедри гігієни Львівського університету.

1905 – габілітація з гігієни у Львівському університеті.

1905 – доцент, **1906** – надзвичайний професор, **1913** – звичайний професор за спеціальністю фізіологія тварин.

1905–1920 – за сумісництвом доцент кафедр гігієни Львівської політехніки та Львівського університету; наукова співпраця з професором Леоном Попельським – керівником кафедри фармакології медичного факультету Львівського університету.

1906 – професор надзвичайний, керівник кафедри фізіології Львівської ветеринарної академії.

1913 – отримав звання звичайного професора фізіології цієї ж Академії.

1914–1916 – керівник Центральної бактеріолого-гігієнічної лабораторії Червоного Хреста у Відні.

1914 – організатор I Всепольського з'їзду гігієністів у Львові.

1916–1918 – організував 14 інфекційних лікарень на теренах Галичини, Волині і Поділля, член Найвищої ради здоров'я Австрії.

1919–1920 – ректор Львівської ветеринарної академії.

1913–1920 – голова Львівського товариства гігієністів.

1909–1914 – співредактор часопису «Гігієнічний огляд» («Przegląd Hygieniczny»).

1907 – редактор і видавець часопису «Альпініст» («Taternik»).

1911–1914; 1919–1920 – редактор часопису «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynarski»).

1920 – очолив Науковий інститут сільського господарства у м. Бидгощ, де організував відділ гігієни тварин, лабораторію туберкульозу тварин, курси підвищення кваліфікації для ветеринарних лікарів з гігієни м'яса, бактеріології і серології інфекційних хвороб.

1927–1935 – керівник відділу гігієни тварин у Державному науковому інституті сільського господарства.

1928 – підготував затверджене урядом «Положення щодо лікування інфекційних хвороб тварин».

13.11.1935 – помер і похований у Бидгощі (Польща).

Сфера наукових інтересів: питання діагностики та лікування туберкульозу та бруцельозу тварин; етіологія і терапія лихоманки телят на тлі колібацильозу; інфекційна анемія коней; легеневі хвороби тварин.

Професор Панек – автор численних праць з бактеріології, інфекційних хвороб, гігієни тварин, гігієни харчування, комунальної та спортивної гігієни. У різний час викладав фізіологію, фізіологічну хімію, гігієну, проводив бактеріологічні та гістологічні дослідження.

Окрім наукової роботи, активно займався громадським та спортивним життям. Захоплювався альпінізмом і керував командою альпіністів. Був першим редактором журналу «Альпініст» («Taternik»), а також співзасновником Карпатського товариства гірськолижників Львова (1907).

Наукові праці:

1. O stosunku kwasu fosforowego do wapnia i magnu przy tzw. Fosfaturyi / Kazimierz Panek. – Kraków : Drukarnia Uniwersytetu Jagiell., pod zarządem Józefa Filipowskiego, 1900. – 9 s.
Odbitka z „Przeglądu Lekarskiego”. 1900. N 1. S. 1–3.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/268848/edition/256753/content>
2. Bondzyński St. O kwasie alloksyproteinowym, składniku prawidłowego moczu ludzkiego (Ueber die Alloxyproteinsäure, einen normalen Harnbestandtheil) / St. Bondzyński, **K. Panek** // Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie. – 1902. – N 8. – S. 532–539.
Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/47296#page/578/mode/1up>
3. Feuerstein L. Przyczynek do nauki o mieczomoczu (Chyluria) / Leon Feuerstein, **Kazimierz Panek**. – Kraków : Drukarnia Uniwersytetu Jagiell., pod zarządem Józefa Filipowskiego, 1903. – 33 s. : tabl.
Osobne odbicie z „Przeglądu Lekarskiego”. 1903. N 23. S. 331–354 ; N 24. S. 349–353 : tabl. ; N 25. S. 362–367.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/268549/edition/256420/content>
4. Bakteriologische und chemische Studien über die „Barszcz“ genannte Gährung der roten Rüben / K. Panek. – Cracovie : Imprimerie de l'Universite, 1905. – 49 s.
5. Bondzyński St. O grupie kwasów organicznych zawierających azot i siarkę, składników prawidłowych moczu ludzkiego = Über die Gruppe von im normalen Menschenharn enthaltenen stickstoff- und schwefelhaltigen organischen Säuren = Sur un groupe des acides organiques renfermant de l'azote et du soufre, contenus dans l'urine normale de l'homme / St. Bondzyński, St. Dombrowski, **K. Panek** // Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie. Classe des sciences mathématiques et naturelles. – 1905. – N 7. – S. 477–491.*

Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/47338#page/519/mode/1up>

6. Jarstwo w obec nowoczesnej wiedzy / Kazimierz Panek. – Lwów : Wydawnictwa Towarzystwa Hygienicznego. – 1905. – 65 s.
7. Mikroby oraz chemizm kiśnienia barszczu = Bakteriologische und chemische Studien über die „Barszcz“ genannte Gährung der roten Rüben = Etude bactériologique et chimique du „barszcz“ produit de la fermentation de la betterave rouge. Planche 1 / K. Panek // Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie. Classe des sciences mathématiques et naturelles. – 1905. – N 1. – S. 5–49.*

Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/47338#page/20/mode/1up>

8. Bondzyński St. Über die Gruppe von stickstoff- und schwefelhaltigen organischen Säuren, welche im normalen Menschenharn enthalten sind / St. Bondzyński, St. Dombrowski, **K. Panek**. – Strassburg : Verlag von Karl J. Trubner, 1905. – 42 s. : tabl.
Separat-Abdruck aus „Hoppe-Seyler's Zeitschrift für Physiologische Chemie. 1905. Bd. 46. Heft 1 und 2. S. 83–124.

9. Jarstwo a hygiena żywienia / Kazimierz Panek. – Lwów : Tow. Wydawnicze ; Warszawa : E. Wende i spółka. – 1906. – 172 s.*

Доступно: <https://polona.pl/item/jarstwo-a-hygiena-zywienia,N-jY0MTg4/3/#info:metadata>

10. O biologicznym sposobie oczyszczania wód ściekowych / K. Panek, F. Szperling // Przegląd Hygieniczny. – 1906. – N 2. – S. 25–32 ; N 3. – S. 60–69 ; N 4. – S. 89–94 ; N 5. – S. 121–125 ; N 7. – S. 169–176.*

Доступно:

<https://www.jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/839000/edition/808138#structure>

11. Hygiena a taternictwo / Kazimierz Panek // Chmielowski J. Przewodnik po Tatrach. – Lwów : Nakład i własność Księgarni Polskiej Bernarda Połonieckiego, 1907. – T. 1. – S. 42–91.*
12. Hygiena sportu zimowego / Kazimierz Panek. – Taternik. – 1907. – Rok 1, N 1. – S. 1–4 ; N 2. – S. 17–20 ; N 3. – S. 36–39.*

Доступно:

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/384061/edition/365518#structure>

13. *Hygiena turysty* / K. Panek // *Przegląd Hygieniczny*. – 1906. – N 7. – S. 161–164 ; N 8/9. – S. 196–200 ; N 10. – S. 217–221 ; N 12. – S. 262–265 ; 1907. – N 2. – S. 28–33 ; N 4. – S. 94–100.*

Доступно:

<https://www.jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/839009/edition/808147#structure>

14. *O wartości zdrowotnej naczyń nikielowych* / K. Panek // *Przegląd Hygieniczny*. – 1907. – Rok 6, N 7. – S. 161–164 ; N 8/9. – S. 195–200.*

Доступно:

<https://www.jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/839013/edition/808151#structure>

15. *O związku przyszczy (zaraza pyskowa) ze schorzeniem oseków karmionych mlekiem zwierząt chorych na tę zarazę* / K. Panek // *Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie*. – Lwów, 1907/8. – S. 254.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289019/edition/275811/content>

16. *Sprawa pism popularnych* / Panek // *Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie*. – Lwów, 1907/8. – S. 266–267.*

Доступно: Ibidem

17. *Chmielowski J. Sprawozdanie Zarządu Sekcji turystycznej* / J. Chmielowski, K. Panek // *Taternik*. – 1907. – Rok 1, N 4. – S. 69.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/384067/edition/365524/content>

18. *Recherches sur la cyclogénie et la pathogénèse de la forme filtrable du virus tuberculeux* / K. Panek. – Kraków. – 1908.*

Джерело: <https://www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/kazimierz-panek?print>

19. Popielski L. O fizyologicznych i chemicznych własnościach wazodilatyny, czynnego ciała narządów prawidłowego ustroju / L. Popielski, **K. Panek** // Przegląd Lekarski. – 1909. – Rok 48, N 2. – S. 17–20.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/267863/edition/255787/content>
20. Hygiena budynków i urzędzeń szkolnych / Kazimierz Panek // Przegląd Hygieniczny. – 1910. – Rok 9, N 2. – S. 17–24 ; N 3. – S. 33–41.
Доступно:
<http://194.44.193.54/files/OldBooks/Przeagl%20Hygieniczny%201910%20MFN%209162.pdf>
21. Niebezpieczeństwo i pomoc w nagłych wypadkach rażenia prądem elektrycznym / Kazimierz Panek // Przegląd Hygieniczny. – 1910. – Rok 9, N 11. – S. 153–155 ; 1911. – Rok 10, N 1. – S. 1–4.
Доступно:
<https://www.jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/839013/edition/808151#structure>
22. O zmianach w składzie mleka przy schorzeniu wymion krów / Panek // Księga pamiątkowa XI Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie, 18–22 lipca 1911r. – Kraków : Nakładem Komitetu Gospodarczego. – 1911. – S. 380–382.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/291398/edition/278801/content>
23. Wychowanie fizyczne w programie zadań sokolstwa polskiego : referat wygłoszony na posiedzeniu ankiety w sprawie wychowania fizycznego, zwołanej przez Związek Towarzystw Sokolich we Lwowie / Kazimierz Panek // Przewodnik Gimnastyczny „Sokół”. – 1912. – Rok 32, N 9. – S. 1–3.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/404376/edition/316519/content>
24. Hygiena mieszkań ze stanowiska techniki / Kazimierz Panek // I. Zjazd higienistów polskich we Lwowie, 19–22 lipca 1914 roku. Sekcyja V b : Hygiena mieszkań i budynków. – Lwów : Nakładem Komitetu Gospodarczego Zjazdu, 1914. – S. 1–2.*

25. Mikrobiologia fermentacji mleka / Kazimierz Panek // I. Zjazd higienistów polskich we Lwowie w dniach 19. Do 22. Lipca 1914 roku. Sekcja III a : Higiena i fizjologia żywienia. – Lwów : Nakładem Komitetu Gospodarczego Zjazdu, 1914.*
26. Zachowanie się różnych odmian białka w pożywieniu / Kazimierz Panek // I Zjazd higienistów polskich we Lwowie, 19–22 lipca 1914 r. Sekcja III a : Higiena i fizjologia żywienia. – Lwów, 1914.*
27. Podstawy racjonalnej walki z nosacizną = Les bases de la lutte rationelle contre la morve / Kazimierz Panek ; Sprawozdanie z badań przeprowadzonych w r. 1920–1921. Część 1: Sprawność metodyki serodjagnostycznej // Wiadomości Weterynaryjne. – 1923. – Roczn. 5. – T. 2, N 8. – S. 231–250 : tabl.
28. Podstawy racjonalnej walki z nosacizną = Les bases de la lutte rationelle contre la morve / Kazimierz Panek ; Sprawozdanie z badań przeprowadzonych w r. 1920–1921. Część 2 : Sprawność metod alergicznych. // Wiadomości Weterynaryjne. – 1924. – Roczn. 6. – T. 3, N 42/43. – S. 1–18 : tabl.
29. Podstawy racjonalnej walki z nosacizną = Les bases de la lutte rationelle contre la morve. / Kazimierz Panek ; Sprawozdanie z badań przeprowadzonych w r. 1920–1921. Część 3 : O maleinizacji wśródskórnopowiekowej // Wiadomości Weterynaryjne. – 1924. – Rok 6. – T. 3, N 44. – S. 49–65 ; N 45. – S. 81–89 : tabl.
30. Z biochemji prątka nosaciznowego = Recherches sur le biochemie du bacille de la morve (Isolement et caracteristique d'antigène specifique) / Kazimierz Panek // Kosmos. – 1924. – Rok 49, N 4. – S. 1161–1181 : tabl.*
Доступно: <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/38701/edition/35537/content>
31. Zaraza płucna bydła rogatego w świetle dotychczasowych badań = La peripeumonie contagieuse des bovidés d'apres les etudes les plus recentes / Kazimierz Panek // Wiadomości Weterynaryjne. – 1924. – Roczn. 6. – T. 3, N 52. – S. 301–316 ; N 53. – S. 341–355.
32. Charakterystyka biologicznie czynnych składników prątka nosacizny / K. Panek // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich

- w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925.*
33. Histopatogeneza gruźlica nosaczyny z demonstracjami / K. Panek // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925.*
 34. Histopatogeneza zarazy płucnej / K. Panek // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925.*
 35. Naukowe podstawy walki z zarazą płucną : referat programowy / K. Panek // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925.*
 36. O nosaciznie utajonej i wygasłej. Nowa metoda rozpoznawczo-różniczkowa nosaczyny jawnej, utajonej i wygasłej : referat programowy / K. Panek // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925.*
 37. W sprawie uczelni weterynaryjnych : referat programowy / K. Panek // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925.*
 38. Nosaczyna utajona i wygasła = Sur la morve latente et éteinte (Avec un résumé en français). Doniesienie 1 / Kazimierz Panek // Wiadomości Weterynaryjne. – 1926. – Rocz. 8. – T. 5, N 67. – S. 57–84 : tabl.
 39. Z patogenezy i diagnostyki nosaczyny – próba prowokacyjna i jej wartość rozpoznawcza / Kazimierz Panek ; Sprawozdania z posiedzeń polskie Towarzystwo lekarzy weterynaryjnych dnia 6 lutego 1927 r. // Wiadomości Weterynaryjne. – 1927. – Rocz. 9. – T. 6, N 81. – S. 153–157.
 40. La réaction provocatrice dans la tuberculose et la forme filtrable du bacille tuberculeux / Kazimierz Panek. – Warszawa, 1929.*
 41. O przywróceniu zjadliwości hodowli szczepu BCG / Kazimierz Panek. – Warszawa, 1931.*

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 205–207.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 128–129.
3. Рузанов А. М. Розвиток ветеринарної і зоотехнічної науки та освіти на західноукраїнських землях (1773–1991) / А. М. Рузанов. – Львів, [1991]. – С. 31. – (машинопис).
4. Kulczycki W. Lwowska Akademia Medycyny Weterynaryjnej w czasie wojen od roku 1914–1920 / Włodzimierz Kulczycki. – Lwów : Drukarnia Techniczna, 1932. – 16 s.
5. Markowski Z. Akademia Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie w dziesięciolecie odrodzonego Państwa = L'Ecole de la Médecine Vétérinaire au cours des dix années premières de la Pologne re-suscitée // Wiadomości Weterynaryjne. – 1928. – Rocz. 10. – T. 7, N 100. – S. 507.
6. Perenc A. Historia lecznictwa zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 281.
7. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 88–89.
8. Trawiński A. S. p. Prof. Dr. Kazimierz Panek // Przegląd Weterynaryjny. – 1935. – N 11. – S. 679–681.
9. Zakrzewski A. Prof. Dr Kazimierz Panek // Przegląd weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. 83–84.

Професор Зигмунт Марковський
(Prof. Zygmunt Markowski)
28.04.1872 Львів – 13.09.1951 Вроцлав

Основні дати життя та діяльності

1895 – закінчив Львівську ветеринарну школу.

1895–1897 – асистент кафедри описової анатомії Львівської ветеринарної академії.

1897–1901 – повітовий ветеринарний лікар у Домброві Тарновській.

1902–1906 – керівник амбулаторії, за сумісництвом – викладач пропедевтики внутрішніх хвороб у Львівській ветеринарній академії.

1906 – габілітація з внутрішніх хвороб у Львівській ветеринарній академії, спеціалізація зоотехнії у Швейцарії, Голландії, Німеччині та Франції.

1908 – закінчив медичний факультет Львівського університету. Отримав диплом лікаря і науковий ступінь доктора медицини.

1910 – надзвичайний професор, **1919** – звичайний професор, керівник кафедри терапії і інфекційних хвороб Львівської ветеринарної академії.

1905–1914 – за сумісництвом – інспектор з розведення тварин на фермах Київщини і Поділля, організатор тваринницьких виставок у Вінниці та Києві.

1914–1916 – праця у клініках Ю. Вагнера-Яурега (Відень) та Я. Пільтца (Краків): досліджував успадкування вроджених і набутих вад.

1919, 1927 – президент Малопольського товариства ветеринарних лікарів.

1920–1923, 1927–1930 – ректор Львівської ветеринарної академії.

1923–1925 – проректор Львівської ветеринарної академії.

За сумісництвом: керівник навчальної аптеки (**1920–1930**), керівник закладу розмноження тварин (**1924–1934**), закладу епізоотології (**1926–1930**) Львівської ветеринарної академії.

1920 – співорганізатор відділення ветеринарії у Варшавському університеті.

1920–1930 – редактор часопису «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynaryjny»).

1923–1938 – засновник і редактор часопису «Слухання з біології ветеринарної медицини, рільництва і розведення тварин» («Rozprawy biologiczny z zakresu medycyny weterynaryjnej, rolnictwa i hodowli»).

1926 – організував і провів у Львові III з'їзд ветеринарних лікарів Польщі.

1930 – співорганізатор Асоціації ветеринарних лікарів Польщі.

1930–1934 – керівник відділу ветеринарії, **1935–1937** – керівник відділу розведення тварин Міністерства сільського господарства Польщі.

1931 – отримав почесне звання doctor honoris causa Львівської ветеринарної академії.

1944 – переїхав до Кракова з перспективою організації у Ягеллонському університеті ветеринарного факультету, що, однак, не зустріло підтримки Міністерства сільського господарства Польщі.

1945–1947 – організатор і перший декан ветеринарного факультету Вроцлавського університету.

1945–1951 – керівник кафедри патології і терапії внутрішніх хвороб, кафедри інфекційних хвороб ветеринарного факультету Вроцлавського університету.

13 вересня 1951 року помер і похований у Вроцлаві.

Сфера наукових інтересів: порівняльна анатомія ссавців, етіопатогенез багатопальцовості у коней, епізоотологія туберкульозу великої рогатої худоби, симптоматологія та лікування сказу собак, загальні проблеми ветеринарії та тваринництва. Професор З. Марковський створив потужну наукову школу внутрішніх хвороб у ветеринарії, був організатором численних з'їздів і конференцій. Нагороджений орденами Польщі, Югославії, Австрії.

Завдяки зусиллям Зигмунта Марковського вдалося зберегти Львівську ветеринарну академію як самостійний вищий навчальний заклад, уникнувши об'єднання з відповідним факультетом Варшавського університету. Професор Марковський був промотором рефор-

мування вищої ветеринарної освіти у Польщі, ініціатором організації зоотехнічних відділень в університетах Вроцлава, Кракова, Варшави і Познаня. Під його керівництвом була завершена підготовка до переходу вищої ветеринарної освіти на п'ятирічний термін навчання.

Наукові праці:

1. Nusbaum-Hilarowicz J. Zur vergleichenden Anatomie der Stützorgane in der Zunge Säugetiere / Józef Nusbaum-Hilarowicz, **Zygmunt Markowski** // Anatomischer Anzeiger. – 1896. – Bd. 12. – N 24/25.*
2. Studya nad morfologią porównawczą języka ssaków / Zygmunt Markowski // Kosmos. – **1897**. – Rocznik 22. – S. 99–128 ; S. 662–677 : tabl. ; **1898**. – Rocz. 23. – S. 445–483.
Доступно:
<https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/29329/edition/26310/content?ref=struct>
3. Nusbaum-Hilarowicz J. Weitere Studien über die vergleichende Anatomie und Phylogenie der Zungenstützorgane der Säugetier, zugleich ein Beitrag zur Morphologie der Stützgebilde in der menschlichen Zunge / Józef Nusbaum-Hilarowicz, **Zygmunt Markowski** // Anatomischer Anzeiger. – 1897. – Bd. 13. – N 13.*
4. Przyczynek do kwestyi wielopalcowości u koni / Zygmunt Markowski. – Lwów : Nakładem redakcyi „Przeglądu Weterynarskiego”, 1898. – 35 s. : rys.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1898. N 7/10. S. 201, 233, 273, 309.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
5. Obory zarodowe związku hodowlanego przy Towarzystwie rolniczem w gubernii Podolskiej : szkic do sprawozdania / Zygmunt Markowski. – Lwów, 1906. – 23 s.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1906. N 6/9. S. 213, 270, 310.
Доступно: Ibidem
6. Opiniya Wydziału galicyjskiego Towarzystwa lekarzy weterynaryjnych w sprawie prośby Magistratu miasta Lwowa o zezwolenie na przywóz nierogacizny z Rossji i Rumunii do rzeźni miasta Lwowa : referat / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1906. – N 3. – S. 87–89.
Доступно: Ibidem

7. Wyniki współczesnych badań nad gruźlicą : oryginalne sprawozdanie z międzynarodowego kongresu dla gruźlicy w Paryżu, odbytego między 2 a 9 X. 1905 r. / Zygmunt Markowski. – [b.m, 1906?]. – 16 s.
Odbitka z „Przeglądu Weterynarskiego”. 1906. N 1–3. S. 1, 49, 99.
Доступно: Ibidem
8. O ustaleniu zasad przy ocenianiu reakcji wywołanej tuberkuliną Kocha / Z. Markowski // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 257.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/289019/edition/275811/content>
9. Seroterapia w chorobach infekcyjnych zwierząt domowych / Z. Markowski // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. – Lwów, 1907/8. – S. 257–258.*
Доступно: Ibidem
10. Ujenostajnienie ogłędzin bydła i produktów zwierzęcego pochodzenia przeznaczonych na konsumpcję we wszystkich państwach europejskich / Z. Markowski // Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie. XXIV. Sekcja weterynaryjna. – Lwów, 1907/8. – S. 258.*
Доступно: Ibidem
11. O nowych metodach rozpoznawania gruźlicy w zastosowaniu u zwierząt / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1908. – N 6. – S. 201–205.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
12. Zasady hodowli krów mlecznych / Zygmunt Markowski // Dziennik Polski. – 1908.*
13. Prof. Mag. Stanisław Królikowski / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1909. – N 6. – S. 205.*
14. Znaczenie aglutynacji / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1909. – N 7. – S. 249.*

15. Związek hodowlany przy Towarzystwie Rolniczym w guberni Podolskiej / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1909. – N 8/9. – S. 281.*
16. Zaraźliwy, przewlekły niezyt kiszek u bydła / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1910. – N 5. – S. 164–167 ; N 6. – S. 205–214.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
17. Znaczenie klinicznego badania przy rozpoznawaniu gruźlicy / Zygmunt Markowski. – 1911.*
18. Sprawozdanie z kliniki chorób wewnętrznych c. k. Akademii weterynaryi we Lwowie za lata 1911–1913 / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1914. – N 1/2. – S. 4–11 ; N 3. – S. 46–50 ; N 4. – S. 89–92 ; N 5. – S. 118–122.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
19. Ś. p. Wacław hr. Zaleski / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1914. – N 1/2. – S. 2–3.
Доступно: Ibidem.
20. Wyniki leczenia zarazy piersiowej małymi dawkami salwarsanu i neosalwarsanu / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1914. – N 4. – S. 73–76 ; N 5. – S. 113–118.
Доступно: Ibidem.
21. Wyniki leczenia zarazy piersiowej u koni małymi dawkami salwarsanu i neosalwarsanu / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynarski. – 1914. – N 6. – S. 145–153.
Доступно: Ibidem.
22. Symptomatologia porównawcza wścieklizny / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1920. – N 1. – S. 3–6 ; N 2/3. – S. 44–50.
Доступно: Ibidem.
23. Memorjał w sprawie studjum medycyny weterynaryjnej w Warszawie / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1921. – N 1/10. – S. 279–284.
Доступно: Ibidem.

24. Reforma studiów lekarsko-weterynaryjnych / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1923. – N 7/12. – S. 25–32.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
25. Ś. p. Piotr Boczkowski / [Zygmunt Markowski] // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 8/9. – S. 249–250.
Доступно: Ibidem.
26. Ś. p. Prof. Dr. Stanisław Fibich / [Zygmunt Markowski] // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 5. – S 133–137.
Доступно: Ibidem.
27. Motyllica ze stanowiska gospodarczego / Z. Markowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 108.*
28. Najnowsze kierunki w terapii chorób wewnętrznych, skórnych i chirurgicznych : referat programowy / Z. Markowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 107.*
29. Patogeneza i symptomatologia zarazy płucnej, a metody jej tłumienia : koreferat programowy / Z. Markowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 108.*
30. Szczepienie ochronne w wścieklicznie u psów : referat programowy / Z. Markowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 109.*
31. Znaczenie konstytucji w patologii zwierzęcej / Z. Markowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 107.*
32. Przemówienie wstępne na III Powsz. / Zygmunt Markowski ; Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych we Lwowie 9–11 października 1926 r. // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów :

- Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część 1. – S. 4–10.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5521/edition/5292/content>
33. S. p. Prof. Dr. Stefan Pawlik / Zygmunt Markowski // Rozprawu Biologiczne z zakresu Medycyny Weterynaryjnej Rolnictwa i Gódowni. – 1926. – T. 4, zeszyt 1–4. – S. [1–2].
34. Badania doświadczalne nad uodparnianiem leczniczem psów przeciw wścieklicznie. Tymczasowe doniesienie, wygłoszone jako referat na I. Zjeździe mikrobiologów w Warszawie przez Dra Stanisława Legeżyńskiego / Zygmunt Markowski, Stanisław Legeżyński // Przegląd Weterynaryjny. – 1927. – N 11. – S. 417–421.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
35. Nowak J. Epizoocjologia gruźlicy : referat główny // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część II : Dział naukowy, N 5 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–9.
Korreferat : Markowski Z. – S. 9–15.
36. Piotrowski S. Zagadnienia socjalne stanu weterynaryjnego : referat główny // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1927. – Część III : Dział stanowy, N 3 : Dział stanowy: Temat programowy. – S. 1–17.
Korreferat : Markowski Z. – S. 17–18.
37. Runge S. Społeczna działalność lekarzy weterynaryjnych : referat główny // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926]. / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1927. – Część III : Dział stanowy, N 4 : Dział stanowy: Temat programowy. – S. 1–6.
Korreferat : Markowski Z. – S. 7–8.
38. Sprawa wydawnictwa podręczników nauk weterynaryjnych : referat główny / Zygmunt Markowski // Książka pamiątkowa III.

- Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część III : Dział naukowy, N 11 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–3.
39. Zasady organizacji hodowli zwierząt domowych w Polsce : referat główny / Zygmunt Markowski // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część II : Dział naukowy, N 7 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–8.
40. Znaczenie konstytucji i dziedziczności w patologii i terapii : referat główny / [Zygmunt Markowski] // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część II : Dział naukowy, N 1 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–8.
41. Akademia Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie w dziesięciolecie odrodzonego Państwa 1918–1928 / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1928. – N 11/12. – S. 473–481.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5546/edition/5316/content>
42. Akademia Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie w dziesięciolecie odrodzonego Państwa = L'Ecole de la Médecine Vétérinaire au cours des dix années premières de la Pologne resuscitée / Zygmunt Markowski // Wiadomości Weterynaryjne. – 1928. – T 7, N 100. – S. 507–512.
43. Legeżyński S. Recherches expérimentales sur les porteurs éventuels de germes rabiques / S. Legeżyński, **S. Markowski** // Comptes rendus des séances de la Société de biologie et de ses filiales. – 1928. – T. 2. – S. 916.*
44. Legeżyński S. Recherches expérimentales sur la vaccination antirabique curative des Chiens / S. Legeżyński, **S. Markowski**

// Comptes rendus des séances de la Société de biologie et de ses filiales. – 1928. – T. 2. – S. 917.*

45. Dalsze badania doświadczalne nad uodparnianiem leczniczem psów przeciw wścieklicznie. III. Doniesienie tymczasowe / Z. Markowski, St. Legeżyński // Przegląd Weterynaryjny. – 1928. – N 11/12. – S. 482–486.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>

46. Sprawozdanie z działalności Kliniki chorób wewnętrznych i zaraźliwych Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie za lata 1921–1927 / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1928. – N 3. – S. 97–129 : tabl.

Доступно: Ibidem.

47. Przemówienie na otwarciu IV Powszechnego Zjazdu lekarzy weterynaryjnych R.P. w Poznaniu dnia 30 czerwca 1929 r. / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1929. – N 6/7. – S. 319–323.

Доступно: Ibidem.

48. W sprawie podniesienia gospodarstw hodowlanych na połoninach : referat tymczasowy / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1929. – N 3. – S. 91–97.

Доступно: Ibidem.

49. Legeżyński S. Dalsze badania doświadczalne nad uodparnianiem psów przeciw wścieklicznie (Tymczasowe doniesienie czwarte) / St. Legeżyński, **Z. Markowski** // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 2. – S. 49–53.

Доступно: Ibidem.

50. Legeżyński S. Recherches expérimentales sur la vaccination antirabique chez le Chien / S. Legeżyński, **Z. Markowski** // Comptes rendus des séances de la Société de biologie. – 1930. – Vol. 104. – T. 2. – S. 312.*

51. XI Zjazd międzynarodowy medycyny weterynaryjnej Londyn 4–9 sierpnia 1930 r. // Z. Markowski, St. Legeżyński // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 9. – S. 305–308.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>

52. Ś. p. Dr. Franciszek Fiscoeder / [Zygmunt Markowski] // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 5. – S. 150–152.
Доступно: Ibidem.
53. Sprawozdanie Kliniki chorób wewnętrznych i zakaźnych za rok 1928–1929 / [Zygmunt Markowski] // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 5. – S. 152–172 : tabl.
Доступно: Ibidem.
54. Gracz S. Das Fleischbeschaugesetz in Polen / Szczepan Gracz, **Zygmunt Markowski** // Vierteljahreshefte der Polnischen Landwirtschaft. – 1931. – Bd. 2. – Heft 1, 2. – [107 s.].*
55. Le développement des meninges : rapport scientifique / J. Markowski. – 1931.*
56. Sprawozdanie z kliniki chorób wewnętrznych i zaraźliwych Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie za lata 1930–1934 / [Zygmunt Markowski] // Przegląd Weterynaryjny. – 1935. – N 5. – S. 273–301 : tabl.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>
57. Pyszczyca / Zygmunt Markowski // Gazeta Rolnicza. – 1938. – Rok 78, N 7. – S. 244–247.
Доступно: <http://bc.umcs.pl/dlibra/publication/14621/edition/12182/content>
58. Mann I. Rasy psów: pochodzenie, wzorce, użytkowość / Ignacy Mann, **Zygmunt Markowski**. – Warszawa : Wydawnictwo J. Przeworski-ego. – 1939. – 304 s.*
59. Sprawozdanie z kliniki chorób wewnętrznych i zaraźliwych Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie / Zygmunt Markowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1939. – N 2. – S. 89–105 : tabl. ; N 3. – S. 145–172 : tabl.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5296#structure>

Література

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 72–74.

2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 134–135, 792.
3. Рузанов А. М. Развитие ветеринарной і зоотехнічної науки та освіти на західноукраїнських землях (1773–1991) / А. М. Рузанов. – Львів, [1991]. – С. 28, 32, 38–39, 61. – (машинопис).
4. Lutyński W. Kierownicy weterynarii polskiej w latach 1918–1986. Cz. 1 : Okres międzywojenny // Medycyna Weterynaryjna. – 1987. – N 8. – S. 500–502. – (Z Historii Weterynarii).
5. [Niemczycki S.] Prof. Dr. Zygmunt Markowski : Doktor medycyny weterynaryjnej honoris causa // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 7/8. – S. 233–240.
6. Przegląd Weterynaryjny : wydanie jubileuszowe 1886–1935 [W 50-tą rocznicę założenia]. – Lwów, 1936 (Grudzien). – S. XXXIV–XXXV.
7. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // Medycyna Weterynaryjna. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).

Професор Станіслав Тадеуш Немчицький
(Prof. Stanisław Tadeusz Niemczycki)
19.09.1872 Яро́слав – 12.05.1943 Львів

Основні дати життя та діяльності

1896 – закінчив філософський факультет Львівського університету. Здобув ступінь доктора філософії в галузі хімії.

1896–1904 – асистент кафедри загальної і аналітичної хімії цього ж університету.

1904–1908 – керівник фабрики консервів у місті Любич (Lubycz Królewski).

1908–1910 – викладач хімії, фізики, математики в гімназіях Львова.

1910–1919 – доцент хімії і математики у Львівській вищій школі лісництва (нині Український лісотехнічний університет).

1912 – габілітація з гігієни молока і продуктів харчування у Львівській ветеринарній академії.

1912–1919 – доцент, викладач з гігієни молока і продуктів харчування у Львівській ветеринарній академії.

1914–1918 – міський епідеміолог Львова.

1919 – професор надзвичайний, керівник кафедри гігієни молока і продуктів харчування у Львівській ветеринарній академії.

1919–1923 – викладач англійської мови у Львівській політехніці.

1921–1943 – професор звичайний, організатор і керівник кафедри загальної хімії і гігієни молока.

1922–1923 – декан Львівської академії ветеринарної медицини.

1923–1925 – ректор Львівської академії ветеринарної медицини.

1925–1927 – проректор Львівської академії ветеринарної медицини.

1920–1930 – співредактор журналу «Ветеринарний огляд» («Przegląd Weterynaryjny»).

1924–1929 ; 1930–1936 – куратор бібліотеки Львівської академії ветеринарної медицини.

Сфера наукових інтересів: в галузі органічної та фармацевтичної хімії, математики, мікробіології та вірусології. Опрацьовував питання гігієни та технологій переробки молока. Автор наукових та навчально-методичних праць польською, німецькою та французькою мовами, серед них дві монографії, підручники загальної та органічної хімії.

Упродовж 1925–1927 рр. виконував обов'язки ректора, у 1927–1929 рр. – проректора Львівської академії ветеринарної медицини. Керував будівництвом Академічного дому, після чого був його куратором. У 1924–1936 рр. виконував обов'язки куратора бібліотеки. Упродовж 1919–1929 рр. був членом редакції «Ветеринарного огляду», 1921–1924 рр. – співредактором цього часопису. Від 1922 р. входив до складу Державної ради з ветеринарії при Міністерстві сільського господарства Польщі, від 1928 р. – Центральної екзаменаційної комісії при цьому ж міністерстві.

Професор С. Т. Немчицький мав добрі стосунки зі студентською молоддю, співпрацював зі шкільною радою міста Львова. Обирався членом багатьох фахових товариств і громадських об'єднань. Львівській академії ветеринарної медицини віддав 30 років життя. Похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

Наукові праці:

1. Über die chemische Zusammensetzung des nach verschiedenen Methoden dargestellten Hämins und Hämatins / S. Niemczycki, M. Białożreski. – 1897.*
2. Kritische Bemerkungen über die modernen Petroleum Entstehungshypothesen / S. Niemczycki, R. Zuber.*
3. O jednostce ciężarów atomowych / Stanisław Niemczycki // Kosmos. – 1899. – Rocznił 24. – S. 344–349.
Доступно:
<https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/29966/edition/26877/content?ref=struct>
4. O trzech normalnych butylotoluolach = Über drei normale Butyltoluole / St. Niemczycki // Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie. – 1899. – N 9. – S. 473–475.
Odbitka.
5. Polonium i Radium / Stanisław Niemczycki // Kosmos. – 1900. – Rocznił 25. – S. 174–182.
Доступно:
<https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/29997/edition/26908/content?ref=struct>
6. Analiza miareczkowa : podręcznik do ćwiczeń praktycznych / Stanisław Niemczycki. – Lwów : Gubrynowicz & Schmidt, 1901. – 190 s. : 32 rys.
7. Władysław Maksymilian Feuerstein. Jego prace naukowe / Stanisław Niemczycki // Chemik Polski. – 1902. – Rok 2. – N 28. – S. 658–662.*
Доступно:
<https://cybra.lodz.pl/dlibra/publication/488/edition/754/content>
8. Bronisław Lachowicz : wspomnienie pośmiertne / Stanisław Niemczycki. – Warszawa, 1903. – 7 s.
Odbitka z „Chemika polskiego”. 1903. N 13. S. 298–302.
9. Rola nauczyciela w wychowaniu higienicznym narodu / Stanisław Niemczycki // Szkoła. – Rok 36. – N 11, 13.*
10. Przyczynek do syntez zapomocą chlorku cynkowego = Ein Bei-

trag zu den Synthesen mittels Zinkchlorid = Contributions à l'étude des synthèses effectuées au moyen du chlorure de zinc / Stanisław Niemczycki // Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie. – 1905. – N 1. – S. 2–5.*

Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/47338#-page/21/mode/1up>

11. Ueber den Nachweis der Salpetersäure, ferner kleiner Mengen Salpetersäure neben kleinen Mengen salpetriger Säure mittels der Brucinreaction / St. Niemczycki // Archiv für Chemie u. Mikroskopie. – 1911. – Heft 3.*
12. Zum mikroskopischen Nachweis Rindstalg nachweis im Schweinefett / St. Niemczycki // Archiv für Chemie u. Mikroskopie. – 1911. – Heft 4.*
13. Zur Frage des Rindstalg nachweises im Schweinefett / St. Niemczycki // Archiv für Chemie u. Mikroskopie. – 1911. – Heft 4.*
14. Udział lekarzy weterynaryjnych w higienie mleka i kontroli środków spożywczych / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynarski. – 1913. – N 10. – S. 261* ; N 11. – S. 290–292.
Доступно: <https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>
15. Rozpoznawanie zapalenia wymion za pomocą reakcji enzymatycznych mleka / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynarski. – 1914. – N 7. – S. 185–195.
Доступно: *Ibidem.*
16. O najżywotniejszych postulatach higieny mleka / Stanisław Niemczycki // Przegląd weterynaryjny. – 1920. – N 1. – S. 6–12 ; N 2/3. – S. 51–57.
Доступно: *Ibidem.*
17. O witaminach = Sur les vitamines / Stanisław Niemczycki // Rozprawy Biologiczne z zakresu Medycyny Weterynaryjnej Rolnictwa i Hodowli. – 1923. – T. 1. – S. 153–164.
18. Higijena mleka : zarys popularny / Stanisław Niemczycki. – Lwów ; Warszawa, 1924. – 69 s.*

Доступно: <https://mars.cbr.edu.pl:8443/dlibra/docmetada-ta?id=1923&showContent=true>

19. Zwalczenie gruźlicy bydła rogatego w Stanach Zjednoczonych Ameryki / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 9/12. – S. 305–331.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>

20. Przemysł mleczarski zagranicą i u nas / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1927. – N 8. – S. 277–290.

Доступно: Ibidem

21. Zagadnienia, związane z realizacją postulatów higieny mleka : referat główny / Stanisław Niemczycki // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11. Października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1927. – Część III : Dział stanowy, N 9 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–20.

22. L’industrie laitière en Pologne / Stanislas Niemczycki // Le Lait. – 1928. – T. 8, N 71. – S. 59–61.

23. Dlaczego powinniśmy spożywać litr mleka dziennie / Stanisław Niemczycki // Rozprawy Biologiczne z zakresu Medycyny Weterynaryjnej Rolnictwa i Hodowli. – 1929. – T. 7. – S. 1–11. – (Wydawnictwo popularne ; N 1).

24. Kontrola i ocena higieniczna stajni, jako miejsca produkcji mleka / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1929. – N 3. – S. 83–91.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>

25. O Polską ligę mleka / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1929. – N 1. – S. 1–8.

Доступно: Ibidem

26. Witaminy w świetle obecnego stanu nauki i ich znaczenie dla życia / Stanisław Niemczycki. – Lwów ; Warszawa : Książnica-Atlas, 1929. – 182 s. : il. – (Biblioteka “Przyrody i Techniki” ; T. 18).

27. Prof. Dr. Zygmunt Markowski / [Stanisław Niemczycki] // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 7/8. – S. 233–240.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>
28. Pasteryzacja i stassanizacja mleka / Stanisław Niemczycki // Rozprawy Biologiczne z zakresu Medycyny Weterynaryjnej Rolnictwa i Hodowli. – 1931. – T. 9. – S. 1–36 : rys.
29. Oceny konkursowe czystości mleka / Stanisław Niemczycki // Rozprawy Biologiczne z zakresu Medycyny Weterynaryjnej, Rolnictwa i Hodowli. – 1933. – T. 11. – N 2. – S. 127–156.
Odbitka (30 s.).
30. Oznaczanie liczby bakterij w mleku metodą Skar’a / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1933. – N 5. – S. 187–192 : rys.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>
31. Radziszewski, professeur et citoyen / St. Niemczycki. – 1933. – le 13 mars.*
32. Science vétérinaire allemande : [rapport scientifique] / St. Niemczycki. – 1933. – le 4 novembre.*
33. Stosunek lekarzy weterynaryjnych do zagadnienia mleka / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny . – 1933. – N 11. – S. 451–458.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>
34. Zagadnienie mleka w Polsce / Stanisław Niemczycki. – Lwów, 1933.*
35. Zadania Akademickiego Związku Sportowego / Stanisław Niemczycki // Zamiast uroczystości jubileuszowych z okazji 10-lecia Akademickiego Związku Sportowego we Lwowie. – Lwów, 1934. – S. 5.*

Доступно: <http://phavi.umcs.pl/at/attachments/2016/0816/193744-zamiast-uroczystosci-jubileuszowych-z-okazji-10-lecia-compressed.pdf>

36. Weterynarja niemiecka / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1934. – N 2. – S. 67–79.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>
37. Przesilenie w rolnictwie a mleko / Stanisław Niemczycki. – Lwów, 1935. – 19 s.
Odbitka z tygodnika «Rolnik».
38. Rozwój metodyki oznaczania liczby bakteryj w mleku / Stanisław Niemczycki // Przegląd Weterynaryjny. – 1935. – N 7. – S. 437–443.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5461?language=pl#structure>
39. L'ammoniaque du lait et son dosage / S. Niemczycki, K. Gerhardt // Le Lait. – 1936. – Vol. 16, N 160. – S. 1049–1061.
40. Conductibilité électrique spécifique du lait et nouveaux dispositifs pour sa détermination / Stanisław Niemczycki, Jules Galecki. – 1938. – 24 s. : tabl.
Extrait Le lait: Revue générale des questions laitières. 1938. Vol. 18. N 180. S. 1009–1033.

Література:

1. Бібліотечний архів за 1920, 1925, 1926, 1929 роки.
2. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 446–447.
3. Немчицький Станіслав-Тадеуш / Л. О. Луцик // Енциклопедія сучасної України. – Київ, 2021. – Т. 23 : Нг – Ня. – С. 304.
4. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 139–140.

5. Markowski Z. Akademia Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie w dziesięciolecie odrodzonego Państwa 1918–1928 // Przegląd Weterynaryjny. – 1928. – N 11/12. – S. 473–481.
6. Perenc A. Historia lecznictwa zwierząt w Polsce / A. Perenc. – Toruń, 1936. – S. 282.
7. Polski Słownik Biograficzny. – 1978. – T. 22, z. 4. – S. 785.
8. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 170–171.
9. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // Medycyna Weterynaryjna. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).

Професор Вацлав Даміан Морачевський
(Prof. Waclaw Damian Moraczewski
27.11.1867 Варшава – 13.09.1950 Львів

Основні дати життя та діяльності

1885–1889 – навчання на хімічному факультеті Політехніки міста Цюрих.

1889–1894 – навчання на медичному факультеті Університету міста Цюрих.

1891–1893 – асистент кафедри медичної фізіології університету міста Цюрих.

1893–1895 – керівник хімічної лабораторії клініки внутрішніх хвороб університету міста Цюрих.

1895 – отримав ступінь доктора філософії і медицини.

1895–1898 – приватна лікарська практика в Швейцарії.

1898–1900 – асистент кафедри фізіології медичного факультету Львівського університету.

1900–1914, 1918–1920 – приватна лікарська практика в м. Карлові Вари (Карлсбад).

1914–1918 – гарнізонний лікар м. Лінц.

1918 – габілітація з медичної хімії у Львівському університеті.

1921–1950 – звичайний професор, керівник кафедри медичної хімії (від **1930** – медичної хімії і загальної патології) Львівської ветеринарної академії, Ветеринарних фахових курсів (**1942–1944**), Львівського зооветеринарного інституту (**1940–1941, 1944–1950**).

1925–1927 – ректор Львівської ветеринарної академії.

1927–1933 – проректор Львівської ветеринарної академії.

1935–1939 – редактор «Польської медичної газети» («Polska Gazeta Lekarska»).

1935 – отримав почесне звання doctor honoris causa Львівської ветеринарної академії.

1938 – Член-кореспондент Краківської академії наук, член товариства фізіологів Варшави та Львова.

1938 – нагороджений Командорським Хрестом Ордена Відродження Польщі.

1941 – отримав звання заслуженого діяча науки УРСР.

13.09.1950 – помер і похований у Львові на Личаківському цвинтарі.

Сфера наукових інтересів: у галузі клінічної біохімії та фізіології, нутриціології, загальної патології і патофізіології сечової системи; пріоритетні дослідження стосовно змін метаболізму при лейкемії та псевдолейкемії; першим описав феномен затримки води в організмі після споживання їжі, збагаченої жирами, діуретичну дію білкової дієти; досліджував характеристики водно-електролітного балансу за умов норми і патології, механізм утворення сечовини та зміни процесів гліколізу при фізичних навантаженнях організму.

За час ректорства Вацлава Морачевського (1925–1927) Академія стала на шлях широкомасштабного розвитку. Була впроваджена нова навчальна програма, підвищено вимоги до навчання, впорядковано кафедральну систему. В 1925 році Академія мала 15 кафедр. За ініціативою професора Морачевського у 1922 році почав виходити науковий журнал «Біологічні слухання» («Rozprawy biologiczny»).

Вацлав Морачевський був членом Львівського наукового товариства, Товариства російських лікарів у Санкт-Петербурзі, членом Московського терапевтичного товариства, членом-кореспондентом Краківської Академії науки і мистецтв, членом Львівського і Варшавського фізіологічного товариства. Автор численних наукових праць, опублікованих у польських, німецьких, французьких, російських та італійських часописах, низки монографій, підручника з клінічної біохімії.

Окрім наукової і викладацької роботи, Вацлав Морачевський був літературним і мистецьким критиком, перекладачем літературних творів, цікавився музикою та мистецтвом. Часто виступав з науковими доповідями. Популяризував творчість Тараса Шевченка та Івана Франка, підтримував творчість Василя Стефаника. Приватна бібліотека Вацлава Морачевського, згідно з його заповітом, була передана Українській академії наук.

Наукові праці:

1. Нові способи досліду білковини / В. Морачевський // Наукові записки НТШ. Част. лікарська. – 1900. – 6, 2. – С. 1–11.*
2. О новихъ методахъ изслѣдованія обмена веществъ / В. Морачевський. – Карльсбадъ–Львовъ, 1901. – 7 с.*
3. Переміна матерії при акромегалії / В. Морачевський // Збірник секції мат.-прир.-лік. НТШ. – [б. м.], 1903. – Т. 9, зош. 1. – 6 с.
4. Отношение индикана въ моче къ індолу кала / В. Морачевський // Врачъ. – 1912. – С. 1–9.*
5. Определение минеральных и органических сульфатов в сыворотке крови у лошадей, больных коликами / В. И. Морачевский // Львовский государственный ветеринарный институт : сб. науч. тр. – 1949. – Т. 2, вып. 1. – С. 162–165.
6. Ueber den Phosphorgehalt der Verdauungsprodukte des Caseins : Inaugural-Dissertation zur erlangung der Philosophischen Doctorwuerde / Waclaw Moraczewski. – Strassburg : Verlag von Karl J. Truebner, 1894. – 23 s.*
7. Ueber das Verhalten des Caseins in ammoniakalischer Magnesiumchloridlösung. / W. Moraczewski // Zeitschrift für Physiologische Chemie. – 1895/96. – Bd. 21. – S. 71–78.*
Доступно: <http://vlp.mpiwg-berlin.mpg.de/references?id=lit17059>
8. Ueber den Chlor- und Phosphorgehalt des Blutes bei Krebskranken / W. Moraczewski // Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. – 1895. – Bd. 139, N 3. – S. 385–405.
9. Ein Fall von Alkaptonurie / W. Moraczewski // Centralblatt für Innere Medizin. – 1896. – N 7. – S. 177–179.*
Доступно: <https://archive.org/details/zentralblatt-fur-innere-medicin-17.1896/page/n13/mode/2up>

10. Eine Methode der quantitativen Salzsäurebestimmung im Magensaft / W. Moraczewski // Deutsche Medizinische Wochenschrift. – 1896. – N 2.*
11. O doniosłości znaczenia soli mineralnych dla ustroju / W. D. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1896. – Rok 35, N 50. – S. 659–661.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/266327/edition/254283/content>
12. Ueber die Bedeutung der Chloride bei den Anämien / W. Moraczewski // Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. – 1896. – Bd. 145. – S. 458–480.
13. Die Mineralbestandtheile der menschlichen Organe / W. Moraczewski // Zeitschrift für Physiologische Chemie. – 1897. – Bd. 23. – S. 483–496.*
Доступно: <http://vlp.mpiwg-berlin.mpg.de/references?id=lit17174>
14. Metody oznaczania zasad ksantynowych / W. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1897. – Rok 36, N 32. – S. 409–410.
15. O tak zwanych enzymach / W. D. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1897. – Rok 36, N 16. – S. 197–199 ; N 17. – S. 210–212.
16. Przemiana materji w leukemii i pseudoleukemii / W. Moraczewski // Kronika Lekarska. – 1897. – Rok 18, N 23. – S. 1077–1087 ; N 24. – S. 1139–1148.
17. Stoffwechseluntersuchung bei Carcinom und Chlorose / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medicin. – 1897. – Bd. 33, N 5/6. – S. 385–432.
Sonderabdruck (47 s.).
18. Stoffwechselversuch bei Diabetes mellitus / W. Moraczewski // Centralblatt für Innere Medizin. – 1897. – Bd. 36. – S. 921–923.*
19. Ueber die Enzyme / W. Moraczewski // Archiv für die gesamte Physiologie des Menschen und der Tiere. – 1897. – Bd. 69, N 1–2. – S. 32–75.*

20. O wydzieleniu składników moczu przy zmianach ciepłoty ciała / W. D. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1898. – Rok 37, N 35. – S. 427–429.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/266173/edition/25413/5/content>
21. Stoffwechselfersuche bei Leukämie und Pseudoleukämie / W. Moraczewski // Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. – 1898. – Bd. 151. – S. 22–52.*
22. Ueber das Verhalten des Vitellins in Magnesiamixtur / W. Moraczewski // Zeitschrift für Physiologische Chemie. – 1898. – Bd. 25. – S. 252–255.*
Доступно: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/bchm2.1898.25.3-4.252/html>
23. Ueber den Inhalt zweier ausgeschalteter Darmschlingen / W. Moraczewski // Zeitschrift für Physiologische Chemie. – 1898. – Bd. 25. – S. 122–127.*
Доступно: <http://vlp.mpiwg-berlin.mpg.de/library/data/lit17217?> ; <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/bchm2.1898.25.1-2.122/html>
24. Ausscheidungsverhältnisse bei blutleeren und hungernden Fröschen / W. Moraczewski // Archiv für die gesamte Physiologie des Menschen und der Tiere. – 1899. – Bd. 77, N 5–6. – S. 290–310.*
25. Przemiana materji w czterech przypadkach ciężkiej niedokrewności / W. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1899. – Rok 38, N 30. – S. 405–408 ; N 31. – S. 422–423.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/266999#structure>
26. Przyczynek do teoryi gorączki / W. Moraczewski // Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego. – 1899. – T. 95. – S. 663–711.
Доступно: <http://www.dlibra.wum.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=650&from=publication>
27. Ueber die Ausscheidung der Harnbestandtheile bei Fieberbewe-

- gungen / W. Moraczewski // Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. – 1899. – Bd. 155. – S. 11–43.
28. Wpływ soli mineralnych na przemianę materii w gorączce / W. D. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1899. – Rok 38, N 33. – S. 443–444 ; N 34. – S. 457–458.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/266999#structure>
29. Die Zusammensetzung des Leibes von hungernden und blutarmen Froeschen / W. Moraczewski // Archiv für Physiologie. – 1900. – Vol. Supplement. – S. 124–144.*
Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/109699#page/11/mode/1up>
30. Oznaczenie punktu zamarzania (kryoskopia) moczu / W. D. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1900. – Rok 39, N 24. – S. 368–370 : rys. ; N 25. – S. 381–383.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/268806#structure>
31. Stoffwechsel bei Lungenentzündung und Einfluß der Salze auf denselben / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1900. – Bd. 39. – S. 44–92.*
32. Stoffwechsel-Versuche bei schweren Anaemien / W. Moraczewski // Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. – 1900. – Bd. 159. – S. 221–247.
33. Ueber die Konzentration der Saefle des Organismus / W. Moraczewski // Deutsche Medizinal-Zeitung. – 1900. – Bd. 22. – S. 1–7. *
34. Indikanurie, Oxalurie und Diabetes / W. Moraczewski // Zentralblatt für innere Medizin. – 1901. – N 28. – S. 671–674.*
Доступно: <https://archive.org/details/zentralblatt-fur-innere-medizin-22.1901/page/670/mode/2up>
35. Nowe kierunki w badaniach przemiany materii / W. Moraczewski // Medycyna. – 1901. – T. 29. – N 25. – S. 546–548 ; N 26. – S. 567–570.

36. O odczynnikach fizjologicznych / W. D. Moraczewski // Kronika Lekarska. – 1901. – N 20. – S. 957–961.
Odbitka.
37. O znaczeniu reakcji indykanu w moczu w przypadkach cukrzycy / W. D. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1901. – Rok 40, N 32. – S. 433–435.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/267088/edition/255025/content>
38. Przemiana materji w przypadku akromegalji / W. Moraczewski // Gazeta Lekarska. – 1901. – Rok 35. – Serya 2. – T. 21, N 22. – S. 540–547.*
Доступно: <https://pbc.biaman.pl/dlibra/publication/40208/edition/38674/content>
39. Stoffwechsel bei Akromegalie unter der Behandlung mit Sauerstoff, Phosphor etc. / W. D. Moraczewski. – Berlin : Druck von L. Schumacher, 1901. – 26 s.
Sonder-Abdruck aus der Zeitschrift für klinische Medicin. Bd. 43. N 3–4.
40. Zagadnienia z medycyny i nauk przyrodniczych : pięć odczytów / Zebrał i spolszczył Wacław Damian Moraczewski. – Lwów : Księgarnia H. Altenberga ; Warszawa : E. Wende i S-ka, 1901. – 165 s.
41. O wydzielaniu kwasu szczawowego, indykanu i siarczanów związanych w cukrzycy pod wpływem żywienia / W. Moraczewski // Medycyna. – 1902. – T. 30, N 18. – S. 380–383 ; N 19. – S. 400–405 ; N 20. – S. 420–423 ; N 21. – S. 443–447 ; N 22. – S. 464–466 ; N 23. – S. 479–[484].
42. Przebieg gorączki u człowieka z wyciętą śledzioną / W. Moraczewski // Gazeta Lekarska. – 1902. – Rok 36. – T. 22, N 35. – S. 868–878.
Доступно:
<https://pbc.biaman.pl/dlibra/publication/41567/edition/40153/content>
43. Sprawozdanie z 74 Zjazdu niemieckich przyrodników i lekarzy w Karlsbadzie / W. Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1902. – Rok 14, N 10. – S. 631.*

Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/102192/edition/120327/content>

44. Znaczenie chemii fizycznej dla medycyny / W. D. Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1902. – Rok 14, N 6. – S. 361–364.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/102185/edition/120323/content>
45. Chemia fizyczna i zastosowanie jej do medycyny / W. D. Moraczewski // Medycyna. – 1903. – Rok 38. – T. 31, N 19. – S. 420–428 ; N 20. – S. 443–449.
46. Fieberverlauf bei einem Splenectomirten / W. Moraczewski // Berliner klinische Wochenschrift. – 1903. – N 44. – S. 1002–1004.*
Доступно: <https://archive.org/details/BerlinerKlinischeWochenschrift190340/page/n1031/mode/2up>
47. O jednoczesnem wydzielaniu nadmiernej ilości indykanu i szczawianów w moczu ludzkim / W. D. Moraczewski // Kronika Lekarska. – 1903. – Rok 24, N 3. – S. 77–81.
48. Ueber das Zusammentreffen von Oxalurie und Indicanurie / W. Moraczewski // Zentralblatt für innere Medizin. – 1903. – Bd. 24. – S. 2–12.*
49. Chemia krwi gruźliczej / Wacław Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1904. – Rok 16, N 1/2. – S. 30–32.
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/102221/edition/120008/content>
50. O zawartości siarki w produktach trawienia sernika / W. D. Moraczewski // Medycyna. – 1904. – Rok 39. – T. 32, N 29. – S. 598–601 ; N 30. – S. 619–622.
51. Podręcznik do badań chemiczno-klinicznych / W. Moraczewski. – Warszawa : Nakład Biblioteki Lekarskiej, 1904. – 179 s. : 90 rys., 4 tabl.
52. Über Ausscheidung von Oxalsäure, Indican und Aceton bei Diabetes unter dem Einfluß der Nahrung / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1904. – Bd. 51. – S. 475–501.*
53. Über den Schwefelgehalt der Verdauungsprodukte des Kaseins / W. Moraczewski // Beiträge zur chemischen Physiologie und Pa-

thologie; zeitschrift für die gesamte Biochemie. – 1904. – Bd. 5. – S. 489–499.*

Доступно: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/121989#page/535/mode/1up>

54. Ein Beitrag zur Kenntnis der Phosphaturie / W. Moraczewski // Zentralblatt für Innere Medizin. – 1905. – Bd. 26, N 1. – S. 401–414.*
55. Nowe metody badania istot białkowatych / W. Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1905. – Rok 17, N 1. – S. 10–12.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/102239/edition/120018/content>
56. Przyczynek do charakterystyki tak zwanej fosfaturyi / W. Moraczewski // Gazeta Lekarska. – 1905. – N 13.
Odbitka (17 s.).
57. W sprawie diety karisbadzkiej / W. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1905. – Rok 44, N 49. – S. 771–772.
58. Dyeta w chorobie cukrowej / Wacław Moraczewski // Gazeta Lekarska. – 1906. – Rok 41. – Serya 3 – T. 26, N 13. – S. 323–325 ; N 14. – S. 351–360.
59. W sprawie istoty i dyetetyki skazy moczanowej / W. Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1906. – Rok 18, N 1. – S. 5–10 ; N 2. – S. 61–65.
60. Ein Beitrag zur Kenntnis der Laevulosurie / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1907. – Bd. 64. – S. 503–508.
61. Nowsze badania w zakresie trawienia i przyswajania / Wacław Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1907. – Rok 19, N 7. – S. 344–346.
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/102266/edition/117011/content>
62. O lewulozuryi / Wacław Moraczewski // Lwowski Tygodnik Lekarski. – 1907. – Rok 2, N 8. – S. 87–89.
63. Über Purpura bei Typhus abdominalis / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1907. – Bd. 61. – S. 196–197.

64. O braku zależności pomiędzy indykanem moczy, a indolem w kale / Wacław Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1908. – Rok 47, N 22. – S. 299–300 ; N 23. – S. 317–322.
Sonderabdruck.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/266428/edition/254376/content>
65. Über eine Methode der quantitativen Indolbestimmung im Kote / W. Moraczewski // Zeitschrift für Physiologische Chemie. – 1908. – Bd. 55, N 1. – S. 42–47.
Separatabdruck.
Доступно: <http://vlp.mpiwg-berlin.mpg.de/references?id=lit18659>
66. O rozmaitych czynnościach wątroby / Wacław Moraczewski // Gazeta Lekarska. – 1909. – Rok 44. – T. 29, N 9. – S. 199–202.
67. O stosunku indykanu w moczu do indolu w kale / W. Moraczewski // Lwowski Tygodnik Lekarski. – 1909. – Rok 4, N 26. – S. 305–308 ; N 27. – S. 321–324 ; N 28. – S. 332–333.
68. O wpływie diety bezchlorowej na wydzielenie kwasu solnego w żołądku / Wacław Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1909. – Rok 21, N 3. – S. 137–140 ; N 6. – S. 321–323.
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/102331/edition/119132/content?&ref=struct>
69. Sulla relazione tra l'indolo degli escrementi e l'indacano delle urine / Venceslao de Moraczewski. – Palermo : Oficina scuola tipografica Colonia Agricola di S. Martino, 1909. – 44 s. : tabl.
Estratto dall' Archivio di Farmacologia e Terapeutica. 1909. Vol. 15. Fasc. 6. S. 283–326.
70. Untersuchung von Kot / W. Moraczewski // Zeitschrift für Analytische Chemie. – 1909. – Vol. 48. – S. 788–789.*
71. Über den Mangel von Relation zwischen Harnindikan und Kotindol / W. Moraczewski // Zentralblatt für innere Medizin. – 1909. – N 49. – S. 1193–1198.
Sonderabdruck (6 s.).
72. Współczesne badania cukrzycy / Wacław Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1909. – Rok 68, N 10. – S. 153–157.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/267871/edition/255795/content>

73. O pochodzeniu indykanu w moczu / Waław Moraczewski // Gaze-
ta Lekarska. – 1911. – Rok 46. – Serya 2. – T. 31, N 9. – S. 223–
229 ; N 10. – S. 260–264 ; N 11. – S. 280–285 ; N 12. – S. 305–308.
Odbitka (20 s.).
74. O wpływie wód mineralnych na ustrój / Waław Moraczewski
// Przegląd Lekarski. – 1911. – Rok 50, N 9. – S. 123–126.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/267928/edition/255851/content>
75. Ueber das Blutindikan / W. Moraczewski, E. Herzfeld // Zentral-
blatt für innere Medizin. – 1911. – Bd. 32. – S. 1241–1243.
76. Über das Harnindikan / W. Moraczewski // Archiv für Verdauungs-
Krankheiten mit Einschluss der Stoffwechselfathologie und der
Diätetik. – 1911. – Bd. 17, N 1. – S. 23–34.
Sonderabdruck.
77. O ilości indolu w produktach trawienia białka / W. Moraczewski
// Przegląd Piśmiennictwa Lekarskiego Polskiego. Fiziologia,
chemia fiziologiczna. – 1912. – Rok 37. – S. 15.
78. Ilość indolu, otrzymana przy sztucznem trawieniu i gniciu
różnych rodzajów białek / Waław Moraczewski. – 1913. – 11 s.
*Odbitka: Gazeta Lekarska. 1913. Rok 48. Serya 2. T. 33, N 25–26.
S. 688–693.*
Доступно: [N 26. http://dlibra.wum.edu.pl/Content/1476/ZBG_m1815_sB0177_r1913_rcz48_t33_nr26_ZW.pdf](http://dlibra.wum.edu.pl/Content/1476/ZBG_m1815_sB0177_r1913_rcz48_t33_nr26_ZW.pdf)
79. O równomiernem wydzielaniu indykanu i kwasu moczowego
w moczu chorych / Waław Moraczewski // Lwowski Tygodnik
Lekarski. – 1913. – Rok 8, N 27. – S. 469–471, 487–489, 503–
505.
80. Über den Einfluss der Ernährung auf die Ausscheidung von Indol
und Indican bei gesundeh Menschen / W. Moraczewski, E. Herzfeld
// Biochemische Zeitschrift. – 1913. – Bd. 51. – S. 314–339.*
Доступно: [https://archive.org/details/sim_biochemische-zeit-
schrift-beitraege-zur-chemischen_1913_51/page/314/mode/2up](https://archive.org/details/sim_biochemische-zeitschrift-beitraege-zur-chemischen_1913_51/page/314/mode/2up)
81. Über die bei künstlicher Verdauung und Fäulnis verschiedener

- Eiweisskörper auftretenden Indolmengen / W. Moraczewski // Biochemische Zeitschrift. – 1913. – Bd. 51. – S. 340–354.
Sonderabdruck
82. Ueber das gleichmässige Ausscheiden der Harnsäure und des Indikans / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1914. – Bd. 79, N 3–4. – S. 248–257.
83. Einfluss der Nahrung und der Bewegung auf den Blutzucker / W. Moraczewski // Biochemische Zeitschrift. – 1915. – Bd. 71. – S. 268–288.
Sonderabdruck.
Доступно: https://archive.org/details/sim_biochemische-zeitschrift-beitraege-zur-chemischen_1915_71/page/268/mode/2up
84. Ueber den Einfluss der Muskelarbeit auf den Blutzucker / W. Moraczewski // Berliner klinische Wochenschrift. – 1915. – Bd. 52, N 40, Teil 2. – S. 1038–1039.*
Доступно: <https://archive.org/details/BerlinerKlinischeWochenschrift191552Teil2Ab705/page/n345/mode/2up>
85. Über den Indolgehalt der Verdauungsprodukte von Fibrin und Casein / W. Moraczewski // Biochemische Zeitschrift. – 1915. – Bd. 70. – N 1/2. – S. 37–44.
Sonderabdruck.
Доступно: https://archive.org/details/sim_biochemische-zeitschrift-beitraege-zur-chemischen_1915_70/page/36/mode/2up
86. Ueber die Ausscheidung einiger Harnbestandteile bei Lebererkrankung / W. Moraczewski, E. Herzfeld // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1915. – Bd. 82. – S. 61–77.
87. Lindner E. Ueber Milchsäureausscheidung bei Meningitis cerebrospinalis mit Berücksichtigung des Mineralstoffwechsels / E. Lindner, **W. Moraczewski** // Wiener klinischen Wochenschrift. – 1916. – Bd. 29, 31. – S. 1–9.*
88. O zawartości indolu w produktach trawienia sernika i włóknika / Waclaw Moraczewski // Nowiny Lekarskie. – 1917. – Rok 29, N 2. – S. 47–51.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/103524/edition/116930/content>

89. Verhalten der Zucker-, Milchsäure- und Phosphorsäureausscheidung im Harn nach Adrenalin- und Phlorhidzininjektionen unter Berücksichtigung der Blutzuckerwerte / W. Moraczewski, E. Lindner // Zentralblatt für Physiologie. – 1918. – Bd. 32. – S. 243–244. ; Deutsches Arch. f. klin. Med., CXXI, 4/6, S. 431.
90. Zależność cukru we krwi od pożywienia i ruchu / Waclaw Moraczewski. – Kraków : Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1918. – 12 s. : tabl.
91. Rozpoznawcze znaczenie próby wodnej w chorobach nerkowych / W. Moraczewski // Przegląd Lekarski. – 1919. – Rok 58, N 47. – S. 207–209.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/266568/edition/254513/content>
92. Danysz J. Teorja chorób zakaźnych i niezakaźnych / Jan Danysz, **Waclaw Damian Moraczewski** // Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych. – Lwów ; Warszawa, 1921. – 79 s.*
93. Lindner E. Effet des injections sucrées intraveineuses sur le sucre du sang, le nombre des globules blancs et l'excrétion de l'acide lactique / E. Lindner, **W. Moraczewski** // Journal de Physiologie et de Pathologie Générale. – 1921. – T. 19. – S. 202–213.*
94. Wpływ pożywienia i jonów na kwasotę moczu / Waclaw Moraczewski // Przegląd Weterynaryjny. – 1921. – N 1/10. – S. 245–261.
95. Über den Einfluß von intravenösen Zuckereinjektionen auf die Milchsäureausscheidung, den Blutzucker und die weißen Blutzellen / Waclaw Moraczewski, Egon Lindner // Biochemische Zeitschrift. – 1921. – Bd. 125. – S. 49–68.
Sonderabdruck.
Доступно: https://archive.org/details/sim_biochemische-zeitschrift-beitraege-zur-chemischen_1921_125/page/48/mode/2up
96. Diagnostische Bedeutung der Wasserprobe bei Nierenkranken / W. Moraczewski // Zeitschrift für die gesamte experimentelle Medizin. – 1922. – Bd. 27, N 5/6. – S. 265–275.
Sonderdruck.

97. Über Blutkatalase / W. Moraczewski // Biochemische Zeitschrift. – 1923. – Bd. 141. – S. 471–475.
Sonderabdruck.
Доступно: https://archive.org/details/sim_biochemische-zeitschrift-beitrag-zur-chemischen_1923_141/page/470/mode/2up
98. Über den Einfluss der Nahrungsaufnahme auf die Wasserausscheidung im Harn / W. v. Moraczewski // Klinische Wochenschrift. – 1923. – Bd. 2. – S. 2173.*
99. Influence du citrate de soude et du rhodanate de soude sur l'élimination de l'eau chez les Lapins / W. Morachewski // Comptes rendus des séances de la Société de biologie. – 1924. – Vol. 91. – T. 2. – S. 702–705.*
100. O budowie atomów / W. Morachewski // Rozprawy Biologiczne z Zakresu Medycyny Weterynaryjnej, Rolnictwa i Hodowli. – 1924. – T. 2. – S. 276–285.
101. O wydzielaniu chlorków i wody przez nerki w zależności od pożywienia / Wacław Moraczewski // Polska Gazeta Lekarska. – 1924. – Rok 3, N 2. – S. 21–22.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/269134/edition/257031/content>
102. Élimination de l'eau sous l'influence du régime / Venceslas de Moraczewski // Journal de Physiologie et de Pathologie Générale. – 1925. – T. 23, N 1. – S. 12–23.
Extrait.
103. Parnas J. Krew, jako układ fizyczno-chemiczny : referat programowy / J. Parnas, **W. Moraczewski** // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 40.*
104. Über den Einfluss der Fettnahrung auf die Wasserausscheidung / W. Moraczewski // Zeitschrift für klinische Medizin. – 1925. – Bd. 101. – S. 38–46.
105. Markowski Z. Akademia Medycyny Weterynaryjnej = Académie de Médecine Vétérinaire / Zygmunt Markowski, **Wacław Moraczewski** // Szkoły wyższe Rzeczypospolitej Polskiej = Les Écoles

- Supérieures de la République Polonaise. – Warszawa : Wydawnictwo Kasy im. J. Mianowskiego, 1927. – S. 185–187.
106. Dietetyka życia codziennego / Waław Moraczewski // Drugi almanach świata kobiecego. – Lwów ; Warszawa : Nakładem księgarni polskiej B. Połonieckiego, 1927. – S. 76–95.*
Доступно: http://rcin.org.pl/Content/35224/WA248_31255_P-I-1520-almanach-swiata-kob-1927-o.pdf
107. O wpływie rozczyńw soli mieszanych na pęcznienie żelatyny / W. Moraczewski, E. Hamerski // Rozprawy Biologiczne z Zakresu Medycyny Weterynaryjnej Rolnictwa i Hodowli. – 1928. – T. 6, N 3/4. – S. 50–57.
108. Sur les causes de la rétention de l'eau après ingestion de graisses / W. Moraczewski, H. Hilarowicz // Comptes rendus des séances de la Société de biologie. – 1928. – Vol. 98. – S. 1058–1060.*
109. Über die Wasserretention im Organismus Nach Fettreicher Nahrung / W. Moraczewski // Klinische Wochenschrift. – 1928. – N 7. – S. 359.*
110. Pęcznienie żelatyny w rozczyinach soli i kwasach / W. Moraczewski // XIII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Wilnie, 26–29 września 1929 r. / pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolite Prof. Dra Ignacego Mościckiego. – Wilno, 1929. – S. 51.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/291397/edition/278800/content>
111. Über die Quellung der Gelatine / W. Moraczewski, E. Hamerski // Biochemische Zeitschrift. – 1929. – Bd. 208, N 4–6. – S. 299–327.
Sonderabdruck.
112. Sur le gonflement de la gélatine dans les solutions acides / W. Moraczewski // Comptes rendus des séances de la Société de biologie. – 1930. – Vol. 104. – T. 2. – S. 314–315.*
113. Sur le gonflement de la gélatine dans les solutions salines / W. Moraczewski // Comptes rendus des séances de la Société de biologie. – 1930. – Vol. 104. – T. 2. – S. 316–318.*
114. Ueber die Quellung der Gelatine in Saeuren und Salzlösungen. II

/ W. Moraczewski, S. Grzycki // Biochemische Zeitschrift. – 1930. – Bd. 221. – S. 331–348.*

115. Wasserausscheidung des Kaninchens bei Hafer- und Rübennahrung / W. Moraczewski, W. Skowroński // Zeitschrift für die gesamte experimentelle Medizin. – 1930. – Bd. 69, N 1/2. – S. 86–93. *Sonderdruck.*
116. Compte-Rendu du II-e Congrès de Pathologie comparée à Paris : [rapport scientifique] / V. Moraczewski. – 1931, le 28 novembre.*
117. L'influence du régime sur la composition du sang et l'évacuation de certains éléments par l'urine : [rapport scientifique] / Moraczewski. – 1931.*
118. Influence du régime sur l'élimination de quelques éléments des urines et sur la composition du sang / W. Moraczewski, S. Grzycki // Journal de Physiologie et de Pathologie Générale. – 1931. – Vol. 29. – S. 496–508.*
119. La division des ions entre la gélatine gonflante et le liquide extérieur : [rapport scientifique] / Moraczewski. – 1931, le 11 mai.*
120. O wpływie diety na skład krwi i wydzielenie niektórych składników moczu / W. Moraczewski, Stefan Grzycki // Polska Gazeta Lekarska. – 1931. – Rok 10, N 23. – S. 449–450.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/273986/edition/262014/content>
121. Sur la distribution des cations et des anions pendant le gonflement de la gélatine dans les milieux acides et alcalins / W. Moraczewski, S. Grzycki // Comptes rendus des séances de la Société de biologie. – 1931. – Vol. 2, N 83. – S. 878–891.*
122. Über den Einfluss der Diät auf die Harnausscheidung und Blutzusammensetzung / Waclaw Moraczewski, Stefan Grzycki // Klinische Wochenschrift. – 1931. – Bd. 35, N 10. – S. 1626.*
123. Über den Einfluß der exklusiven und gemischten Kost und des Salzzusatzes auf die Harnausscheidung und Blutzusammensetzung / W. Moraczewski, Dr. Stefan Grzycki // Naunyn-Schmiedeberg's Archives of Pharmacology. – 1931. – Bd. 160, N 6. – S. 703–719.*

124. Ueber die Quellung der Gelatine in Kalksalzloesungen. III / W. Moraczewski, S. Grzycki // *Biochemische Zeitschrift*. – 1931. – Bd. 236, N 4–6. – S. 432–443.*
125. Einfluß der Diät auf die Blutharnsäure und die Harnsäureausscheidung nach nukleinreicher Kost // W. Moraczewski, St. Grzycki, H. Jankowski, R. Sliwinski // *Archiv für Experimentelle Pathologie und Pharmakologie* (Berlin). – 1932. – Bd. 165, N 5/6. – S. 482–493. *Sonderabdruck*.
126. Hofmeistersche Reihe und Diurese / W. Moraczewski, St. Grzycki, E. Hamerski // *Klinische Wochenschrift*. – 1932. – Bd. 11. – S. 1945–1947. *Sonderabdruck*.
127. L'influence de l'alimentation sur l'élimination de l'acide urique : [rapport scientifique] / Moraczewski. – 1932.*
128. La série Hofmeister et la sécrétion de l'urine : [rapport scientifique] / V. Moraczewski. – 1932. – le 20 juin.*
129. O dawnych i nowych przepisach dietetycznych / W. Moraczewski // *Polska Gazeta Lekarska*. – 1932. – Rok 11, N 41. – S. 741–743. *Odbitka*.
130. Sur la teneur acide urique du sang et l'élimination d'acide urique dans les urines en relation avec le recime / W. Moraczewski, St. Grzycki, H. Jankowski, R. Sliwinski // *Journal de Physiologie et de Pathologie Générale*. – 1932. – Vol. 30. – S. 659–665.*
131. Théories récentes de la diététique / V. Moraczewski. – 1932. – le 25 octobre.*
132. Blutharnsäure und Harnsäureausscheidung bei Verschiedenartiger Nahrung / W. Moraczewski, St. Grzycki, H. Jankowski, R. Sliwinski // *Klinische Wochenschrift*. – 1933. – Bd. 12. – S. 738–741.*
133. L'influence du régime sur l'évacuation de l'acide urique et sur la quantité d'urates dans le sang : [rapport scientifique] / Moraczewski. – 1933.*
134. Influence du régime sur la sécrétion de l'acide urique : [rapport scientifique] / V. Moraczewski. – 1933, le 24 avril.*

135. Le rôle de la pathologie générale : [rapport scientifique] / V. Moraczewski. – 1933, le 27 octobre.*
136. Quantité de l'acide urique dans le sang et l'évacuation des urates sous l'influence du régime : [rapport scientifique] / V. Moraczewski. – 1933, le 10 février.*
137. Ueber die Verteilung der Anionen und Kationen in quellender Gelatine / W. Moraczewski // Biochemische Zeitschrift. – 1933. – Bd. 259, N 4/6. – S. 387–397.*
138. Blutharnsäure und Uratausscheidung unter dem Einfluß von Ammoniumcarbonat und Atophan bei verschiedener Nahrung / W. Moraczewski, St. Grzycki, H. Jankowski, R. Sliwinski // Archiv für Experimentell Pathologie und Pharmakologie. – 1934. – Bd. 174, N 5/6. – S. 575–588.*
139. De la pénétration ionique dans la gélatine gonflante : [rapport scientifique] / V. Moraczewski. – 1934, le 2 juin.*
140. Jędrzej Śniadecki / Waław Moraczewski // Polska Gazeta Lekarska. – 1934. – Rok 13, N 41. – S. 759–760. – (Historja i filozofja medycyny).*
 Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/270185/edition/258182/content>
141. Le comportement des urates dans l'organisme / V. Moraczewski. – 1934, le 22 mai.*
142. Dietetyka / Waław Moraczewski. – Warszawa : Nakładem Warszawskiej agencji wydawniczej „Delta”, 1934. – 13 s.
Odbitka.
143. Iwan Petrowicz Pawłow w 85 rocznicę urodzin / W. Moraczewski // Polska Gazeta Lekarska. – 1934. – Rok 13, N 43. – S. 806.*
 Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/270187/edition/258184/content>
144. Maria Curie-Skłodowska : nekrolog / Waław Moraczewski // Polska Gazeta Lekarska. – 1934. – Rok 13, N 29/30. – S. 571–572.*
 Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/270175/edition/258172/content>
145. O zachowaniu się moczanów w ustroju / W. Moraczewski,

St. Grzycki, H. Jankowski, R. Sliwinski // Polska Gazeta Lekarska. – 1934. – Rok 13, N 42. – S. 769–771.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/270186/edition/258183/content>

146. Patologia skurczu mięśniowego / W. Moraczewski, Stefan Grzycki // Polska Gazeta Lekarska. – 1934. – Rok 13, N 27. – S. 509–512.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/270173/edition/258170/content>

147. Ueber das Verhalten der Rhodanate und der Sulfate im Organismus bei verschiedener Kost = Behaviour of thiocyanates and sulphates in the organism on different diets / W. Moraczewski, R. Sliwinski // Biochemische Zeitschrift. – 1934. – Bd. 272, N 3/4. – S. 269–276.*

148. Blutzusammensetzung und Harnausscheidung Nach Flüssigkeitszufuhr / W. Moraczewski, St. Grzycki, T. Sadowski // Klinische Wochenschrift. – 1935. – N 14. – S. 1574–1579.*

149. Patologja Ogólna. Dr. Karol Klecki / recenzje Waław Damian Moraczewski // Polska Gazeta Lekarska. – 1935. – N 14. – S. 260–261.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/271398/edition/259520/content>

150. Über den Einfluss von Alkalien und Vegetabilischer Nahrung auf die Blutharnsäure und die Uratausscheidung / W. Moraczewski, St. Grzycki, T. Sadowski, W. Gućfa // Klinische Wochenschrift. – 1935. – N 14. – S. 557–562.*

151. Żywienie surowiznami / Waław Damian Moraczewski // Praktyka Lekarska : dodatek do P. G. L. (Lwów). – 1935. – Rocznik 9. – S. 49–63.*

Доступно: <https://pbc.biaman.pl/dlibra/publication/16974/edition/16211/content>

152. Blutzusammensetzung und Harnausscheidung nach Zufuhr von Salzlösungen / W. Moraczewski, St. Grzycki, T. Sadowski, W. Gućfa // Klinische Wochenschrift. – 1936. – N 15. – S. 1126–1127.*

153. Leczenie chorób nerkowych / Waław Moraczewski. – Warsza-

wa : Eskulap, 1936. – 31 s. – (Monografie lekarskie dla lekarzy-praktyków. 1936. T. 3, N 10 (34))*

154. O zachowaniu się wypitej wody w ustroju / W. Moraczewski, St. Grzycki, W. Gućfa, T. Sadowski // Polska Gazeta Lekarska. – 1936. – N 28/29. – S. 558–563.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/273849/edition/261888/content>
155. Blutkreatinin und Harnkreatinin als Mass der Glomerulifiltration / W. Moraczewski, St. Grzycki, W. Gućfa // Klinische Wochenschrift. – 1937. – Bd. 16. – S. 989–994.*
156. O celowości w naturze / Waćław Damian Moraczewski // Polska Gazeta Lekarska. – 1937. – Rok 16, N 20. – S. 379–380*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/273894/edition/261932/content>
157. Sur la repartition de l'eau dans l'organisme / W. Moraczewski // The Sechenov Journal of Physiology of the USSR. – 1937. – T. 22, N 5. – S. 658–666.*
158. Ueber den Einfluss der Kalksalze auf den Fettgehalt des Blutes / W. Moraczewski, H. Jankowski // Biochemische Zeitschrift. – 1937. – Bd. 293, N 3/4. – S. 187–191.*
159. Über die Ausscheidung des Ammoniaks im Harn nach Säuren und Alkalien / W. Moraczewski, T. Sadowski // Archiv für Experimentelle Pathologie und Pharmakologie. – 1937. – Bd. 186, N 6. – S. 721–727.*
160. Wpływ pożywienia i ilości płynów na wydzielanie kłębuszków, mierzone liczbą Rehberga: stosunek kreatyniny moczu do kreatyniny krwi / W. Moraczewski, S. Grzycki, W. Gućfa // Acta Biologiae Experimentalis. – 1937. – T. 11, N 33. – S. 115–117.*
161. Ausscheidungsverhältnisse bei fettfrei und zuckerfrei ernährten Säuglingen / W. Moraczewski, A. Chwalibogowski // Zeitschrift für die gesamte experimentelle Medizin. – 1938. – Bd. 102. – S. 223–227.*
162. Sur la relation entre la teneur en créatinine du sang et des urines et

le débit rénal / W. Moraczewski // Bulletin de la Société de chimie biologique. – 1938. – Vol. 20, N 1. – S. 31–38.*

163. Über das Verteilen des Getrunkenen wassers im Organismus / W. Moraczewski, St. Grzycki, T. Sadowski // The Sechenov Journal of Physiology of the USSR. – 1938. – Vol. 21, N 5/6. – S. 417–418.
164. Über das Verteilen der Ionen zwischen Blutzellen und Plasma / W. Moraczewski, T. Sadowski // Klinische Wochenschrift. – 1938. – Bd. 17. – S. 1678–1680.*
165. Sprawa odżywiania ludu w Polsce / Waclaw Moraczewski. – Lwów : Spółdzielnia wyd. „Wies“, 1939. – 17 s.
Odbitka z miesięcznika „Wies i Państwo”. 1939. N. 5–6.

Епістолярна спадщина

166. Василь Стефаник / Вацлав Морачевський // Василь Стефаник у критиці та спогадах : статті, висловлювання, мемуари / упоряд. Ф. Погребенник. – Київ : Дніпро, 1970. – С. 301–309.
167. Василь Стефаник „Klonowe liście” : [спогади] / Вацлав Морачевський // Василь Стефаник у критиці та спогадах : статті, висловлювання, мемуари / упоряд. Ф. Погребенник. – Київ : Дніпро, 1970. – С. 149–150.
168. Из статті „Василь Стефаник” / Вацлав Морачевський // Василь Стефаник у критиці та спогадах : статті, висловлювання, мемуари / упоряд. Ф. Погребенник. – Київ : Дніпро, 1970. – С. 145–147.
169. Ювілей Василя Стефаника / Вацлав Морачевський // Василь Стефаник у критиці та спогадах : статті, висловлювання, мемуари / упоряд. Ф. Погребенник. – Київ : Дніпро, 1970. – С. 164–165.
170. Wasyl Stefanyk / W. Moraczewski // Życie. – 1899. – Rok 3, N 10. – S. 195–196.*
Доступно:
<http://mbc.malopolska.pl/dlibra/publication?id=13401&tab=3>
171. Stefanyk W. Kasia / **Przełożył W. Moraczewski** // Życie. – 1899. – Rok 3, N 10. – S. 196–197.*
Доступно: Ibidem.

172. Stefanyk W. Nowina / **Przełożył W. Moraczewski** // *Życie*. – 1899. – Rok 3, N 10. – S. 198–199.*
Доступно: Ibidem.
173. Wasyl Stefanyk „Klonowe liście” / Spawozdanie **W. Moraczewski** ; z ukraińskiego przełożył M. Moczulski // *Krytyka*. – 1904. – Rok 6. – T. 1. – S. 173–174.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/70681/edition/86062/content>
174. Joris Karl Huysmans, Tadeusz Miciński, Maria Baranowska : wspomnienie pośmiertne, oraz dwie recenzje / **Wacław Damian Moraczewski, Zenon Przesmycki**. – 1907. – [Manuscript]*.
175. Jammes F. Romans zająca: Klara d’Ellebeuse. Almaida d’Etre-mont / Francis Jammes, Józef Mirski, **Wacław Damian Moraczewski**. – Lwów : «Lektor» Instytut Literacki, 1925 [i.e. 1924]. – 194 s.*
176. „Nieboska komedja” Krasieńskiego / Recenzje **Wacław Damian Moraczewski** // *Pamiętnik Literacki*. – 1935. – N 3–4. – S. 430–433.*

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавничча спілка, 2015. – С. 166–168.
2. Галяс В. Л. Вацлав Морачеський – дорога у світ науки Степану Ѓжицькому // *Науковий вісник ЛНУВМ та БТ імені С. З. Ѓжицького*. – 2010. – Т. 12, ч. 5, № 2(44). – С.157–160.
3. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Ѓжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 153–156.
4. Кравців Р. Ѓ. Життя та науково-педагогічна діяльність професора В. Морачевського (до 30-річчя від дня народження) / Р. Ѓ. Кравців, В. Л. Галяс, І. Ф. Мельник // *Сучасні проблеми біології, ветеринарної медицини, зооінженерії та технологій продуктів тваринництва : зб. ст. ; Міжнародна наук.-пркт. конф. (9–11 жовт-ня 1997 р.)* / ред. Р. Ѓ. Кравців. – Львів, 1997. – С. 17–18.

5. Лекції з історії ветеринарної медицини України : навч. пос / підгот. В. Я. Присяжнюк ; ЛНУВМ та БТ імені С. З. Гжицького. – Львів, 2009. – С. 70.
6. Морачевська-Темницька С. З моїх спогадів про діда // Сучасні проблеми біології, ветеринарної медицини, зооінженерії та технологій продуктів тваринництва : зб. ст. ; Міжнародна наук.-пркт. конф. (9–11 жовтня 1997 р.) / ред. Р. Й. Кравців. – Львів, 1997. – С. 24–25.
7. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 159–160.
8. Śródka A. Uczeni Polscy XIX–XX stulecia / A. Śródka. – Warszawa : Aries, 1997. – T. 3 : M – R. – S. 173–174.
9. Trawiński A. Wkład uczonych polskich do nauki weterynaryjnej // Medycyna weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 3. – S. 141–142.

Професор Броніслав Яновський
(Prof. Bronisław Janowski)
14.05.1875 Краків – 30.01.1960 Вроцлав

Основні дати життя та діяльності

1897–1900 – закінчив Аграрну академію в Дублянах. Отримав диплом інженера-агронома і обійняв посаду асистента кафедри ботаніки цієї ж академії.

1900–1904 – асистент Крайової ботаніко-рільничої станції у Львові.

1903–1910 – стажування в галузі рослинознавства у Цюриху, Відні, Гогенгаймі та Берліні).

1902–1904 – викладач рільництва та природознавства на курсах меліорації Галицького крайового відділення.

1900–1904 – стажування в наукових установах Цюриха, Відня, Берліна.

1904–1925 – викладач основ рільництва у Львівській політехніці (1906–1909), в Аграрній академії в Дублянах (1911–1919) та у Львівській вищій школі лісового господарства (1908–1921).

1913–1939 – головний редактор журналу «Хлібороб» («Rolnik»).

1925–1944 – праця у Львівській академії ветеринарної медицини.

1925–1930 – надзвичайний професор, організатор і керівник кафедри ботаніки.

1930–1945 – звичайний професор, керівник кафедри ботаніки і енциклопедії рільництва.

1930–1936 – ректор Львівської ветеринарної академії.

1945–1951 – професор факультету ветеринарної медицини Вроцлавського університету.

1951 – завідувач кафедри кормовиробництва Академії сільського господарства у Вроцлаві.

31.01.1960 р. – помер у Вроцлаві на 85-му році життя.

Сфера наукових інтересів: ботаніка та її зв'язок з потребами землеробства і ветеринарної медицини. Броніслав Яновський займався раціональним використанням і освоєнням лук і пасовиськ. Досліджував стан кормів та їхній вплив на травний тракт тварин. Вивчав отруйні і лікувальні рослини у контексті їхнього впливу на організм тварин. Окрім наукової та педагогічної діяльності, брав активну

участь у громадському житті Львова і Вроцлава. Співпрацював у журналах «Хлібороб» («Rolnik»), «Зразкова садиба» («Zagroda Wzorowa»), «Хлі-боробський огляд» («Przegląd Rolniczy»), «Азот» («Azot»). Був актив-ним членом багатьох наукових товариств.

Під керівництвом Броніслава Яновського Львівська ветеринарна академія сягнула справжніх наукових висот. У цей період в Академії функціонувало 17 інститутів і дві клініки. Упродовж 1931–1932 рр. був здійснений перехід на п'ятирічний термін навчання. Навчальні програми стали більш повними, охопили усі напрями ветеринарної медицини.

Наукові праці:

1. Kaniańka i sposoby jej tępienia / Bronisław Janowski. – Lwów : Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1898. – 11 s. : rys.
2. Hodowla i uszlachetnianie zbóż / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1899. – Rok 16, N 22. – S. 179–180.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/636941/edition/604581/content>
3. Nieco o odpadkach przemysłu browarniczego, gorzelniczego, cukrowniczego i krochmalarskiego oraz o ich wartości przy żywieniu inwentarza / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1899. – Rok 16, N 51. – S. 413–415.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/636970/edition/604610/content>
4. O własnościach jęczmienia browarnego / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1899. – Rok 16, N 12. – S. 93–94.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/636931/edition/604570/content>
5. Szkody i sposoby tępienia wołka zbożowego / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1899. – Rok 16, N 26. – S. 211–213 ; N 27. – S. 220–221.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/636945/edition/604585/content>
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/636946/edition/604586/content>
6. Parę wskazówek przy zakupnie i badaniu siana łąkowego / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1900. – Rok 17, N 49. – S. 399–401.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637022/edition/604661/content>
7. Szwedzka hodowla nasion w Svalöf / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1900. – N 28. – S. 269–270.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/890354/edition/855564/content>

8. Kilka uwag w sprawie przechowywania ziarna zbóż / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1901. – Rok 18, N 50. – S. 405–406 ; N 51. – S. 415–416.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637076/edition/604715/content>
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637077/edition/604716/content>
9. Materiały ściółkowe / B. J. // Tygodn. Roln. – 1901. – Rok 18, N 35. – S. 286–288 ; N 36. – S. 296–298.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637061/edition/604700/content>
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637062/edition/604701/content>
10. O wpływie ciężaru nasienia na ilość i jakość plonu / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1901. – Rok 18, N 1. – S. 1–4.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637027/edition/604666/content>
11. Hodowla nasion traw pastewnych / Bronisław Janowski. – Lwów : Nakładem Komitetu c. k. galic. Towarzystwa Gospodarskiego. – 1902. – 150 s. : 71 rys., tabl.
12. Parę uwag w sprawie kopcowania ziemniaków (Na podstawie doświadczeń Dr. O. Appela) / [Bronisław Janowski] // Tygodn. Roln. – 1902. – Rok 19, N 42. – S. 375–377.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637122/edition/604760/content>
13. O śnieciach zbożowych i ich niszczeniu / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1902. – Rok 19, N 48. – S. 427–429 ; N 49. – S. 438–439.
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637128/edition/604766/content>
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637129/edition/604767/content>
14. O własnościach i o ocenianiu ziarna zbóż / Bronisław Janowski. – Kraków : Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1902. – 31 s. *Odbitka z „Tygodnika Rolniczego”. 1902. Rok 19. N 36/39.*

Доступно:

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637116/edition/604754#structure>

15. Parę praktycznych wskazówek dla zakupujących nasienie konicy-
ny czerwonej / Bronisław Janowski // Tygodn. Roln. – 1902. – Rok 19,
N 9. – S. 71–73 ; N 10. – S. 81–83 ; N 11. – S. 94–96. *Доступно:*
[https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637088/
edition/604727/content](https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637088/edition/604727/content)
16. Produkcja nasion buraka cukrowego / Bronisław Janowski.–
1902.*
17. Słoma jako środek nawozowy / B. J. // Tygodn. Roln. – 1902. –
Rok 19, N 4. – S. 26–29.
Доступно:
[https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637083/edition/604722/
content](https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637083/edition/604722/content)
18. Znaczenie wron dla rolnictwa i leśnictwa / B. J. // Tygodn. Roln. –
1902. – Rok 19, N 5. – S. 36–39 ; N 6. – S. 43–45.
Доступно:
[https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637084/edition/604723#st
ructure](https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637084/edition/604723#structure)
19. O nasionach najważniejszych roślin pastewnych / Bronisław Ja-
nowski // Tygodn. Roln. – **1903.** – Rok 20, N 51. – S. 497–499 ;
1904. – Rok 21, N 1. – S. 4–5 ; N 2. – S. 11–12 ; N 3. – S. 20–22 ;
N 4. – S. 27–29 ; N 5. – S. 36–38.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/600880#structure>
20. Parę wspomnień z wystawy w Frauenfeld / Bronisław Janowski
// Tygodn. Roln. – 1903. – Rok 20, N 48. – S. 466– 468 ; N 49. –
S. 477–479.
Доступно: Ibidem.
21. Parę uwag o produkcji traw pastewnych / Bronisław Janowski
// Przewodnik “Kółek rolniczych” (Lwów). – 1904. – N 4/6.*
22. W sprawie rolniczych doświadczeń polowych / Bronisław Janowski
// Rolnik. – 1905. – N 7. – S. 83–84 ; N 9. – S. 108–109.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/567401#structure>

23. Cele i zadania uprawy łąk / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1906. – Rok 39. – T. 72, N 34. – S. 408–410 ; N 35. – S. 413–415 ; N 36. – S. 425–427 ; N 37. – S. 431–433 ; N 38. – S. 443–445 ; N 40. – S. 467–469.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887207#structure>
24. O wartości różnych materiałów ściółkowych / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1906. – Rok 39. – T. 71, N 5. – S. 67–69.
Доступно: *Ibidem.*
25. Terpienie chwastów i szkodników nałakach? / Bronisław Janowski // Ziemiańin. – 1906. – Rok 56, N 51 (22 grudnia). – S. 238–239.*
Доступно:<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/493819/edition/401377/content>
26. Mikułowski-Pomorski J. Zbiorowe doświadczenia nawozowe, prowadzone przez Komitet c. k. Towarzystwa Gospodarskiego, przy współdziale krajowej Stacji doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublinach / J. Mikułowski-Pomorski, **Bronisław Janowski** // Rolnik. – 1906. – Rok 39. – T. 71, N 9. – S. 114–115 ; N 10. – S. 127–128.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887218/edition/852644#structure>
27. Jesienne uprawy łąk / Bronisław Janowski // Tygodnik Rolniczy. – 1907. – Rok 24, N 40. – S. 395–397 ; N 41. – S. 407–408 ; N 42. – S. 419–420 ; N 43. – S. 435–437.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637389/edition/605024#structure>
28. O brzojavnih vremenskih napovedih : kratko pojasnilo njih bistva in vrednosti / Bronisław Janowski // Dunaj [s. n.]. – 1907. – 7 s.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/637385/edition/605020/content>
29. O telegraficznym przepowiadaniu pogody / Bronisław Janowski // Wyd. c. k. Min. Roln. ; po niemiecku, czesku i ukraińsku. – Lwów ; Wiedeń, 1907. – 10 s.*

30. Odezwa w sprawie polskiego słownictwa rolniczego / Br. Janowski, Al. Pragłowski // Tygod. Roln. – 1907. – Rok 40, N 36. – S. 387.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889550/edition/854746>
31. Parę uwag o racjonalnem zagospodarowaniu łąk / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1907. – Rok 40. – T. 73, N 41. – S. 437–439 ; N 43. – S. 459–460 ; N 45. – S. 480–482 ; N 48. – S. 509–511 ; N 49. – S. 520–522.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889112#structure>
32. Podsiewanie łąk i pastwisk / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1907. – Rok 40. – T. 73, N 35. – S. 374–376 ; N 37. – S. 391–393 ; N 39. – S. 414–415.
Доступно: Ibidem.
33. Szkółki traw / B. Janowski // Rolnik. – 1907. – Rok 40. – T. 73, N 24. – S. 263–265.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889538/edition/854735/content>
34. Mikułowski-Pomorski J. Wyniki doświadczeń rolniczych przeprowadzonych przez Komitet c. k. Galic. Tow. gospodarskiego za r. 1905/6 / J. Mikułowski-Pomorski, **Br. Janowski** // Rolnik. – 1907. – Rok 40. – T. 73, N 7. – S. 71–72 ; N 8. – S. 87–89 ; N 9. – S. 99–102 ; N 11. – S. 122–123 ; N 13. – S. 144–146 ; N 14. – S. 156–158.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889538/edition/854735#structure>
35. W sprawie produkcji szlachetnych odmian reślin uprawnych / Bronisław Janowski // Tygod. Roln. – 1907. – Rok 40, N 33. – S. 359–361.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889547/%20edition/1854743/content>

35. Cele i sposoby uprawy łąk naturalnych / Bronisław Janowski. – 2. wyd. – Lwów : Nakładem Komitetu c. k. Galic. Towarzystwa gospodarskiego, 1908. – 107 s. : rys.
36. Rolnictwo na Wystawie Jarosławskiej / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1908. – Rok 41. – T. 75, N 42. – S. 453–454 ; N 44. – S. 474–476.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889611/edition/854807#structure>
37. Uprawa mieszanek koniczynowych / Bronisław Janowski. – Lwów : Wydaw. c. k. Galic. Tow. gospodarskiego, 1908. – 42 s.*
38. Z galicyjskiej Szwajcaryi / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1908. – Rok 41. – T. 75, N 28. – S. 310–312 : il.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/889597/edition/854793#structure>
39. Z ziemi liskiej / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1908. – Rok 41. – T. 75, N 27. – S. 298–301.
Доступно: Ibidem.
40. Pastwiska trwałe. I : Wskazówki praktyczne ich zakładania i urządzania / Bronisław Janowski. – Kraków : Komitet c. k. Gal. Tow. gospodarskiego. – 1909. – 51 s.
41. Praktyczne wskazówki dla zakładających trwałe pastwiska / Bronisław Janowski // Tygodnik Rolniczy. – 1909. – Rok 26, N 2. – S. 11–13 ; N 3. – S. 26–28 ; N 5. – S. 50–51 ; N 6. – S. 60–61 ; N 7. – S. 71–73 ; N 8. – S. 84–85 ; N 21. – S. 244–245 ; N 22. – S. 262–263.
42. Z doświadczeń nawozowych polowych przeprowadzonych przez kraj. Stację doświad. chemiczno-rolniczą w Dublinach w latach 1906, 1907, 1908 / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1909. – Rok 42. – T. 77, N 33. – S. 404–406 ; N 34. – S. 415–418.
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/890643#structure>
43. Listy z podróży / Bronisław Janowski, Józef Myszkowski // Rol-

nik. – 1910. – Rok 43. – T. 80, N 25. – S. 402 ; N 27. – S. 433 ;
N 29. – S. 461 ; N 30. – S. 475 ; N 31. – S. 485 ; N 32. – S. 501 ;
N 33. – S. 514 ; N 35. – S. 540 ; N 39. – S. 603 ; N 43. – S. 661 ;
N 44. – S. 677 ; N 47. – S. 719 ; N 50. – S. 758 ; N 52. – S. 789.
Доступно: Ibidem.

44. Zakładanie łąk trwałych i przemiennych / Bronisław Janowski
// Rolnik. – 1910. – Rok 43. – T. 80, N 41. – S. 632 ; N 45. –
S. 691 ; N 48. – S. 734 ; N 51. – S. 773 ; 1911. – Rok 44. – T. 81,
N 1. – S. 6 ; N 4. – S. 53–54.
Доступно: Ibidem.
45. Jak uprawiać łąki? Wskazówki praktyczne poprawiania, zakłada-
nia i pielęgnowania łąk trwałych i przemiennych / Bronisław Ja-
nowski. – Warszawa ; Lwów, 1911. – 47 s. : rys.*
46. Jak uprawiać pastwiska / Bronisław Janowski. – Warszawa ;
Lwów, 1911. – S. 48.*
47. Wskazówki praktyczne pielęgnowania pastwisk trwałych
/ Bronisław Janowski // Tygodnik rolniczy. – 1911. – Rok 28, N 5. –
S. 50–53 ; N 6. – S. 65–67.
48. Zagospodarowanie łąk i pastwisk w Mirze (Mińszczyzna) i Chino-
czy (Polesie) / Bronisław Janowski. – Wilno, 1912. – 47 s.*
49. Jak zakładać pastwiska trwałe / Bronisław Janowski. – Warszawa :
Biblioteka Rolnicza, 1913. – 49 s. – (Biblioteczka Rolnicza 1913,
N 6).*
50. Jak się zakłada łąki trwałe i przemienne? / Bronisław Janowski. –
Warszawa ; Lwów : Nakładem „Biblioteki Rolniczej”. – 1914. –
56 s. – (Biblioteczka Rolnicza 1914, N 1).
51. Projekt uzupełnienia postępowania przy regulowaniu praw i za-
rządzeniu pastwiskami gminnymi / Bronisław Janowski // Rol-
nik. – 1914. – Rok 47. – T. 87, N 7/8. – S. 58–60.*
*Доступно: [https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887792/
edition/852984/content?ref=struct](https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887792/edition/852984/content?ref=struct)*
52. Czy i o ile można wapnem zastąpić nawozy / B. Janowski
// Rolnik. – 1916. – Rok 48. – T. 88, N 25. – S. 300.*
*Доступно: [https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/891020/
edition/856075/content?ref=struct](https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/891020/edition/856075/content?ref=struct)*

53. Jak uprawiać łąki? : wskazówki praktyczne poprawiania, zakładania i pielęgnowania łąk trwałych i przemiennych / B. Janowski. – Wyd. 2. – Warszawa : Biblioteka Rolnicza, 1916. – 41 s. : rys.*
54. Czem zastąpić ściółkę słomistą? / Bronisław Janowski // Ziemia-
nin. 1917. – Rok 68, N 49 (9 grudnia). – S. 244 ; N 50 (16 grud-
nia). – S. 248–249.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/493963/edition/401409/content>
<https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/493965/edition/401410/content>
55. Poradnik gospodarczy (Pytania i odpowiedzi) / Bronisław Janow-
ski // Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 16. – S. 245.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888002/edition/853284/content>
56. Potrzeby państwowe w zakresie rolnictwa i leśnictwa / B. Janowski
// Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 14. – S. 201–204 ; N 15. –
S. 217–218.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888000/edition/853282/content>
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888001/edition/853283/content>
57. Szkody w zasiewach spowodowane przymrozkami / Bronisław
Janowski // Ziemia-
nin. – 1917. – Rok 68, N 42 (21 października). –
S. 213–214.*
Доступно: <https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/493959/edition/401405/content>
58. Szkody w zasiewach spowodowane przymrozkami wiosennymi
/ B. Janowski // Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 23. –
S. 347– 350.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888009/edition/853291/content>
59. W sprawie uprawy maku / B. Janowski // Rolnik. – 1917. – Rok
49. – T. 89, N 12. – S. 171–173.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>

60. Uprawa rzepy jako najwcześniejszej jarzyny / B. Janowski // Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 9. – S. 123–125.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887995/edition/853277/content>
61. W sprawie pozyskiwania nasion roślin pastewnych / B. Janowski // Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 24. – S. 364–366.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888010/edition/853292/content>
62. Wzorowe gospodarstwa włościańskie we Flandrii / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 22. – S. 330–331.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/888008/edition/853290/content>
63. Z obcych niw. Kartki z podróży rolniczych po Europie / Bronisław Janowski. – Lwów : Nakładem Komitetu c. k. Galic. Towarzystwa gospodarskiego, 1917. – 192 s. – (Serya pierwsza).
64. Z pastwisk trwałych w Czechach / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1917. – Rok 49. – T. 89, N 1. – S. 6–7 ; N 2. – S. 17–19.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
65. Ceny robocizny pieszej i ciągłej w Galicyi wschodniej na sezon roboczy roku 1918 / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1918. – Rok 50. – T. 91, N 20. – S. 325–328.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/891817#structure>
66. Ile wynoszą obecnie koszta produkcji zbóż / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1918. – Rok 50. – T. 91, N 23. – S. 373–377 ; N 24. – S. 389–390.*
Доступно: Ibidem.
67. Jeszcze w sprawie szkód i świadczeń wojennych na łąkach i pastwiskach / Bron. Janowski // Rolnik. – 1918. – Rok 50. – T. 91,

- N 17. – S. 282–283.*
Доступно: Ibidem.
68. Jeszcze w sprawie uregulowania wynagradzania robocizny / Bron. Janowski // Rolnik. – 1918. – Rok 50. – T. 91, N 22. – S. 357–358.*
Доступно: Ibidem.
69. O konieczności organizacji produkcji nasion roślin pastewnych / Bron. Janowski // Rolnik. – 1918. – Rok 50. – T. 91, N 25. – S. 408–410 ; N 26. – S. 425–427.*
Доступно:
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/891855/edition/856615/content>
<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/891856/edition/856616/content>
70. Uprawa nasion traw pastewnych : podręcznik dla użytku szkół rolniczych i rolników praktyków / Bronisław Janowski. – Lwów ; Warszawa : Nakład Księgarni Polskiej Bernarda Połonieckiego, 1920. – 204 s. : 71 rys., tabl.
71. Jak należy gospodarować na pastwiskach wspólnych? : referat wygłoszony na Zjeździe Delegatów Centralnego Związku Kółek Rolniczych w Warszawie, dnia 9 marca 1922 roku / Bronisław Janowski // Poradnika Kółek i Stow. Roln. – 1922. – N 2. – 27 s. : il.*
72. Jeden ze sposobow uprawy traw nasiennych / Janowski // Rolnik. – 1922. – Rok 54, N 11. – S. 148.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
73. Nowy sposób konserwowania obornika / Janowski // Rolnik. – 1922. – Rok 54, N 10. – S. 136.*
Доступно: Ibidem.
74. Porównawcze próby nad zadarnlaniem naturalnem i sztucznem / Janowski // Rolnik. – 1922. – Rok 54, N 12. – S. 165.*
Доступно: Ibidem.
75. Pospolite chwasty łąkowe z rodziny traw słodkich / Janowski // Rolnik. – 1922. – Rok 54, N 18. – S. 262–263.*
Доступно: Ibidem.

76. Przegląd krytyczny wydawnictw / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1922. – Rok 54, N 4. – S. 48–49.*
Доступно: Ibidem.
77. Sztuczne pobudzanie energii życiowej komórek roślinnych i zwierzęcych / Janowski // Rozprawy Biologiczne z Zakresu Medycyny Weterynaryjnej Rolnictwa i Hodowli. – 1923. – T. 1. – S. 350–352.
78. Znaczenie fachowych porad rolniczych dla nowoczesnych gospodarstw / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1923. – Rok 55, N 45. – S. 685–686.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
79. Historia, cele, sposoby i wyniki hodowli zboża w Mikulińcach / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1924. – Rok 56, N 36. – S. 528–530.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
80. Najpospolitsze błędy popełniane przy zakładaniu łąk i pastwisk trwałych / Bronisław Janowski // Akademic. Wykłady Rolnicze. – Warszawa ; Taruń, 1924. – T. 5.*
81. Wyzyskanie łąk i pastwisk górskich i nizinnych / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1924. – Rok 56, N 27. – S. 381–382.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
82. Zwyczajka plonów w świetle badań Popowa : wykład inauguracyjny na Wyższych Kursach Ziemiańskich we Lwowie dnia 4 listopada 1924 r. / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1924. – Rok 56, N 51. – S. 791–792.*
Доступно: Ibidem.
83. Tępienie śmiałka darniowego / Janowski // Rolnik. – 1925. – Rok 57, N 49. – S. 905. – (Z postępu rolniczego).
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/639347/edition/606923/content>
84. Współdziałanie powiatowych lekarzy weterynaryjnych przy racjonalnem zagospodarowaniu pastwisk gminnych / Bronisław Ja-

- nowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1925. – N 7/8. – S. 272–281.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5504/edition/5277/content>
85. Współdziałanie powiatowych, lekarzy weterynaryjnych w racjonalnem użytkowaniu, pastwisk wspólnych / B. Janowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 109.*
86. Orać głęboko czy pogłębiać? / Janowski // Rolnik. – 1926. – Rok 58, N 3. – S. 56 : rys.
87. Chwaścik buraczany / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1927. – Rok 59, N 47. – S. 754.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
88. Koła doświadczalne jako czynnik postępu rolnictwa / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1927. – Rok 59, N 17/20.*
Доступно: Ibidem.
89. Opieka nad zwierzętami : jednodniówka Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami we Lwowie. Lwów, 23 października 1927 r. / Bronisław Janowski. – Lwów : Tow. Opieki nad Zwierzętami, 1927. – 4 s.*
90. W przededniu egzaminu / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1927. – Rok 59, N 49. – S. 785–786.*
Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>
91. Zapoznana klęska rolnictwa / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1927. – Rok 59, N 46. – S. 737–738.*
Доступно: Ibidem.
92. II Targ nasienny we Lwowie / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1928. – Rok 60, N 6. – S. 81–82.*
Доступно: Ibidem.
93. Nowoczesne podstawy uprawy łąk i pastwisk / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1928. – Rok 60, N 22. – S. 342.*
Доступно: Ibidem.

94. Czy i jak reorganizować obecnie nasze gospodarstwa / Bronisław Janowski. – Lwów : Drukarni i litografji Piller-Neumanna, 1929. – 7 s.
Odbitka z „Rolnika”, 1929. R. 61. N 47. S.765–768.
Доступно: Ibidem.
95. Czym można zastąpić brak łąk i pastwisk naturalnych / Bronisław Janowski // *Rolnik*. – 1929. – Rok 61, N 13. – S. 202–204.*
Доступно: Ibidem.
96. Ferma doświadczalna w Chodorowie / Bronisław Janowski // *Rolnik*. – 1929. – Rok 61, N 4. – S. 55–57.*
Доступно: Ibidem.
97. Nowa forma kredytów rolniczych / Bronisław Janowski // *Rolnik*. – 1929. – Rok 61, N 2. – S. 17–18.*
Доступно: Ibidem.
98. Żywienie bydła rogatego / B. Janowski // *Rolnik*. – 1929. – Rok 61, N 37. – S. 610.*
Доступно: Ibidem.
99. Dziesięciolecie Wyższych Kursów Ziemiańskich we Lwowie 1919–1929 / Bronisław Janowski, Jadwiga Gizowska. – Lwów : Komitet dla Uczczenia Dziesięciolecia Wyższych Kursów Ziemiańskich, 1930. – 23 s.*
100. Kary lichwiarskie taniości / Bronisław Janowski // *Rolnik*. – 1930. – N 37.*
101. Pomoc rolna / Bronisław Janowski. – Lwów : Wyd. I.O.P.R., 1930. – 25 s.*
102. W przededniu IV Targu nasiennego we Lwowie / Bronisław Janowski // *Rolnik*. – 1930. – N 5.*
103. Jaki jest najpewniejszy sposób zwiększenia wydajności łąk i pastwisk / Bronisław Janowski. – 1931.*
104. Próba ustalenia postulatów rolniczych obecnej doby / Bronisław Janowski. – Lwów, 1931. – 25 s.
105. W jakim kierunku zdążać winny oszczędności w gospodarstwie? / Bronisław Janowski // *Rolnik*. – 1931. – N 43. – S. 684 ; N 44. – S. 697.*

106. Wykład prof. B. Janowskiego w Przeworsku / B. Janowski
// Rolnik. – 1931. – N 19. – S. 308 ; N 20. – S. 324.*
107. Co robić by bez nakładu gotówkowego podnieść korzyści z łąk
/ Bronisław Janowski. – Lwów, 1932.*
108. Dział rolniczy w p. Radio w Warszawie / Bronisław Janowski
// Rolnik. – 1932. – Rok 64.*
109. Refleksje na tle wykreślenia cen produktów rolnych / Bronisław
Janowski // Rolnik. – 1932. – Rok 64, N 31.*
110. Rola gospodarstwa wiejskiego w gospodarstwie przyrody
/ Bronisław Janowski // Rolnik. – 1932. – Rok 64, N 29.*
111. Stan rolnictwa w gospodarstwach podgórskich woj. Stanisławow-
skiego / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1932. – Rok 64, N 23/24.*
112. Wszyscy na front / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1932. –
Rok 64, N 20.*
113. Z czego można mieć najwyższy dochód / Bronisław Janowski
// Przynosb. Roln. – 1932.*
114. Dla Polski : jednodniówka legionistów i peowiaków okręgu war-
szawskiego / Bronisław Janowski – Warszawa : Komisja Pracy
Społecznej Związku Legionistów i Związku Peowiaków Okr.
Warszawskiego, 1933. – 35 s. : il.*
115. Do Młodzieży Akademickiej [Inc.:] Z woli Senatów zatrzymuje-
my nasze Urzędy. Senaty uznały, że w obronie naszego Samorzą-
du uczyniliśmy wszystko, co było w naszej mocy [...] / Stanisław
Kutrzeba, Kazimierz Opoczyński, Adam Gerstman, Józef Ujejski,
Stanisław Pawłowski, Wiesław Chrzanowski, Jan Sosnowski, **Bro-
nisław Janowski**, Zygmunt Bielski, Józef Mehoffer. –1933. –
[Miejsce nieznane : wydawca nieznany : drukarz nieznany].*
Доступно: <https://polona.pl/item/do-mlodziezy-akademickiej-in-c-z-woli-senatow-zatrzymujemy-nasze-urzedysenaty,OTAxND-kzNzI/0/#info:metadata>
116. Prawa i obowiązki akademika-obywatela / Bronisław Janowski. –
Lwów, 1933.*
117. „Przewodzenie” ozimin w jarzyny / B. Janowski // Rolnik. –

1934. – Rok 66, N 3. – S. 37–38.*

Доступно: <https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/887998/edition/853280#structure>

118. Uwagi co do zasad i sposobu klasyfikowania łąk i pastwisk w myśl ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 203) / Bronisław Janowski. – Lwów, 1936. – 65 s.
Odbitka z tygodnika „Rolnik”
119. Łubin słodki i jego uprawa / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1937. – N 7.*
120. Żebrowski K. Uprawa buraków cukrowych : podręcznik dla rolników praktyków / Konstanty Żebrowski, **Bronisław Janowski**. – Lwów : Małopolskie Tow. Rolnicze, 1937. – 58 s.*
121. Zarys rozwoju wiedzy rolniczej w Małopolsce w ostatnim 70-leciu / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1937. – Zesz. Jubileuszowe (1867–1937). – S. 10–13.
122. Przegląd roślin krajowych używanych w lecznictwie zwierząt / Bronisław Janowski. – Lwów, 1938. – 10 s.
Odbitka z „Przeglądu Weterynaryjnego” 1938. N. 6. S. 441–450.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5686/edition/5446/content>
123. Z historii Snopkowa / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1938. – Rok 71, N 39. – S. 602–607.
124. Ogólno-polski Zjazd lekarski w Lublinie / Bronisław Janowski // Rolnik. – 1939. – Rok 72, N 30* ; N 31. – S. 502–506 ; N 33. – S. 534–539 ; N 35. – S. 566–571 ; N 36. – S. 582–586.
125. Analiza nabłonka jako środek pomocniczy przy zatruciach roślinami / Bronisław Janowski. – Lublin, 1947.*
126. Pastwiska kulturalne jako podstawa hodowli / Bronisław Janowski // Przegląd Roln. – 1947. – Rok 2, N 15/16. – S. 225–227 ; N 17/18. – S. 266–269 ; N 19/20. – S. 293–297.*
127. Rola pastwiska kulturalnego w zapobieganiu chorobom wychowu zwierząt gospodarczych / Bronisław Janowski, Władysław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1947. – Rok 3, N 5. –

S. 297–300 ; N 6. – S. 385–396.*

Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1947/194705297305.pdf>

<http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1947/194706385396.pdf>

128. Zagadnienie podsiewania łąk / Bronisław Janowski. – Poznań, 1947. – 60 s.*
129. Zasady przygotowania mieszanek pastwiskowych / Bronisław Janowski // Przegląd Roln. – 1949. – Rok 4, N 1. – S. 22–24.*
130. Pasze treściwe jako okolicznościowe czynniki schorzeń zwierząt / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1950. – Rok 6, N 9. – S. 535–538.*
131. Praktyczne sposoby stwierdzenia zdrowotności siana łąkowego / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1950. – Rok 6, N 8. – S. 478–482.*
132. Zdrowie a dzielność użytkowa zwierzęcia / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1950. – N 2. – S. 101–104.*
133. Botanika : dla studentów 1. roku Medycyny Weterynaryjnej / Bronisław Janowski, Lesław Lewandowski. – [Wrocław] : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1951. – 211 s.*
134. Grzybkowe schorzenia zwierząt gospodarczych / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1951. – Rok 7, N 10. – S. 672–676 ; N 11. – S. 747–752.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1951/195110672676.pdf>
<http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1951/195111747752.pdf>
135. Pastwiskowe schorzenia zwierząt i im zapobieganie / B. Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1951. – Rok 7, N 5. – S. 325–329 ; N 6. – S. 404–409.*
136. Żywienie i utrzymanie zwierzęcia jako czynniki kształtujące jego organism / B. Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1951. – Rok 7, N 3. – S. 198–201.*

137. Analiza botaniczna pasz / B. Janowski. – Wrocław : Nakł. Państwowego Wydawnictwa Naukowego, 1952. – 115 s.*
138. Otręby oraz stwierdzanie ich wartości pastewnej i higienicznej / B. Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 2. – S. 68–72.*
139. Pasze treściwe w świetle analizy botaniczno-biologicznej / B. Janowski, W. Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 12. – S. 541–544.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1952/195212541544.pdf>
140. Pastwisko i łąka w życiu klaczy źrebnej i źrebięcia / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 5. – S. 209–213.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1952/195205209214.pdf>
141. Rośliny w lecznictwie zwierząt / Bronisław Janowski, Władysław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 4. – S. 155–159.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1952/195204155160.pdf>
142. Weterynaria w świetle projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 2. – S. 49–50.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1952/195202049050.pdf>
143. Związki mineralne pasz jako czynniki zdrowia zwierząt / Bronisław Janowski, Władysław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1952. – Rok 8, N 10. – S. 450–454.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1952/195210450454.pdf>
144. Dietetyka weterynaryjna i pasze dietetyczne / Bronisław Janowski, Władysław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1953. – Rok 9, N 2. – S. 69–75.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1953/195302069076.pdf>

145. Współdziałanie lekarzy weterynaryjnych w organizowaniu bazy paszowej (Altykuł dyskusyjny) / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – **1953**. – Rok 9, N 7. – S. 289–292 ; **1954**. – Rok 10, N 2. – S. 53–55.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1953/195307289292.pdf>
<http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1954/195402053056.pdf>
146. Przyrodniczo-ekonomiczna rejonizacja Bazy Paszowej / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1954. – Rok 10, N **6**. – S. 309–313 ; N **8**. – S. 460–464.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1954/195406309313.pdf>
<http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1954/195408460466.pdf>
147. Ściółka i jej znaczenie w higienie zwierząt / Bronisław Janowski, Władysław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1955. – Rok 11, N 10. – S. 597–603.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1955/195510597603.pdf>
148. Organizacja bazy paszowej w Polsce / Bronisław Janowski. – Wrocław : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1956. – 147 s.*
149. W sprawie obniżki wartości pastewnej i zdrowołości zbyt długo lub źle przechowywanego siana łąkowego / Bronisław Janowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1956. – Rok 12, N 4. – S. 193–197.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1956/195604193197.pdf>

Таблиці та графіки (Tablice i wykresy):

150. Trawy Pastewne (10 tabl.). – Lwów, 1910.*
151. Łąki w stosunku % do ogólnych obszarów Rzplitej. – Lwów, 1929.*
152. Pastwiska w stos. % do ogólnych obszarów Rzplitej. – Lwów, 1929.*

153. Stosunek obszaru łąk i pastwisk do ilości koni i bydła w Polsce. – Lwów, 1929.*
154. Stosunek obszaru łąk i pastwisk do obszarów gruntów ornych. – Lwów, 1929.*
155. Stosunek obszaru łąk i pastwisk do ogólnej powierzchni uprawnej. – Lwów, 1929.*
156. Stosunek obszaru łąk i pastwisk zależnie od wielkości gospodarstw. – Lwów, 1929.*
157. Stosunek % wspólnych łąk do powierzchni ogólnej. – Lwów, 1929.*
158. Tablice różnych gatunków siana łąkowego (5 tabl.). – Lwów, 1929.*
159. Rośliny trujących w paszy spotykane. – Lwów, 1929.*
160. Tablice roślin pastewnych i leczniczych dla zwierząt (44 tabl.). – [nie wydane].*

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 427–428.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 144.
3. Millak K. Słownik polskich lekarzy weterynaryjnych / K. Millak. – Warszawa, 1963. – 291 s.
4. Prof. Dr Bronisław Janowski : nekrologi // Medycyna Weterynaryjna. – 1960. – N 3. – S. 189–190.
5. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 193–194.
6. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // Medycyna Weterynaryjna. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).

Професор Єжи Станіслав Александрович
(Prof. Jerzy Stanisław Aleksandrowicz)
2.08.1886 Сточки – 28.10.1970 Плімут, Велика Британія

Основні дати життя та діяльності

1904 – закінчив гімназію та розпочав навчання на факультеті математики та природничих наук Варшавського університету.

1905 – у зв'язку з революцією в Російській імперії навчання у Варшавському університеті призупинилось; продовжує вивчення природничих наук у Цюриху у відомого зоолога Арнольда Ланга.

1909 – отримав ступінь доктора філософії.

1909–1913 – навчання на медичному факультеті в університетах Мюнхена, Гайдельберга, Парижа та Єни.

1913 – в університеті Єни отримав ступінь доктора медицини.

1913 – хірург військового шпиталю у Белграді.

1914–1915 – учасник I Світової війни – військовий лікар Польських легіонів, керівник карантинного шпиталю у Празі.

1915–1920 – асистент кафедри описової анатомії Ягеллонського університету, за сумісництвом – викладач анатомії Краківської академії мистецтв.

1918–1919 – заступник керівника санітарної секції Єпископського комітету допомоги, організованого у Кракові кардиналом А. Сапегою.

1920 – під час Польсько-радянської війни – головний лікар 211-го полку уланів.

1920 – ад'юнкт кафедри описової анатомії Вільнюського університету.

1921–1929 – надзвичайний професор, керівник кафедри гістології Вільнюського університету.

1929 – керівник кафедри гістології та ембріології; **1930** – професор звичайний Львівської ветеринарної академії.

1933–1936 – проректор Львівської ветеринарної академії.

1936 (вересень-грудень) – ректор Академії.

1937–1938 – керівник департаменту науки та вищої освіти в Міністерстві освіти Польщі.

1938–1939 – повернувся до науково-педагогічної праці в Академії ветеринарної медицини у Львові, яку поєднував з науковими від-
рядженнями до зоологічної станції в Неаполі. 1939–1941 – як вій-
ськовий лікар був інтернований; ув’язнення у таборах у Козельську,
Мурманську, Архангельську, на Кольському півострові.

1941 – амністія та вступ до польських збройних сил в СРСР під ко-
мандуванням генерала В. Андерса.

1941–1945 – пройшов бойовий шлях з Армією Андерса, у званні
підполковника. Очолював відділ освіти II армійського корпусу.

1944–1945 – марш із корпусом через Іран, Ірак, Палестину, Єгипет,
Італія до Англії.

1945–1948 – за незгоду підкорятися наказам британського коман-
дування був інтернований і перебував у таборі для «відмовників» у
Шотландії.

1948 – звільнений у відповідь на численні клопотання польських та
англійських науковців. Демобілізований. Працює на фермі в Харт-
фортширі.

1948–1970 – повернення до наукової роботи та продовження до-
сліджень іннервації безхребетних – спершу у Зоологічному центрі
Кембриджа, а від 1948 – у лабораторії морської біології у Плімуті
(Велика Британія).

1957 – вийшов на пенсію, однак продовжував наукові дослідження,
отримуючи фінансову допомогу від Королівського товариства Вели-
кої Британії.

Єжи Александрович був визнаним фахівцем з нервової системи без-
хребетних. Провів піонерські дослідження механізмів очної акомода-
ції у головоногих моллюсків; опрацьовував питання будови та розвит-
ку рецепторного апарату абдомінальних м’язів омара європейського,
лангусти звичайної та раків самітників; провадив експериментальні
дослідження перикардіальних органів ракоподібних; додаткових ор-
ганів циркуляторної системи каракатиць і кальмарів. Викладав курс
анатомії, гістології та ембріології безхребетних (1921–1939). Автор
наукових праць польською, німецькою, французькою та англійською
мовами, у тому числі посібника з ембріології (1924). Останнім напра-
цюванням вченого був музичний супровід молитви «Отче наш».

Наукові праці:

1. Zur Kenntnis des sympathischen Nervensystems der Crustaceen. Inaugural-Dissertation ... / Jerzy Stanisław Alexandrowicz. – Jena : G. Fischer, 1909. – 50 s.*
2. O autonomicznych aparatach nerwowych / Jerzy Stanisław Alexandrowicz // *Wszechswiat*. – 1910. – T. 29, N 17 (1455). – S. 257–261 ; N 18 (1456). – S. 276–279.*
Доступно: https://www.ptpk.org/archiwum/pdf_1910/wszechswiat_1910_017.pdf https://www.ptpk.org/archiwum/pdf_1910/wszechswiat_1910_018.pdf
3. Système nerveux sympathique chez les invertébrés / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz. – Zürich, 1910.*
4. Beiträge zur vergleichenden Physiologie der Verdauung VI. zur Kenntnis der Cellulose und des celluloselösenden Fermentes im Hepatopankreassaft der Schnecke (*Helix pomatia*) : Diss. / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz. – Jena : Bonn Hager, 1913. – 30 s.*
5. Innervation des organes de la vision / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz. – Jena, 1913.*
6. Zur Kenntnis der Cellulose und des Cellulose-lösenden Fermentes im Hepatopankreassaft der Schencke, *Helix pomatia* / Jerzy Stanisław Alexandrowicz. – 1913.*
7. Zur Kenntnis des sympathischen Nervensystems einiger Wirbellosen / J. S. Aleksandrowicz // *Z. allgem. Physiol.* – 1913. – Vol. 14. – S. 358–376.*
8. *Embrjologja* / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz. – Wilno : Wydawnictwo Stowarz. Wzajemnej Pomocy Studentów Żydów USB ; Litografia Ch. Łaskow i Syn. – [1924].*
9. O akomodacji oczu o głowonogów / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz / *Księga pamiątkowa XII Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich w roku 1925.* – Warszawa, 1926. – S. 181–182.
10. Przyczynek do znajomości układu nerwowego u głowonogów (*cephalopoda*) / J. Aleksandrowicz // *XII Zjazd lekarzy i przyrod-*

ników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 35.*

11. O unerwieniu oczu u głowonogów (dwa streszczenia referatów zamieszczone w Księdze pamiątkowej XI zjazdu lekarzy i przyrodników polskich) / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz. – 1926.*
12. The innervation of the heart of the cockroach (*periplaneta orientalis*) / J. S. Alexandrowicz // *The Journal of Comparative Neurology*. – 1926. – Vol. 41, N 1. – S. 291–309. : il.*
Доступно: <https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uc1.31210002910105&view=1up&seq=305>
13. Contribution à l'étude des muscles des nerfs et du mécanisme de l'accomodation de l'oeil des Céphalopodes / Jerzy Alexandrowicz. – 1927.*
14. Impressions d'un séjour á la station biologique de Plymouth : [rapport scientifique] / J. Alexandrowicz. – 1931.*
15. L'activité du système nerveux dans le cceur des crustacés : [rapport scientifique] / G. Aleksandrowicz. – 1931, le 26 octobre.*
16. La sélection dans l'évolution ontogénétique : [rapport scientifique] / J. Alexandrowicz. – 1931, le 24 octobre.*
17. Les nerfs cardiaques des écrevisses Decapoda : [rapport scientifique] / J. Alexandrowicz. – 1931.*
18. Quelques expériences sur le fonctionnement du système nerveux du coeur des Crustacés Isopodes / J. S. Alexandrowicz // *Comptes rendus des séances de la Société de biologie*. – 1931. – Vol. 108, T. 3 (9 novembre). – S. 1270–1272.*
19. Reproduction synthétique des préparations microscopiques photographiées à plusieurs niveaux : [rapport scientifique] / J. Alexandrowicz, J. Kruszyński – 1931.*
20. Une expérience sur l'action du système nerveux du coeur des Isopoda : [rapport scientifique] / Alexandrowicz. – 1931, le 9 novembre.*
21. The Innervation of the heart of the Crustacea. I. Decapoda / J. S. Alexandrowicz // *Quart. J. Microscop. Sci.* – 1932. – Vol. 75. – S. 181–249.*

22. Innervation des branchies de *Squilla mantis*/ Jerzy Stanisław Aleksandrowicz. – 1933.*
23. Le système nerveux des écrevisses Stomapoda : [rapport scientifique] / J. Aleksandrowicz. – 1933. – le 19 juin.*
24. The Innervation of the heart of the Crustacea. II. Stomatopoda / J. S. Aleksandrowicz // Quart. J. Microscop. Sci. – 1934. – Vol. 76. – S. 511–548.*
25. Le principe de la sélection dans l'évolution des cellules sexuelles et dans les premières périodes de la vie embryonnaire : [rapport scientifique] / J. Aleksandrowicz. – 1934. – le 23 octobre.*
26. Les perturbations dans le mécanisme de la division des cellules : [rapport scientifique] / Alexandrowicz. – 1934.*
27. Lymphocystis tumours in the red mullet (*Mullus surmuletus* L.) / J. S. Alexandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1951. – Vol. 30, N 2. – S. 315–332.*

Доступно:

[https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1464/1/Lymphocystis_tumours_in_the_red_mullet_\(Mullus_surmuletus_L.\).pdf](https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1464/1/Lymphocystis_tumours_in_the_red_mullet_(Mullus_surmuletus_L.).pdf)

28. Muscle Receptor Organs in the Abdomen of *Homarus vulgaris* and *Palinurus vulgaris* / J. S. Alexandrowicz // Quart J. Microsc. Sci. – 1951. – Vol. 92, Ser. 3. – S. 163–200.*
29. Innervation of the heart of *Ligia oceanica* / Jerzy Stanisław Aleksandrowicz // Journal Marine Biol. Assoc. United Kingdom. – 1952. – Vol. 31, N 1. – S. 85–96.*
30. Muscle Receptor Organs in the Paguridae / J. S. Aleksandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1952. – Vol. 31, N 2. – S. 277–286.*

Доступно:

https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1516/1/Muscle_receptor_organs_in_Paguridae.pdf

31. Notes on the nervous system in the Stomatopoda. I. The system of median connectives / J. S. Aleksandrowicz // Pubblicazioni della Stazione zoologica di Napoli. – 1952. – Vol. 23. – S. 201–214.*
32. Receptor elements in the thoracic muscles of *Homarus vulgaris* and *Palinurus vulgaris* / J. S. Aleksandrowicz // Quart. J. Microsc. Sci. – 1952. – Vol. 93, Ser. 3. – S. 315–346.*
33. Nervous organs in the pericardial cavity of the decapod Crustacea / J. S. Aleksandrowicz // Journal Marine Biol. Assoc. United Kingdom. – 1953. – Vol. 31, N 3. – S. 563–580.*
Доступно:
https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1537/1/Nervous_organ_in_the_pericardial_cavity_of_the_decapod_crustacea.pdf
34. Notes on the nervous system in the Stomatopoda. II. The system of dorsal trunks / J. S. Aleksandrowicz // Pubblicazioni della Stazione zoologica di Napoli. – 1953. – Vol. 24. – S. 29–39.*
35. Some Experiments on the Function of the Pericardial organs in Crustacea / J. S. Alexandrowicz, D. B. Carlisle // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1953. – Vol. 32, N 1. – S. 175–192.*
Доступно:
https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1554/1/Some_experiments_on_the_function_of_the_pericardial_organ_in_crustacea.pdf
36. Innervation of an amphipod heart / J. S. Aleksandrowicz // Journal Marine Biol. Assoc. United Kingdom. – 1954. – Vol. 33, N 3. – S. 709–719.*
Доступно: https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1633/1/Innervation_of_an_amphipod_heart.pdf
37. Notes on the nervous system in the Stomatopoda. IV. Muscle receptor organs / J. S. Aleksandrowicz // Pubblicazioni della Stazione zoologica di Napoli. – 1954. – Vol. 25. – S. 94–111.*
38. Innervation of the heart of *Praunus flexuosus* (Mysidacea) / J. S. Alexandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1955. – Vol. 34, N 1. – S. 47–53.*

Доступно:

[https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1642/1/Innervation_of_the_head_of_Praunus_flexuosus_\(Mysidacea\).pdf](https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1642/1/Innervation_of_the_head_of_Praunus_flexuosus_(Mysidacea).pdf)

39. Receptor elements in the muscles of *Leander serratus* / J. S. Alexandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1956. – Vol. 35, N 1. – S. 129–144.*

Доступно:

https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1696/1/Receptor_elements_in_the_muscles_of_Leander_serratus.pdf

40. Notes on the nervous system in the Stomatopoda. V. The various types of sensory nerve cells / J. S. Alexandrowicz // Pubblicazioni della Stazione zoologica di Napoli. – 1957. – Vol. 29. – S. 213–225.

41. Receptor elements in the coxal region of Decapoda Crustacea / J. S. Alexandrowicz, M. Whitear // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1957. – Vol. 36, N 3. – S. 603–628.*

Доступно:

https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1864/1/Receptor_elements_in_the_coxal_region_of_Decapoda_Crustacea.pdf

42. Further observations on proprioceptors in Crustacea and a hypothesis about their function / J. S. Alexandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1958. – Vol. 37, N 2. – S. 379–396.*

Доступно:

https://plymsea.ac.uk/id/eprint/1935/1/Further_observations_on_proprioceptors_in_Crustacea_and_a_hypothesis_about_their_function.pdf

43. A muscle receptor organ in *Eledone cirrhosa* / J. S. Alexandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1960. – Vol. 39, N 3. – S. 419–431.*

Доступно:

https://plymsea.ac.uk/id/eprint/2070/1/A_muscle_receptor_organ_in_Eledone_cirrhosa.pdf

44. An Accessory Organ of the Circulatory System in *Sepia* and *Loligo* / J. S. Alexandrowicz // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom. – 1960. – Vol. 39, N 3. – S. 433–441.*

ciation of the United Kingdom. – 1962. – Vol. 42, N 2. – S. 405–418.*

Доступно:

https://plymsea.ac.uk/id/eprint/2202/1/An_accessory_organ_of_the_circulatory_system_in_Sepia_and_Loligo.pdf

45. Dymowska Z. Badania nad przydatnością frakcjonowanych antygenów *Trichinella spiralis* w diagnostyce włośnicy / Z. Dymowska, A. Zakrzewska, **J. Aleksandrowicz**, W. Zapart, Z. Gancarz // *Wiadomości Parazytologiczne*. – 1964. – T. 10, N 4–5. – S. 310–311.*
46. The neurosecretory system of the vena cava in Cephalopoda I. *Eledone Cirrosa* / J. S. Alexandrowicz // *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom*. – 1964. – Vol. 44, N 1. – S. 111–132.*
47. The neurosecretory system of the vena cava in Cephalopoda II. *Sepia officinalis* and *Octopus vulgaris* / J. S. Alexandrowicz // *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom*. – 1965. – Vol. 45, N 1. – S. 209–228.*
48. Receptor organs in the coxal region of *Palinurus vulgaris* / J. S. Alexandrowicz // *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom*. – 1967. – Vol. 47, N 2. – S. 415–432.*
49. Receptor organs in thoracic and abdominal muscles of Crustacea / J. S. Alexandrowicz // *Biol. Rev. (Cambridge)*. – 1967. – Vol. 42. – S. 288–326.*
50. Ojciec nasz : music [partytura] / Jerzy Alexandrowicz. – [Wielka Brytania] : Nakład i własność autora. – [1970?].*
51. The Comparative Anatomy of leg Proprioceptors in some Decapod Crustacea / J. S. Alexandrowicz // *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom*. – 1972. – Vol. 52, N 3. – S. 605–634.

Література:

1. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 156.

2. Сиса П. Професор медицини Єжи Станіслав Александрович – ректор Академії ветеринарної медицини у Львові (1935–1936 рр.) / Павел Сиса, Юліан Ших, Антон Гамота // Сільський господар. – 2008. – N 9/10. – С. 40–41.
3. Śródka A. Uczeni Polscy XIX–XX stulecia / A. Śródka. – Warszawa : Aries, 1994. – T. 1 : A–G. – S. 33–34.
4. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 174–175.
5. Wencki R. Niezatarte wspomnienia. Prof. Jerzy Stanisław Alexandrowicz (1886-1970) // Gazeta AMG (Academia Medica Gedanensis. Gdańsk). – 2001. – Listopad.

**Професор Казімеж Щудловський
(Prof. Kazimierz Szczudłowski)
06.06.1890 Львів – 11.07.1985 Вроцлав**

Основні дати життя та діяльності

1909–1913 – навчання у Львівській ветеринарній академії.

1913 – по отриманні диплома ветеринарного лікаря зарахований асистентом на кафедрі фізіології цієї ж Академії.

1914–1918 – призваний до австрійського війська як ветеринарний лікар.

1918–1920 – праця ветеринарним лікарем збройних сил Польщі в Кракові та Варшаві.

1920–1922 – повернувся до Львівської ветеринарної академії, де обійняв посаду керівника Школи кування коней та, за сумісництвом, асистента кафедри фізіології.

1922–1923 – стажування у Вищих школах ветеринарії Парижа, Брюсселя, Берліна, Дрездена, Мюнхена та Гессена.

1924–1925 – виконувач обов'язків заступника професора та керівника клініки хірургічних хвороб.

1925 – габілітація з ветеринарної хірургії та ортопедії.

1925 – обійняв посаду надзвичайного професора, керівника кафедри і клініки загальної хірургії та хірургії кінцівок (від 1934 – як звичайний професор).

1923–1939 – за сумісництвом викладав акушерство (від 1925 – керівник акушерської клініки).

1937–1939 – ректор Львівської академії ветеринарної медицини.

1939–1944 – завідувач кафедр загальної та оперативної хірургії, акушерства.

з **01.08.1944** – виконувач обов'язків директора Львівського зооветеринарного інституту.

1945–1960 праця у Вроцлавському університеті.

1945 – співорганізатор відділення ветеринарної медицини Вроцлавського університету (1950–1953 виконувач обов'язків заступника декана).

1945–1948 – організатор і керівник кафедри ветеринарного акушерства.

1945–1960 – організатор і керівник кафедри патології і спеціальної терапії хірургічних хвороб з ортопедією.

1960 – вийшов на пенсію, але продовжував виклади з ветеринарної медицини для студентів, а також для ветеринарних лікарів на курсах підвищення кваліфікації.

11 липня 1985 року – помер у Вроцлаві.

Професор К. Щудловський був останнім ректором Львівської ветеринарної академії до завершення Другої світової війни. Сфера його наукових інтересів охоплювала широкий спектр проблем ветеринарної медицини; предметом особливого зацікавлення вченого була діагностика захворювань кінцівок у коней і великої рогатої худоби.

Він зробив значний внесок у становлення Львівської школи ветеринарних хірургів, багато уваги приділяв ветеринарній ортопедії і профілактиці захворювань опорно-рухового апарату коней і великої рогатої худоби. Запропонував низку прийомів для диференційної діагностики хвороб кінцівок у тварин; зібрав унікальну колекцію ортопедичних підков, котра має історичну та наукову цінність. Опрацьовував питання репродуктології та вродженої патології тварин.

К. Щудловський – автор численних наукових праць, у тому числі чотирьох підручників з ветеринарної ортопедії; його підручник «Підковування копит та ратиць» був тричі перевиданий. У 1945 році професор Щудловський переїхав до Польщі, де став одним із організаторів і деканом відділення ветеринарії Вроцлавського університету, засновником польської наукової школи ветеринарних хірургів-ортопедів. За вагомий внесок у ветеринарну науку і практику Казимиру Щудловському було надано почесне звання *doctor honoris causa* Люблінської рільничої академії (1979) та Вроцлавського університету (1985).

Наукові праці:

1. Kucie kopyt i racic / Kazimierz Szczudłowski. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1921. – 128 s. : 160 rys.
2. Z podróży po Niemczech / Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1922. – N 1/12. – S. 102–105.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5485/edition/5261/content>
3. Iniekcje diagnostyczne przy kulawiznach u koni / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1923. – N 7/12. – S. 17–24.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5488/edition/5263/content>
4. Przypadek posokowatego zapalenia ozębnej u konia / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 8/9. – S. 278–281.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5495/edition/5269/content>
5. Przyrządy orcheotomiczne ostatniej doby / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 5. – S. 143–152.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5493/edition/5267/content>
6. Rola więzadełka pachwinowego przy zabiegu orcheotomicznym / Kazimierz Szczudłowski // Rozprawy biologiczne z zakresu medycyny weterynaryjnej rolnictwa i hodowli. – 1924. – T. 2. – S. 57–84 : tabl.
7. Ząb błędny u konia / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 6. – S. 233–236.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5494/edition/5268/content>
8. Zabieg Williams’a przy użyciu kleszczyków szponowych / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1924. – N 2. – S. 46–56.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5491/edition/5265>

9. Niepłodność krów i klaczy / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1925. – N 10. – S. 345–354.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5506/edition/5279/content>

10. Tkanka śliniankowa wyścieliskiem przetoki / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1925. – N 5. – S. 161–164.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5502/edition/5275/content>

11. Uwagi na temat niepłodności samic / K. Szczudłowski // XII Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Warszawie, 12–15 lipca 1925 r. : program obrad w sekcjach. – Warszawa, 1925. – S. 110.*

12. Zanokcica u bydła w teorii i praktyce / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1925. – N 12. – S. 425–436.

Доступно:

<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5508/edition/5281>

13. Gajewski S. Zabiegi operacyjne przy dychawicy świszczącej // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część II : Dział naukowy, N 3 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–12.
Korreferat : Szczudłowski K. S. 13–16. .

14. Runge S. Niepłodność i ronienie u bydła // Książka pamiątkowa III. Powszechnego Zjazdu polskich lekarzy weterynaryjnych [odbytego we Lwowie 9–11 października 1926] / Pod red. Zygmunta Markowskiego. – Lwów : Z Drukarni „Dziennika Polskiego”, 1926. – Część II : Dział naukowy, N 4 : Dział naukowy: Temat programowy. – S. 1–21.
Korreferat : Szczudłowski K. Jak wytłumaczyć działanie enukleacji i cystotrypsji. S. 21–29.

15. Kucie kopyt i racic / Kazimierz Szczudłowski. – 2. Wyd. popr. i uzupeł. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1927. – 128 s. : 160 rys.

16. Sprawozdanie z działalności Kliniki położniczej Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie za rok 1926 i 1927 / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1928. – N 10. – S. 431–445 : tabl.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5545/edition/5315>
17. Sprawozdanie z działalności Polikliniki chirurgicznej Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie za lata 1926 i 1927 / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1928. – N 6. – S. 277–312 : tabl., rys.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5542/edition/5312/content>
18. Ocena sprawności użytkowej u konia według budowy jego kopyt i kończyn / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1929. – N 4. – S. 123–138.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5552/edition/5321/content>
19. O za słabych bólach porodowych u zwierząt / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1930. – N 12. – S. 446–456.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5575/edition/5343/content>
20. Działalność kliniczna Zakładu chorób kończyn i Polikliniki Chirurgicznej Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie w roku 1928 / Kazimierz Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1931. – N 1. – S. 11–25 : tabl.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5578/edition/5345/content>
21. Nouveaux instruments d’obstétrique vétérinaire : [rapport scientifique] / C. Szczudłowski. – 1931, le 9 mai.*
22. Casuistique de l’Institut orthopédique : [rapport scientifique] / C. Szczudłowski. – 1932, le 17 décembre.*
23. La thérapeutique des états inflammatoires des tendons [rapport scientifique] / C. Szczudłowski. – 1932, le 22 octobre.*

24. Leczenie zapalenia ścięgien u koni / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1932. – N 11. – S. 515–523.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5603/edition/5369/content>
25. Présentation d'instruments d'obstétrique vétérinaire : [rapport scientifique] / C. Szczudłowski. – 1932, le 22 octobre.*
26. Przepuklina ciężarnej macicy i przenoszenie u krowy / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1932. – N 10. – S. 494–499.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5602/edition/5368/content>
27. Ulepszenie haka porodowego / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1932. – N 12. – S. 566–570.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5604/edition/5370/content>
28. Infécondité des vaches et sa thérapeutique : [rapport scientifique] / C. Szczudłowski. – 1933, le 9 décembre.*
29. Nieprawidłowe wygojenie złamanej kości udowej przyczyną przepukliny u kota / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1933. – N 2. – S. 61–63. : rys.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5608/edition/5373/content>
30. Badanie kończyn koni zapomocą trzonka młoteczka / K. Szczudłowski // Przegląd Weterynaryjny. – 1936. – N 2. – S. 81–91 : rys.
Доступно:
<https://wmbc.olsztyn.pl/dlibra/publication/5651/edition/5413/content>
31. Położnictwo weterynaryjne w zarysie : Praca Zbiorowa / [Kazimierz Szczudłowski]. – Lwów : Nakładem Bratniej Pomocy Studentów Akademji Medycyny Weterynaryjnej. – 1937. – 239 s.*
32. Kucie kopyt i racic : podręcznik / Kazimierz Szczudłowski. – 4.

- Wyd. uzup. w tekście i w rys. przez Stefana Jakubowskiego. – Lublin : Weterynaryjny Instytut Wydawniczy, 1948. – 232 s.*
33. Weterynaryjna chirurgia ogólna : na podstawie wykładów prof. dra Kazimierza Szczudłowskiego / Kazimierz Szczudłowski. – Wrocław : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1954.*
 34. Zapobieganie ronieniu bydła / Kazimierz Szczudłowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1948. – Rok 4, N 4. – S. 219–223.*
Доступно:
<http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1948/194804219223.pdf>
 35. Choroby i leczenie zębów u koni / Kazimierz Szczudłowski, Matylda Szczudłowska. – Lublin : Weterynaryjny Instytut Wydawniczy, 1949.*
 36. Przypadłości rozmnażania zwierząt domowych : podręcznik dla studentów i lekarzy wet. / Kazimierz Szczudłowski. – Lublin : Weterynaryjny Instytut Wydawniczy, 1949. – 610 s.*
 37. Niepłodność zwierząt hodowlanych / Kazimierz Szczudłowski. – Lublin : Weterynaryjny Instytut Wydawniczy, 1949.*
 38. Doświadczenia z przyrządami do usuwania brodawczaków / K. Szczudłowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1950. – N 8. – S. 470–471.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1950/195008469470.pdf>
 39. Pielęgnowanie kopyt i kucie koni / K. Szczudłowski, M. Szczudłowska. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, 1952.*
 40. Złośliwy nowotwór u psa / K. Szczudłowski. – Medycyna Weterynaryjna. – [1952?].*
 41. Weterynaryjna chirurgia ogólna: na podstawie wykładów prof. dra Kazimierza Szczudłowskiego / K. Szczudłowski. – 1954.*
 42. Złamania kości szkieletu u koni podczas przewozu koleją

- / K. Szczudłowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1957. – N 8. – S. 473–474.
Доступно <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1957/195708473475.pdf>
43. W sprawie biopsji jąder u buhaja / Kazimierz Szczudłowski // Medycyna Weterynaryjna. – 1958. – Rok 14, N 11. – S. 683–684.*
Доступно: <http://www.medycynawet.edu.pl/images/stories/pdf/digital/1958/195811683685.pdf>
44. [Podsumowanie dyskusji z zakresu chirurgii na I Zjeździe PTNW] / Kazimierz Szczudłowski // Rocznik Nauk Roln. – 1960. – T. 70, z. 1–4. – S. 105. – (Ser. E).*
45. Wrzodowa choroba racic / Kazimierz Szczudłowski // Biuletyn II Zjazdu [PTNW] Wrocław 14–16 czerwca 1962 r. Streszczenia referatów. – Wrocław, 1962. – S. 99.*

Література:

1. Вчені університету : довідник / [авт.-уклад. Михайло Падура]. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. – С. 280–282.
2. Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000) / ред. кол. : Р. Кравців, М. Падура. – Львів : [Модерн-2], 2000. – С. 178–179.
3. Sroka S. T. Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945 / S. T. Sroka. – Rzeszów, 1999. – S. 148–149.
4. Wyrost P. Setna rocznica utworzenia we Lwowie polskiej uczelni weterynaryjnej (1881–1981) // Medycyna Weterynaryjna. – 1982. – N 12. – S. 663–669. – (Z Historii Weterynarii).
5. Prof. Kazimierz Szczudłowski. Legenda polskiej weterynarii. – Режим доступу: <https://upwr.edu.pl/aktualnosci/prof-kazimierz-szczudlowski-legenda-polskiej-weterynarii-3585.html> – Назва з екрана. – Дата перегляду: 25 жовтня 2023 р.

Професор Станіслав Тадеуш Немчицький

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Галяс В. Л.* 144
Гамота А.* 177
Кравців Р.*26, 40, 58, 65, 76, 90, 100, 113, 121, 144, 167, 176, 186
Луцик Л.* 121
Мельник І. Ф.* 144
Морачевська-Темницька С.* 145
Морачевський В. 144
Нємчицький С.-Т. 121
Падура М.* 26, 40, 58, 65, 76, 90, 100, 112, 113, 121, 144, 167, 176, 186
Погребенник Ф. 143
Присяжнюк В. Я.* 145
Рузанов А. М.* 40, 58, 65, 90, 113
Сиса П.* 177
Стефанік В. 143
Шегедін М.* 40
Ших Ю.* 177
- Alexandrowicz J. S. 168–177
Appel O. 150
Bant A. J.* 90
Baranowska M. 144
Baranowski M. 33
Behring 37
Białobrzęski M. 117
Bielski Z. 162
Boczkowski P. 58*, 76*, 108
Bondzyński St. 94, 95
Le Brun 20
Carlisle D. B. 174
Chmielowski J. 95, 96
Chrzanowski W. 162
Chwalibogowski A. 142
Curie-Skłodowska M. 140
Danysz J. 135
Dombrowski St. 94, 95

Dymowska Z. 176
d'Ellebeuse K. 144
d'Etremont A. 144
Feuerstein L. 94
Feuerstein W. M. 117
Fibich S. 67–77, 107
Fischoeder F. 112
Gajewski I. 56
Gajewski S. 182
Galecki J. 121
Gamota A.* 41
Gancarz Z. 176
Gerhardt K. 121
Gerstman A. 162
Ginsberg A.* 90
Gizowska J. 161
Grabowski M. 58, 60–66
Grabski Wł. 65
Gracz S. 112
Grzycki S. 138, 139, 140, 141, 142, 143
Gucfa W. (Gucwa W.) 141, 142
Gutmann 25
Haller C. 19, 20
Hamerski E. 137, 139
Herzfeld E. 133, 134
Hilarowicz H. 137
Hofer 70, 71
Holzmann C. 22
Hostoński K. 47
Huysmans J. K. 144
Jakubowski S. 185
Jammes F. 144
Jankowski H. 139, 140, 141, 142
Janowski B. 146–167
Janowski W. 163, 165, 166
Jastrzębski J.* 26
Kadyi H. 26*, 33, 39, 41*, 50, 59*, 90*

Klecki K. 141
Koch R.25, 33, 53, 106
Kowalewski J. 54
Koziorowski 22
Kraśński 144
Królikowski J. 57
Królikowski S. 26*, 41*, 42–59, 65*, 87, 106
Kruszyński J. 172
Kubicki J. 24, 53
Kulczycki W. 66*, 77*, 78–90, 100*
Kutrzeba S. 162
Lachowicz B. 117
Legeżyński St. 41*, 110, 111
Lewandowski L. 164
Lindner E. 134, 135
Littich A. 24
Luchsinger B. 30
Lutyński W.* 113
Mańkowski H. 54
Mann I. 112
Markowski Z. 77*, 100*, 101–113, 110, 113*, 120, 122, 136
Mehoffer J. 162
Miciński T. 144
Mikułowski–Pomorski J. 152, 153
Millak K.* 59, 167
Mirski J. 144
Moczulski M. 144
Moraczewski W. 123–145
Mościcki I. 137
Myszkowski J. 154
Niemczycki S. 113*, 114–122
Nocard M. 51
Nowak J. 109
Nusbaum J. 86
Nusbaum-Hilarowicz J. 105
Opoczyński K. 162
Orzeł H. 76

Panek K. 91–100
Parnas J. 136
Pasteur 32, 33
Pawlik S. 109
Pawłow I. P. 140
Pawłowski S. 162
Perenc A.* 26, 41, 58, 66, 77, 90, 100, 122
Piotrowski S. 109
Popielski L. 97
Popow 159
Pótkoziec J. 31
Pragłowski Al. 153
Przesmycki Z. 144
Radziszewski 120
Runge S. 109, 182
Sadowski T. 141, 142, 143
Seifman P. 14–26, 54
Skowroński W. 138
Sliwinski R. 139, 140, 141
Sniadecki J. 140
Sosnowski J. 162
Sroka S. T.* 26, 41, 59, 66, 77, 90, 100, 122, 145, 167, 177, 186
Śródka A.* 145, 177
Stefanyk W. 143, 144
Storch C. 30
Szczudłowska M. 185
Szczudłowski K. 178–186
Szperling F. 95
Szpilman J. 27–41, 54, 56, 57
Teichmann L. 30
Timoftiewicz L. 52
Trawiński A.* 90, 134, 100, 145
Turczynowicz–Wyżnikiewicz W. 54
Ujejski J. 162

Walentowicz A. 24, 35
Weckherlin A. 19, 20
Wencki R.* 177
Whitear M. 175

Wisłocki 20
Wróblewski Z.* 41
Wyrost P.* 26, 41, 59, 113, 122, 167, 186
Zakrzewska A. 176
Zakrzewski A.* 59, 100
Zaleski W. 107
Zapart W. 176
Zuber R. 117
Żórawski 22
Żebrowski K. 163
Zündel A. 23

**Наукові праці ректорів, їх роль у розбудові
Львівської ветеринарної академії та розвитку
ветеринарної медицини
(1881–1939 рр.)**

Біобібліографічний покажчик

Художнє оформлення, верстка О. Я. Квик

ТзОВ «Галицька видавнича спілка»
вул. Тугана-Барановського, 24, м. Львів, 79005,
тел.: (032) 276-37-99.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 7408 від 27.07.2021 р.

